

JANUARI-DECEMBER
2011:

INVESTERINGARNA
UNDER 2011 ÖKADE
MED NÄSTAN 1 500 MKR
TILL 2 771 MKR

-

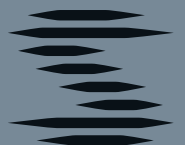
ÅRETS RESULTAT
UPPGICK TILL 594 MKR

-

KONCERNENS
INTÄKTER MINSKADE
MED 12 PROCENT

-

AVKASTNING PÅ
JUSTERAT EGET KAPITAL
FÖR ÅRET UPPGICK
TILL 6,1 PROCENT

S. INNEHÅLL

3	EKONOMISK ÖVERSIKT 2011	56	SJUÅRSÖVERSIKT FÖR KONCERNEN
4	GENERALDIREKTÖREN HAR ORDET	58	05. FINANSIELLA RAPPORTER
		58	Resultaträkning – koncernen
		62	Balansräkning – koncernen
6	DETTA ÅR SVENSKA KRAFTNÄT	64	Kassaflödesanalys – koncernen
		65	Förändring i eget kapital – koncernen
		67	Resultaträkning – affärsverket
		68	Balansräkning – affärsverket
8	VISION OCH VÄRDERINGAR	70	Kassaflödesanalys – affärsverket
		70	Förändring i eget kapital – affärsverket
9	VIKTIGA HÄNDELSE I VERKSAMHETEN	71	06. TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER
		75	Noter
21	FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 2011	87	07. FÖRSLAG TILL RESULTATDISPOSITION
22	01. STRUKTUR OCH STYRNING	88	08. REVISIONSBERÄTTELSE
30	02. INVESTERINGAR OCH FINANSIELLA MÅL	89	STYRELSEN
35	03. VERKSAMHETSGRENAR	90	ADRESSER
52	04. ÖVRIGA VIKTIGA OMRÅDEN		

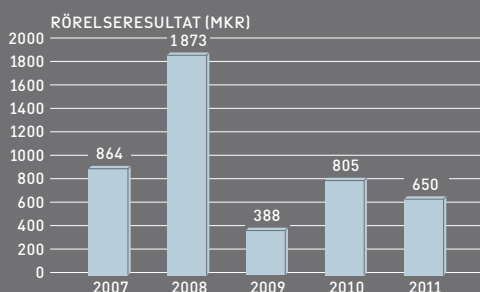
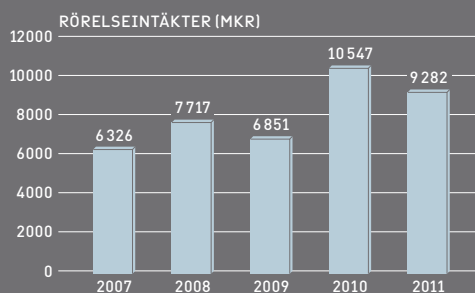
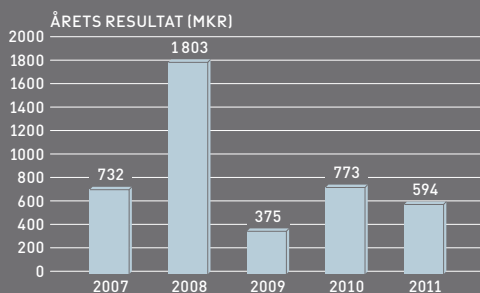
EKONOMISK ÖVERSIKT

KORT OM ÅR 2011

DRIFTEN UNDER ÅRET		2011	2010
Inmatad energi	TWh	113,5	110,3
DRIFTSÄKERHET			
Driftstörningar på stamnätet	Antal	192	224
Driftstörningar med elavbrott	Antal	9	10
Icke levererad energi (ILE)	MWh	42	5
EKONOMISKA FAKTA			
Koncernens rörelseintäkter	Mkr	9 282	10 547
Koncernens resultat	Mkr	594	773
Räntabilitet på justerat eget kapital*	%	6,1	8,4
Skuldsättningsgrad	%	37	31
Investeringar	Mkr	2 771	1 276
Balansomslutning	Mkr	15 541	13 209
MEDARBETARINFORMATION			
Medarbetare	Antal	399	376

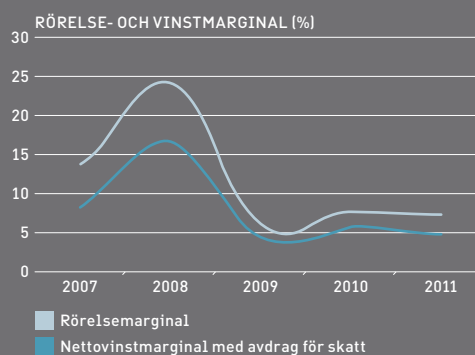
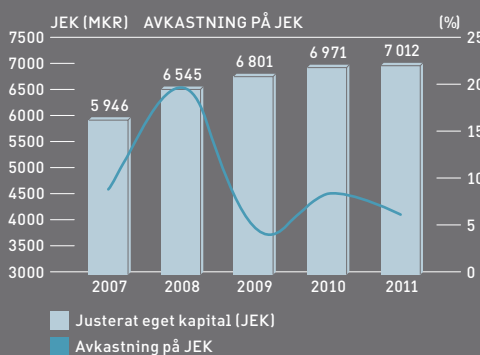
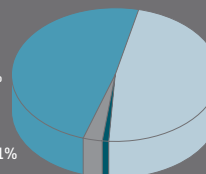
* efter skattemotsvarighet 26,3%

EKONOMISK UTVECKLING

RÖRELSEINTÄKTER PER VERKSAMHETSGREN

- Systemansvar el, 47%
- Överföring på stamnätet, 49%
- Elberedskapsverksamhet, 3%
- Telekom, 1%
- Systemansvar naturgas, 0%
- Avgiftsbelagd verksamhet, 0,1%

GENERALDIREKTÖREN HAR ORDET

Från 2007 till 2011 har Svenska Kraftnäts investeringar i genomsnitt ökat med cirka 50 procent varje år – från knappt 600 till nära 2 800 miljoner kronor. För 2012 har Riksdagen medgivit en investeringsvolym om 3 000 miljoner kronor, vilket motsvarar verkets sammanlagda investeringar under hela 1990-talet.

INVESTERINGARNAS DRIVKRAFTER

Det finns flera drivkrafter bakom denna snabbt ökande investeringsvolym. En viktig sådan är de höga klimatpolitiska ambitionerna, såväl nationellt som på europeisk nivå. Den förnybara elproduktionen ska fram till 2020 öka med cirka 25 TWh jämfört med nivån 2002, vilket medför behov av omfattande utbyggnader av ledningsnäten.

Samtidigt fortsätter uppgraderingarna av kärnkraftverkens reaktorer. Flera nya 400 kV ledningar behöver byggas från Forsmark och Oskarshamn för att möjliggöra den ökade effektinmatningen.

Storstadsområdenas elförsörjning behöver förbättras och göras mer robust. Utanför Göteborg byggs nu den viktiga ledningen mellan Stenkullen och Lindome. Fram till 2020 kommer Svenska Kraftnät – tillsammans med regionnätägarna Fortum och Vattenfall – att investera närmare sex miljarder kronor brutto i projektet Stockholms Ström, som syftar till att långsiktigt trygga huvudstadens elförsörjning.

STRATEGISKA INVESTERINGAR

Genom en fortsatt marknadsintegration kan de samlade elproduktionsresurserna användas mer effektivt – till gagn för både miljö och samhällsekonomi. Denna integration är inte bara nödvändig för att etablera en fungerande europeisk elmarknad, utan också för att stora mängder volatil vindkraftproduktion ska kunna omhändertas. Flaskhalsar i det nordiska elnätet och mellan Norden och kontinenten ska därför byggas bort.

Under 2011 slutfördes ett sådant strategiskt projekt, nämligen den nya likströmslänken Fenno-Skan 2 över Södra Kvarken. Förbindelsen ökar handelskapaciteten mellan Sverige och Finland med 40 procent.

Under året togs även beslut om ett annat strategiskt projekt, den så kallade SydVästlänken. Det är Svenska Kraftnäts största investering någonsin och i en första etapp satsas nära 7,5 miljarder kronor på att förstärka överföringskapaciteten från mellersta till södra Sverige.

Projektet är viktigt för att förstärka växelströmsnätet, öka driftsäkerheten, ta bort inhemsk överföringsbegränsningar, reducera risken för prisskillnader inom landet och möjliggöra ytterligare förbindelser till omvärlden. SydVästlänken representerar också ett signifikant tekniksteg, när högspänd likströmsteknik HVDC VSC nu introduceras i stamnätet. I slutet av året tecknades kontrakt på omriktarstationer och markkablar.

FYRA ELOMRÅDEN

Den 1 november delade Svenska Kraftnät upp den svenska elmarknaden i fyra olika budområden på den nordiska elbörsen. Börspiset på el sätts därmed efter relationerna mellan tillgång och efterfrågan på el i respektive område.

Marknadsdelning är ingen nyhet i Norden, utan den grund på vilken den nordiska elbörs handeln bygger. Men Sverige har tidigare utgjort ett enda elområde d.v.s. elområdesgränsen har sammanfallit med riksgränsen. Nu återspeglar elområdesgränserna i stället de s.k. snitt där det finns flaskhalsar i nätet som begränsar överföringskapaciteten. Därmed skapas förutsättningar för att låta elmarknaden hantera dessa flaskhalsar på ett sätt som är förenligt med EU:s konkurrensregler.

Elområdesindelningen gör att elmarknaden fungerar bättre. Det hindrar dock inte att förändringen är kontroversiell. När prissigna-

lerna nu tillåts nå fram till marknadens aktörer leder det till relativt högre pris i områden med elunderskott jämfört med områden där utbudet överstiger efterfrågan. Samtidigt blir det tydligt var ny elproduktion behöver etableras och var det finns behov av att investera i ytterligare nätförstärkningar.

Under november uppkom tidvis ganska stora prisskillnader, huvudsakligen som en följd av låg tillgänglighet i kärnkraftverken. I takt med att reaktorerna fasades in på nätet förbättrades överföringskapaciteten till Sydsverige. Under december och januari var prisskillnaderna mycket små mellan norra och södra Sverige – ett öre kilowattimmen i december och mindre än ett öre i januari.

Den stora fokuseringen på geografiska prisskillnader har tillåtit skymma det faktum att överfulla vattenmagasin och varm väderlek pressat elpriset i hela landet. Under december var det skånska elpriset på börsen mindre än hälften av vad det var i december 2010.

SLUTORD

Den expanderande verksamheten gör det nödvändigt för verket att fortlöpande förbättra styrning, kontroll och uppföljning i den omfattande projektverksamheten. Svenska Kraftnät har också miljöcertifierats enligt ISO 14001.

Under året nettoexporterade Sverige 6,9 TWh, jämfört med fjolårets nettoimport om 2,1 TWh. Svenska Kraftnät har under året uppnått regeringens avkastningskrav och koncernresultatet uppgick till 594 miljoner kronor.

Stockholm i februari 2012

MIKAEL ODENBERG

DETTA ÄR SVENSKA KRAFTNÄT

Svenska Kraftnät är ett statligt affärsverk som bildades 1992 med uppgift att förvalta och utveckla stamnätet för elkraft – det svenska elsystemets motorvägar. Stamnätet omfattar 15 000 km 400 kV och 220 kV kraftledningar, cirka 150 transformator- och kopplingsstationer samt utlandsförbindelser.

Svenska Kraftnät har systemansvaret för el och ser till att det i varje stund råder balans mellan inmatad och uttagen el så att frekvensen 50 Hertz kan upprätthållas. Verket har också systemansvar för det svenska naturgasnätet. Svenska Kraftnät är elberedskapsmyndighet och utövar tillsynsvägledning över dammsäkerheten i landet.

Svenska Kraftnät ska främja en öppen svensk, nordisk och europeisk marknad för el och naturgas. Vi utvecklar stamnätet och elmarknaden för att möta samhällets behov av en säker, miljövänlig och ekonomisk elförsörjning. Därmed har verket också en viktig roll i klimatpolitiken.

I slutet av 2011 hade verket 399 tillsvidareanställda medarbetare, varav de flesta arbetar på huvudkontoret i Sundbyberg. Där finns även det nationella kontrollrummet, varifrån stamnätet övervakas och styrs dygnet runt. Det finns även kontor i Sundsvall och Halmstad samt en driftcentral i Sollefteå. Ytterligare flera hundra personer sysselsätts på entreprenad för underhåll av stamnätet runt om i landet.

Under 2011 uppgick omsättningen till knappt 9,3 miljarder kronor och balansomslutningen till drygt 15,5 miljarder kronor.

Verksamheten regleras genom lagstiftning, förordning med instruktioner och årliga regleringsbrev från regeringen. Regeringen utser också Svenska Kraftnäts styrelse och generaldirektör. Verket är organiserat i nio avdelningar. Därtill finns sex råd för samver-

kan med olika externa intressenter. Svenska Kraftnät har tre dotterbolag och fem intressebolag, däribland den nordiska elbörsen Nord Pool Spot AS med säte i Oslo.

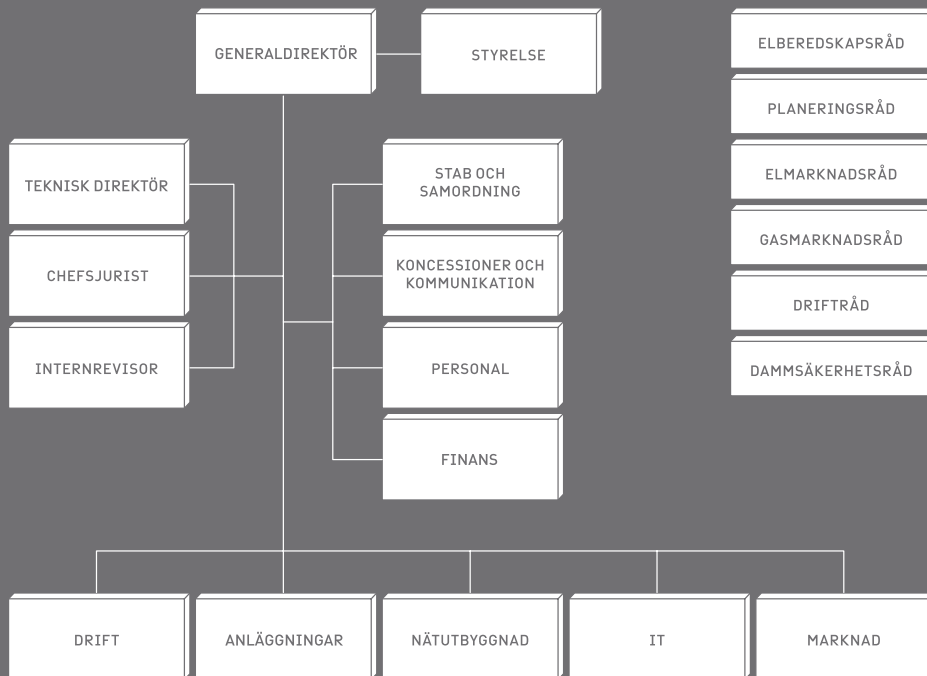
ELMARKNADENS AKTÖRER

I rollen som stamnätsoperatör har Svenska Kraftnät direktkontakt med de företag som äger anläggningar anslutna till stamnätet – stora produktionsanläggningar och regionala elnät. En förutsättning för balansen mellan inmatning och uttag av el är att produktionen planeras utifrån en prognos för förbrukningen. Dessa prognoser gör Svenska Kraftnät i samarbete med de balansansvariga företagen.

Balansansvariga är de företag som har tagit på sig ansvaret att se till att det finns producerad el i samma utsträckning som den förbrukas. Elproducenter och elhandelsföretag är exempel på balansansvariga företag. Varje elanvändare måste ha ett balansansvarigt företag som ansvarar för sin förbrukning. I praktiken är det varje elleverantör som ser till att det finns en sådan. Elleverantören kan själv vara balansansvarig eller överlåta ansvaret på ett annat företag. De lokala elnätbolagen skickar förbrukningsvärden till Svenska Kraftnät, som använder dessa för att beräkna hur de balansansvariga företagen balanserar produktionen mot förbrukningen.

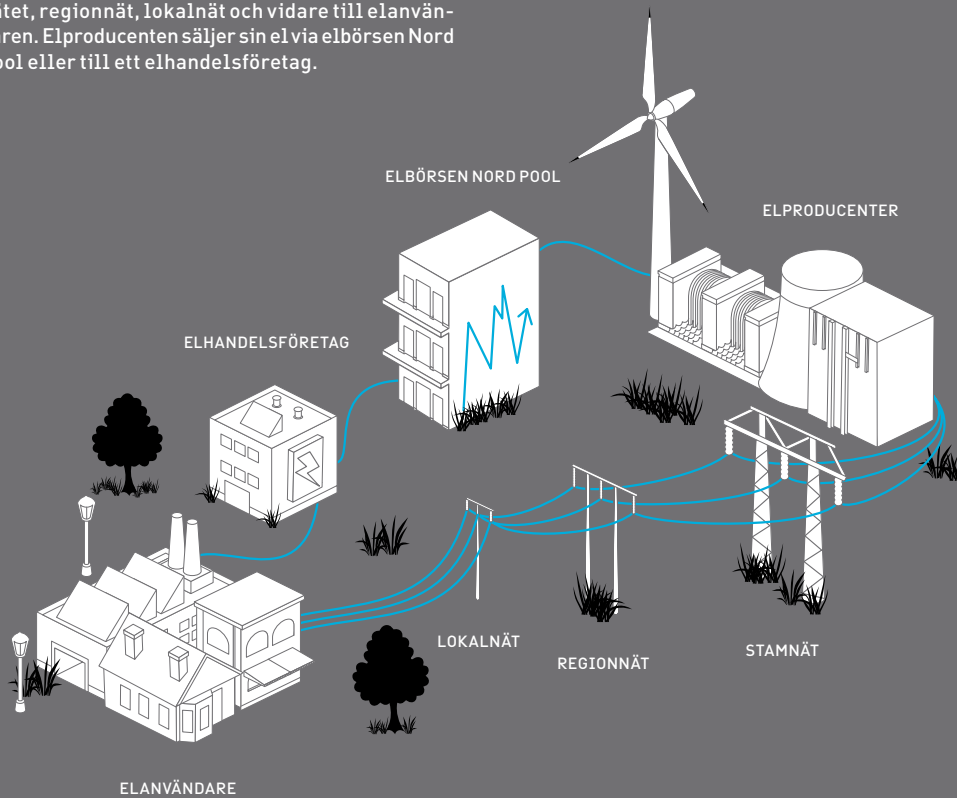
Till elmarknadens aktörer hör även systemansvariga i andra länder. Svenska Kraftnät har ett nära samarbete med de systemansvariga i Norge, Finland och Danmark för att driva elsystemet effektivt. Det internationella samarbetet utvecklas kontinuerligt och får successivt ett allt mer tydligt europeiskt fokus. Där samarbetar alla europeiska stamnätsoperatörer i organisationen ENTSO-E.

ORGANISATION

ELENS VÄG

Här visas elens väg från elproducenten via stamnätet, regionnät, lokalnät och vidare till elanvändaren. Elproducenten säljer sin el via elbörsen Nord Pool eller till ett elhandelsföretag.

VISION OCH VÄRDERINGAR

»EN LEDANDE ROLL FÖR EN SÄKER OCH HÅLLBAR ENERGI FÖRSÖRJNING«

Så lyder Svenska Kraftnäts vision. Den uttrycker vår ambition att ha en ledande roll på energiområdet – oavsett om det gäller att skapa hög driftsäkerhet, en bättre fungerande elmarknad eller att bygga nät och skapa förutsättningar för att förverkliga riksdagens energi- och klimatpolitiska ambitioner. Vi ska ha ett driftsäkert och personsäkert stamnät. Vi ska arbeta för miljöanpassade och hållbara lösningar för Sveriges energiförsörjning.

Svenska Kraftnäts värdegrund speglar de värderingar som ska vara utmärkande för verket och som vi vill stå för. Vi har fyra värdeord.

- > Utveckling
- > Ansvar
- > Effektivitet
- > Tydlighet

UTVECKLING

Den snabbt ökande investeringstakten ställer Svenska Kraftnät inför nya utmaningar. Vi ska utveckla, förnya och bygga ut stamnätet. Vi ska hantera nya tekniska lösningar i allt från kablar till vindkraft och IT-system. Vi ska upprätthålla en hög kompetensnivå och vara aktiva i det europeiska samarbetet. För att klara detta måste vi vara utvecklingsorienterade. Vi måste vara nyfikna, proaktiva och förändringsbenägna.

ANSVAR

Svenska Kraftnät har ett tydligt samhällsansvar, både i kraft av vårt uppdrag och som statlig myndighet. Detta innefattar ansvar för samhällsviktig infrastruktur men också ansvar för att se till att Sverige kan leva upp till statsmakternas ambitioner och åtaganden i miljö- och klimatpolitiken. Det är genom varje medarbetares personliga ansvarstagande som Svenska Kraftnät kan axla detta samhällsansvar. Ansvar är även en viktig del i Svenska Kraftnäts roll som arbetsgivare.

EFFEKTIVITET

Svenska Kraftnät måste bedriva en effektiv verksamhet och göra det med god kostnadskontroll. Den snabbt ökande investeringstakten understryker kravet på effektivitet. Vi ska inte bara göra saker rätt, utan vi måste också göra rätt saker. En bra verksamhetsplanering, tydliga arbetsprocesser och en ändamålsenlig organisation är förutsättningar för att klara uppgifterna.

TYDLIGHET

Svenska Kraftnät ska tala klartext gentemot allmänhet, intresseorganisationer, elbransch och statsmakter. Vi ska behandla allmänhet, kunder, intressenter och media på ett sakligt och objektivt sätt. Vi ska vara både transparenta och tillgängliga. Vi ska vara tydliga i vår kommunikation och i våra budskap – såväl internt som externt. Ett tydligt och lyhört ledarskap, rak kommunikation och klara ståndpunkter ska vara vårt signum.

VIKTIGA HÄNDELSE I VERKSAMHETEN

JANUARI

Estlands president Toomas Hendrik Ilves och kung Carl XVI Gustaf besöker huvudkontoret i Sundbyberg och Svenska Kraftnäts kontrollrum.

Svenska Kraftnät tecknar kontrakt med ABB för en stamnätsanläggning i Hurva och med Alstom för en likadan anläggning i Barkebyd. De två anläggningarna ingår i SydVäst-länken. Det sammanlagda anskaffningsvärdet för investeringen uppgår till cirka 300 Mkr.

Svenska Kraftnät genomför en krisledningsövning med naturgasbranschen.

FEBRUARI

Ett miljöledningssystem som verktyg för verkets arbete med miljöfrågor sjösätts. Arbete påbörjas för att nå en miljöcertifiering under året.

Styrelsen beslutar att investera 2 650 Mkr inom projektet Stockholms Ström för att bygga förbindelsen CityLink från Anneberg till Ekudden vilket kommer att frigöra mark för ny bebyggelse. Projektet syftar till att ge den växande Stockholmsregionen ett elnät med förbättrad struktur och ökad driftsäkerhet.

Svenska Kraftnät lämnar sin investeringsplan för 2012–2014 till regeringen. Affärsverkets investeringar beräknas till 11 400 Mkr för treårsperioden.

MARS

Generaldirektören deltar i Näringsdepartementets dialogmöte om utvecklingen av smarta elnät. Syftet med mötet är att påbörja en dialog om hur olika aktörer gemensamt kan bidra till en långsiktig utveckling av det svenska elnätet för att klara framtidens energi- och klimatmål.

Svenska Kraftnät håller sitt årliga kund- och intressentmöte.

APRIL

Nätutvecklingschefen Ulf Moberg efterträder

Sture Larsson som teknisk direktör på Svenska Kraftnät.

Forsknings- och utvecklingschefen Göran Ericsson antas som docent vid KTH:s School of Electrical Engineering.

För att kunna förbättra och utveckla verksamheten genomförs en medarbetarundersökning i syfte att fånga medarbetarnas inställning och attityder.

Handelsminister Ewa Björling besöker Svenska Kraftnät.

MAJ

Stabschefen Bo Krantz utses till ställföreträdande generaldirektör.

Utredningen om framtida hantering av systemansvaret för gas (SOU 2011:46) lämnade ett förslag till hur en överföring av dagens systemansvarsverksamhet vid Svenska Kraftnät till en ny aktör bör genomföras.

Svenska Kraftnät anordnar den första entreprenaddagen i syfte att ge våra konsulter en helhetsbild av våra investeringar och framtida utmaningar.

JUNI

Svenska Kraftnäts tekniske direktör väljs till ny styrelseledamot när organisationen ENTSO-E sammanträder i Vilnius. ENTSO-E är ett samarbete mellan 42 systemansvariga elföretag och myndigheter i 35 europeiska länder.

JULI

Svenska Kraftnät deltar under Almedalsveckan på Gotland. Generaldirektören besöker och deltar i ett antal seminarier och paneldebatter om bland annat utbyggnad av stamnätet, harmoniseringsfrågor och smarta elnät.

Effektreserven för vintern 2011/2012 upphandlas. Svenska Kraftnät kommer under perioden 16 november 2011 till 15 mars 2012

att förfoga över 1 726 MW, varav 1 364 MW utgör produktion och 362 MW reduktion av förbrukning.

AUGUSTI

Svenska Kraftnät lämnar sin årliga rapport om den svenska kraftbalansen till regeringen. I rapporten redovisas hur kraftbalansen (effektbalansen) på den svenska elmarknaden har upprätthållits under den gångna vintern och hur prognosen ser ut för kommande vinter.

Styrelsen beslutar att höja stamnätstariffrån och med den 1 januari 2012. Höjningen överensstämmer med vad som aviserades i februari i den treåriga investerings- och finansieringsplanen.

SEPTEMBER

Svenska Kraftnäts styrelse beslutar att investera 7,3 miljarder kronor i kraftledningsprojektet SydVästlänkens norra och södra grenar – från Hallsberg i Närke till Hurva i Skåne. Projektet är unikt till både omfattning och tekniskt utförande. Investeringen stärker driftsäkerheten och förbättrar överföringsförmågan och minskar därmed risken för att det ska uppkomma skillnader i elpriset mellan södra Sverige och resten av landet.

Den första effekttransporten genomförs på den nya förbindelsen Fenno-Skan 2 när 40 MW transporterats från Sverige till Finland.

OKTOBER

Den låga tillgängligheten i kärnkraften gör det nödvändigt att aktivera reservkraft, vilket är en extra ordinär åtgärd för denna tid på året. När samtliga block i Ringhals står avställda under två veckor blir Sverige under höglasttimmarna beroende av import och av produktion i oljekondenskraftverket i Karlshamn. Även ett block i Stenungsund hålls i beredskap för att klara den ansträngda situationen och för att upprätthålla driftsäkerheten.

En certifieringsrevision av miljöledningssystemet genomförs.

Svenska Kraftnät delar ut det pris som under jubileumsåret Polhem 350 har utlyst för framstående tekniklärare i grundskolan. Tio pristagare erhåller vardera 15 000 kronor.

NOVEMBER

Den 1 november träder Svenska Kraftnäts beslut om indelning av Sverige i fyra elområden i kraft. Därmed sätts börspriset på el efter tillgång och efterfrågan i respektive område.

Energimarknadsinspektionen (EI) lämnar

Svenska Kraftnäts ansökan om koncession för SydVästlänkens södra gren vidare till regeringen.

Fenno-Skan 2 tas i drift.

Riksdagen antar en ny lag om elcertifikat. Det innebär att Sverige inför en gemensam elcertifikatsmarknad med Norge från den 1 januari 2012.

DECEMBER

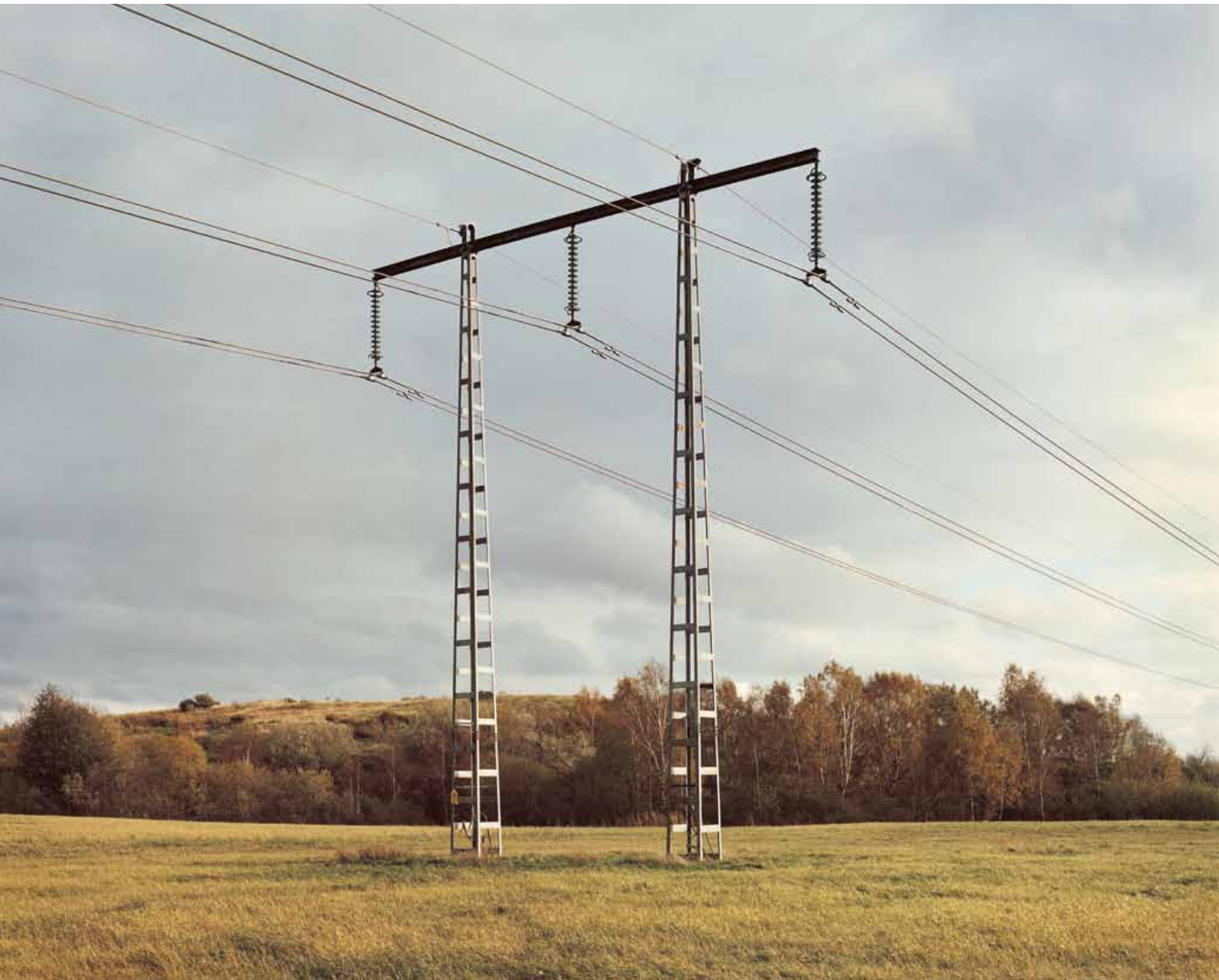
Svenska Kraftnäts miljöledningssystem certifieras enligt ISO 14001.

Kontrakt skrivs med leverantören Alstom för omriktarstationerna till SydVästlänkens södra gren. Kontraktssumman uppgår till 2,18 miljarder kronor.

Kontrakt skrivs med ABB för markkabeln till samma projekt. Kontraktssumman uppgår till 1,17 miljarder kronor.

FÖRVALTNINGS- BERÄTTELSE 2011

01. STRUKTUR OCH STYRNING

AFFÄRSVERKET SVENSKA KRAFTNÄTS UPPDRAG

Svenska Kraftnät är ett statligt affärsverk med uppgift att förvalta, driva och utveckla ett kostnadseffektivt, driftsäkert och miljöanpassat kraftöverföringsystem samt sälja överföringskapacitet. Svenska Kraftnät är också systemansvarig myndighet för el och naturgas samt elberedskapsmyndighet enligt elberedskapslagen.

Svenska Kraftnät har i uppgift att:

- > bygga ut stamnätet för el baserat på samhällsekonomiska lönsamhetsbedömningar
- > svara för tillsyn i frågor om driftsäkerhet hos det nationella elsystemet
- > främja konkurrensen på el- och naturgasmarknaderna
- > främja forskning, utveckling och demonstration av ny teknik som är av betydelse för verksamheten
- > svara för beredskapsplanering inom elsektorn under kris- eller krigsförhållanden
- > bedriva tjänsteexport inom verkets verksamhetsområde
- > främja dammsäkerheten i landet
- > bygga ut, installera och förvalta ledningar för elektronisk kommunikation, främst på stamnätet, och även upplåta nätkapacitet i dessa
- > vara kontoförande myndighet enligt lagen om elcertifikat
- > som kontoförande myndighet handlägga frågor om ursprungsgarantier för el
- > bevaka tillgången på höglastkapacitet i det svenska elsystemet och löpande förmedla information om effekttillgång till marknadens aktörer
- > underlätta utbyggnaden av förnybar elproduktion
- > vara säkerhetsskyddsmyndighet för elförsörjningen
- > årligen till regeringen redovisa sitt arbete som systemansvarig myndighet för naturgas, särskilt uppgifter om förhållanden av betydelse för utvärdering av gasmarknadsreformen
- > samråda med Energimarknadsinspektionen vid utförande av inspektionens uppdrag att utarbeta en årlig rapport om försörjningstryggheten för naturgas enligt gällande regler och direktiv
- > samråda med Statens energimyndighet vid utförande av myndighetens uppdrag om årlig rapportering enligt Rådets direktiv om åtgärder för att säkerställa en tryggad naturgasförsörjning
- > bevaka de villkor som Europaparlamentet satt upp för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel och inom Svenska Kraftnäts verksamhetsområde inkassera kapacitetsavgifter för det samma
- > se till att de regelverk och rutiner som affärsverket disponerar över är kostnadseffektiva och enkla för medborgare och företag
- > svara för långsiktig planering och inriktning av elproduktionen.

Svenska Kraftnät ska i fråga om dammsäkerhet:

- > följa klimatförändringarnas påverkan samt följa och medverka i utvecklingen i landet
- > verka för att möjligheterna att minska skador till följd av höga flöden utvecklas och tas till vara
- > regelbundet rapportera till regeringen om utvecklingen och vid behov föreslå åtgärder
- > uppmärksamma behovet av forskning
- > svara för tillsynsvägledning enligt

förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken

- > vid behov samråda med berörda myndigheter och organisationer.

KONCERNENS STYRNING

Svenska Kraftnät styrs i likhet med statliga förvaltningsmyndigheter av regeringen genom en myndighetsförordning (2007:515), en förordning med instruktionen för affärsverket (2007:1119) samt årliga regleringsbrev. Svenska Kraftnät upprättar varje år en treårig investerings- och finansieringsplan som genom budgetpropositionen underställs riksdagen för godkännande. Verket tillämpar personalföreträdarförordningen (1987:1101), internrevisionsförordningen (2006:1228) och förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll.

Regeringen utser styrelse och myndighetschef (generaldirektör). Generaldirektören och företrädare för personalorganisationerna SACO och ST ingår i styrelsen. Styrelsen beslutar om en arbetsordning för Svenska Kraftnät. Generaldirektören fastställer i sin tur en intern delegationsordning.

Koncernen Svenska Kraftnät består av moderföretaget affärsverket, tre dotterföretag samt fem intresseföretag i Sverige och Norge. Det största intresseföretaget är Nord Pool Spot AS med huvudkontor i Oslo.

INTERN STYRNING OCH KONTROLL

Intern styrning och kontroll avser den process som syftar till att säkerställa att Svenska Kraftnät med rimlig säkerhet uppfyller de krav på verksamheten som regeringen ställer på myndighetens ledning. Processen bygger på fyra faser.

- > Riskbedömning, vilket innebär att risker för att verksamhetens mål inte kan uppfyllas ska identifieras och värderas.

- > Kontrollstrukturer, vilket handlar om vilka kontroller som har valts för att hantera de identifierade riskerna.
- > Information och kommunikation, vilket startar med att skapa medvetenhet hos affärsverkets medarbetare om riktlinjer och policys inklusive befogenheter och ansvar. Viktiga verktyg för detta är Svenska Kraftnäts intranät och kontinuerlig utbildning av medarbetarna. Extern kommunikation består bland annat av rapportering till andra myndigheter och av extern finansiell rapportering.
- > Uppföljning, vilket syftar till att säkerställa effektiviteten i processen genom ett flertal aktiviteter, såsom uppföljning av verksamheten mot fastställda mål, revisioner och andra uppföljningar.

Styrelsen har inom sig utsett ordförande och upp till två ledamöter till en revisionskommitté. Kommittén stödjer styrelsen i frågor som rör intern styrning och kontroll samt internrevision.

Under 2011 har verket introducerat ett systemstöd för verksamhetsplanering och uppföljning. Huvudsyftet med systemet är att underlätta och tydliggöra arbetet med planering och uppföljning av verksamhetsmål och risker samt de specifika uppdrag som Svenska Kraftnät får av regeringen. I systemstödet hanteras även de mål, nyckeltal, avvikelser, incidenter och förslag som ingår i Svenska Kraftnäts miljöledningssystem. Stödsystemet har under året framför allt använts av affärsverkets chefer och ledningsgrupp. Som ett led i att öka den allmänna kännedomen om våra mål, risker och uppdrag har samtliga medarbetare tillgång till systemstödet och kan där enkelt se planering och uppföljning av affärsverkets arbete.

VERKSAMHETSPLANERING

I Svenska Kraftnäts riktlinjer för verksamhetsplanering beskrivs det regelverk och den process som gäller för Svenska Kraftnäts verksamhetsplanering med tillhörande riskanalys. Genom att följa dessa riktlinjer kan vi uppfylla kraven enligt förordningen om intern styrning och kontroll. Under 2011 har arbetet med att implementera dessa riktlinjer fortsatt. Mindre justeringar i arbetssättet har införts vid planering av målen för 2012 för att de tydligare ska omfatta all verksamhet, vilket medför att medarbetare bättre kan relatera till de framtagna verksamhetsplanerna.

Processen för verksamhetsplanering inkluderar att ta fram långsiktiga och kortsiktiga mål samt utföra en riskanalys. Det görs för att identifiera de risker som gör att målen inte skulle kunna uppnås. Som utgångspunkt för framtagande av målen finns ett antal målområden och en omvärldsanalys. Omvärldsanalysen uppdateras årligen. Målområdena visar Svenska Kraftnäts verksamhet och de långsiktiga målen visar vad vi kommer att fokusera på de närmaste åren. Omvärldsanalys och målområdena bildar tillsammans ett dokument kallat planeringsförsättningar, som beslutas av generaldirektören. Planeringsförsättningarna syftar till att få en verksamhet som planerar och arbetar med samma fokus och till att stärka den interna styrningen och kontrollen.

Förutom vid framtagande av planeringsförsättningar sker alla delar i verksamhetsplaneringen på avdelningsnivå. Av de mål som tagits fram för respektive avdelning har sedan några, som ansetts mer övergripande för hela verksamheten, aggregerats till affärsverksnivå.

Rapportering av måluppfyllnad och riskanalys sker kvartalsvis på både avdelnings- och affärsverksnivå.

RISKHANTERING

Koncernens hantering av risk, enligt förordningen om intern styrning och kontroll, är integrerad i verksamhetsplaneringens olika steg och sker på såväl avdelnings- som affärsverksnivå. En riskanalys på avdelningsnivå presenteras i varje avdelningsverksamhetsplan. Risker på affärsverksnivå sammanställs i en riskrapport tillsammans med en handlingsplan. Dessa risker hanteras av berörda avdelningar och uppföljningen av samtliga risker sker i samband med kvartalsrapporteringen.

Under 2011 har åtgärder utförts som gjort att fyra av de tjugo väsentliga riskerna som identifierades inför året nu har ett lägre risk-

värde än vid årets början. Av dessa fyra anses en risk numera inte längre vara en väsentlig risk. Ytterligare två risker har värderats högre i slutet av 2011 än 2010. En risk har tillkommit under 2011.

Inför 2012 har tjugo risker identifierats som väsentliga risker och finns inom följande områden: utbyggnadsprojekt och förnybara energikällor, haverier och sabotage, finansiella risker, miljörisker samt IT-relaterade risker. Styrelsen förmedlar årligen sin syn på riskbedömning genom att ta del av och godkänna verkets verksamhetsplan och övergripande riskanalys. De väsentliga riskerna redovisas utförligt i dokumentet "Riskanalys enligt förordningen om intern styrning och kontroll" som årligen beslutas av styrelsen.

VERKSAMHETSRIKES

Svenska Kraftnät driver i dag ett stort antal utbyggnadsprojekt av ledningar och stationer. Antal projekt ökar och med dem även investeringsvolymen. Det krävs mycket resurser och specifik kompetens både internt inom affärsverket och externt bland de entreprenörer, projektörer och konsulter som anlitas för bygge av stationerna och ledningarna. För att täcka upp resurs- och kompetensbrister anställer såväl Svenska Kraftnät som verkets entreprenörer många nya medarbetare. Arbetet pågår fortfarande med att förbättra projektstyrning, projektledning uppföljning och kontroll.

Svenska Kraftnäts verksamhet har en central betydelse för den svenska elförsörjningen. Den är därmed att betrakta som synnerligen samhällsviktig på både kort och lång sikt. Verksamheten kan utsättas för störningar och påfrestningar av många olika slag. Störningar kan bero på tekniska brister eller avsiktliga handlingar med syfte att vålla skada. Svenska Kraftnät redovisar en särskild övergripande risk- och sårbarhetsanalys för hela elförsörjningen i enlighet med förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap.

Risken för den typ av driftavbrott på stamnätet som får allvarliga konsekvenser för samhället och följderna för slutkunderna är relativt liten. Stamnätet är robust uppbyggt med goda möjligheter att upprätthålla elförsörjningen även under störda driftförhållanden. Risken för ett stort elavbrott kan dock inte helt elimineras. Svenska Kraftnät vidtar en rad åtgärder, bland annat genom ett omfattande investeringsprogram för att ytterligare öka driftsäkerheten i stamnätet.

Risken och sannolikheten för sabotage mot Svenska Kraftnäts anläggningar är för närva-

rande liten. Hotbilden kan dock snabbt förändras. Vid om- eller nybyggnad av Svenska Kraftnäts stationsanläggningar har vi därför höjt det fysiska skyddet avsevärt genom kraftigare och högre stängsel. Vi har även börjat installera kameraövervakning för övervakning av anläggningarna och förser viktiga delar med larm.

FINANSIELLA RISKER

Svenska Kraftnät exponeras för finansiella risker som exempelvis kreditrisker, prisområdesrisker, valutarisker, ränterisker och likviditetsrisker. De hanteras genom riktlinjer för den finansiella hanteringen och Svenska Kraftnäts finanspolicy. De risker som Svenska Kraftnät exponeras för genom upphandling av nätförluster hanteras genom riktlinjer för upphandling av nätförluster.

För att upprätthålla rätt frekvens i elsystemet köper Svenska Kraftnät primärreglering av framförallt vattenkraftsproducenter. Storleken på kostnaderna är beroende av vattentillgången i vattenmagasinen vilket påverkar elpriset. I vissa situationer kan dessa kostnader fördubblas jämfört med normalt. Även denna risk har accepterats.

Förhöjd risk under året är att det nya avräkningssystemet inte fungerar tillfredsställande. Stora ekonomiska värden beräknas och hanteras i systemet. Kvalitetsbrister i avräkningen medför också goodwill-förluster.

ÖVRIGA RISKER

Svenska Kraftnäts förmåga att övervaka och styra stamnätet bygger på väl fungerande IT- och telekommunikationssystem. För att säkerställa driften av IT- och telekommunikationssystemen är de uppbyggda med hög redundans. En viktig del i driftsäkerheten är även att analysera och åtgärda brister i IT-säkerheten. Det sker både vad gäller teknik, regler och rutiner samt arbete med beteende och en tydlig ansvarsfördelning.

Svenska Kraftnät har ett miljöledningssystem för att säkerställa och strukturera miljöarbetet i projekt. Risker är att Svenska Kraftnät inte följer miljölagstiftningen eller att miljöprövningar försenar investeringsprojekten. För att minska risken genomför vi miljörevisioner och miljökrav ställs vid upphandling av bygg- och underhållsentreprenader.

DOTTER OCH INTRESSEFÖRETAG

Koncernen Svenska Kraftnät har tre dotterföretag samt fem intresseföretag i Sverige och Norge.

DOTTERFÖRETAG

SwePol Link AB

Företaget äger och förvaltar likströmslänken mellan Sverige och Polen. Länken består av en omriktarstation utanför Karlshamn i Blekinge, en likadan omriktarstation på den polska sidan utanför Slupsk samt en polkabel och två återledarkablar mellan dessa stationer. Länken har en effekt på 600 MW. SwePol Link AB äger den del av länken som ligger på svenskt och internationellt territorium. Ett helägt dotterföretag till SwePol Link AB, SwePol Link Poland Sp. zo.o. äger den del av likströmslänken som ligger på polskt territorium. Svenska Kraftnäts aktieandel är 51 procent och det polska företaget PGE Polska Grupa Energetyczna SA äger 49 procent.

Omsättningen i SwePol Link-koncernen var 337 (246) Mkr. SwePol Link AB omsatte 238 (182) Mkr och det polska dotterbolaget 99 (64) Mkr.

Svenska Kraftnät Gasturbiner AB

Bolaget ägs helt av Affärsverket svenska kraftnät och har till uppgift att driva och underhålla de gasturbinanläggningar som Svenska Kraftnät behöver för sin verksamhet. Verksamheten startades år 1999 för att Affärsverket Svenska Kraftnät långsiktigt skulle kunna säkra resurser för att hantera störningar i kraftsystemet. Idag har bolaget totalt elva gasturbiner i Varberg, Norrköping, Trollhättan, Norrtälje och Göteborg med en sammanlagd kapacitet på 700 MW.

Omsättningen uppgick till 84 (91) Mkr.

Svenska Kraftkom AB

Bolaget ägs helt av Svenska Kraftnät. Sedan 2003 har bolaget ingen verksamhet.

Omsättningen uppgick till 0 (0) Mkr.

INTRESSEFÖRETAG

Nord Pool Spot AS

Företaget organiserar en handelsplats för den fysiska elhandeln med el i Norden och Estland, den så kallad elspotmarknaden. Stamnätsföretagen Svenska Kraftnät och Statnett SF äger vardera 30 procent av bolaget medan Energinet.dk och Fingrid Oyj äger vardera 20 procent.

Den fysiska elspothandeln uppgick till 294,4 (334,9) TWh. Bruttoomsättningen uppgick till 115 000 (144 000) MNOK och nettoomsättning till 145 (124) MNOK.

Triangelbolaget D4 AB

För delägarnas räkning förvaltar bolaget optoförbindelserna Stockholm-Oslo-Göteborg-Malmö-Stockholm. Intäkter från uthyrning

förs direkt vidare till delägarna. Bolaget ägs till lika delar av Svenska Kraftnät, Vattenfall AB, Fortum Distribution AB och Tele2 AB.

Omsättningen uppgick till 32 (25) Mkr.

Kraftdragarna AB

Kraftdragarna AB har som främsta uppgift att för ägarnas räkning säkerställa transportberedskapen för transformatorer, reaktorer och andra tunga komponenter som ingår i elförsörjningssystemet.

Svenska Kraftnät äger 50 procent, Vattenfall AB äger 25 procent och Vattenfall Eldistribution AB äger 25 procent av bolaget.

Omsättningen uppgick till 44 (47) Mkr.

STRI AB

Bolaget bedriver forskning och utveckling inom området elkraftöverföring på uppdrag av delägarna och andra. Delägarna är Svenska Kraftnät med 25 procent, ABB AB med 50 procent, Statnett SF med 12,5 procent och Vattenfall AB med 12,5 procent.

Omsättningen uppgick till 82 (86) Mkr.

Elforsk AB

Elforsk bedriver gemensam verksamhet inom forskning och utveckling för elkraftbranschen i Sverige. Svenska Kraftnät är huvudsakligen engagerat inom de delar som rör överföringen av el och utvecklingen av elmarknaden. De viktigaste inriktningarna är miljöfrågor, underhåll och förnyelse av anläggningar samt stöd till doktorandprojekt. Svenska Kraftnät äger 25 procent och branschorganisationen Svensk Energi 75 procent av bolaget.

Omsättningen uppgick till 110 (169) Mkr.

Resultat

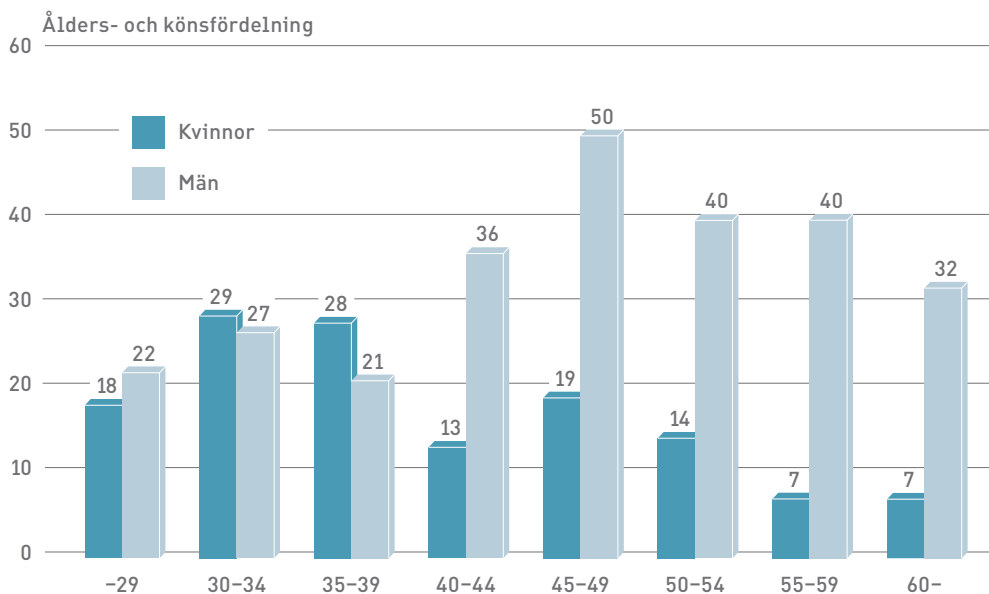
De intresseföretag som ingår i koncernen och som har störst påverkan på koncernens resultat är Nord Pool Spot AS och Kraftdragarna AB. Svenska Kraftnäts resultatandel i respektive företag tas med i koncernens resultat. Resultatandelarna uppgick till 9 (20) Mkr.

RESULTATANDELAR FRÅN INTRESSEFÖRETAG (MKR)	2011	2010
Nord Pool ASA (t.o.m. 31 maj 2010)	-	9
Nord Pool Spot AS	6	5
Kraftdragarna AB	2	4
Övriga	1	2
SUMMA	9	20

MEDARBETARE

Svenska Kraftnäts organisation växer kraftigt i takt med den fortsatt ökade investeringsvolymen. Samtidigt finns det ett större krav på affärsverkets närvaro i internationella sammanhang vilket medför fler arbetsuppgifter samt ett större behov av ny kompetens. Det ökade resursbehovet kommer i en tid när flera anställda med nyckelkompetens närmar sig pensionsåldern. Behovet av att i ökad omfattning använda externa resurser blir därför allt mer tydligt.

Svenska Kraftnät är en beställarorganisation men har valt att bemanna strategiskt viktiga arbetsuppgifter med egen personal. Som beställare kan vi inte styra vilka kompetenser som ska finnas på marknaden och det blir därför en viktig utmaning att samarbeta med konsulter och entreprenörer för att behålla

för Svenska Kraftnät viktig kompetens inom branschen.

En växande organisation ställer ökade krav på ett förändrat och utvecklat arbetssätt. Detta gäller såväl för planering och prioritering av projekt och underhåll som för interna kommunikationskanaler och utförandet av administrativa stöduppdrag. I samma takt ökar behovet av väl fungerande administrativa, oftast IT-baserade stödsystem.

Förändringar och behov i omvärlden tillsammans med våra egna interna styrkor och svagheter, ställer extra krav på att vår kompetensförsörjning måste vara långsiktig och väl genomtänkt. Den måste utgå från verksamhetens krav och behov samt sträva mot en bra balans av ålder, kön och etnicitet.

För att ytterligare stärka Svenska Kraftnäts varumärke och attraktionskraft som arbetsgivare startades projektet "Sveriges Bästa Arbetsplats". Under året genomfördes en medarbetarundersökning som visade att Svenska Kraftnät redan nu är en mycket bra arbetsgivare. Resultatet av undersökningen var det bästa sedan vi började mäta år 1999. Genom interna arbetsmöten har samtliga medarbetare i arbetsgrupper fått ge sina synpunkter på önskade förbättringsområden. Målet med projektet är att bli en av Sveriges tio bästa arbetsgivare 2015.

Antalet tillsvidareanställda medarbetare i koncernen var vid årets slut 399 (376), omräknat till heltidssysselsatta är det 388 (360) stycken, varav 261 män (247) och 127 (113) kvinnor. Personalomsättningen uppgick till 6 (4,3) procent, inklusive pensionsavgångar. Sjukfrånvaron var under året 2,1 (2,1) procent. Medelåldern inom Svenska Kraftnät är 45 (45) år.

Inom en femårsperiod beräknas 39 (52) medarbetare lämna verksamheten genom pensionering. Vår åldersprofil har väsentligt förändrats under den senaste tioårsperioden. Från att vara en organisation med tonvikt på äldre medarbetare är nu åldersprofilen mer balanserad. Noterbart är den jämna könsfördelningen bland de yngre medarbetarna.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – MÅL OCH UTFALL

Mål för vissa nyckeltal för 2010, 2011 och utfall samt mål för 2012 redovisas även i tabellen till höger. Måluppfyllelsen har varit god. Den tydligaste avvikelsen är att rekryteringen av ny personal går långsammare än budgeterat.

NYCKELTAL, MÅL OCH UTFALL	UTFALL 2010	MÅL 2011	UTFALL 2011	MÅL 2012
Tillsvidareanställda	376	423	399	475
Heltidssysselsatta	360	400	388	460
Personalomsättning totalt	4,3%	<5%	6%	<5%
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar	2,2%	<2,5%	2,8%	<2,5%
Medelålder	45 år	45 år	45 år	<45 år
Andel kvinnor	31%	>32%	33%	>33%
Andel kvinnliga ledare	30%	>30%	44%	>40%
Utländsk bakgrund (SCB:s def.)	-	-	12%	>13%
Sjukfrånvaro	2,1%	<2%	2,1%	<2%
Heltidsfriska (inga sjukdagar)	59%	>62%	62%	>62%
Andel långtidssjuka över 60 dagar	0,8%	<1%	0,8%	<1%
Långtidssjuka på heltid	0	0	1	0
Nyanställningar	59	60	48	85
Medelålder på de nyanställda	35 år	35 år	37 år	35 år
Andel kvinnor av de nyanställda	41%	>40%	31%	>40%
Jobbrotation	27	>25	16	>25
Antal trainees	7	7	7	6
Deltagande på arbetsmarknadsdagar	4	<4	4	4
Examensarbeten	2	<5	1	7

Kompetensförsörjning

Varje avdelning redovisade i början av året vilka kompetensområden som är väsentliga för verksamheten ett par år framåt samt vilka kompetensgap som behöver åtgärdas. Redovisningen visade även var i organisationen nyckelpersonsberoendet är högt samt vilka risker som kan uppkomma om inte gapen åtgärdas.

Enligt medarbetarundersökningen har i stort sett samtliga medarbetare genomfört ett utvecklingssamtal, där även individuella utvecklingsplaner har dokumenterats.

Årligen genomförs en analys av erfarenhet och kompetens hos de medarbetare som kommer att sluta under den kommande femårsperioden. Analysen visar vilka medarbetare i denna grupp som har verksamhetskritisk kompetens och som i någon form måste överföras till yngre medarbetare. Under 2011 har 40 med-

arbetare planerats för sådan kompetensväxling – varav 16 med verksamhetskritisk kompetens.

Svenska Kraftnät har deltagit på fyra arbetsmarknadsdagar på utvalda högskolor och har erbjudit studenter examensarbeten.

Arbetsmiljö och hälsa

Svenska Kraftnät har fortsatt satsningen på att vara en frisk och säker arbetsplats med gott resultat, vilket också bekräftades i medarbetarundersökningen. Vid långtidssjukdom reagerar vi snabbt och efter två veckors sjukskrivning ska en handlingsplan upprättas mellan medarbetare och chef. Det bidrar till att i stort sett alla långtidssjuka återgår i tjänst. Under hösten har riskbedömningar av arbetsmiljön genomförts i hela organisationen.

SJUKFRÅNVARO (%)	-29 år	30-49 år	+50 år	TOTALT
Kvinnor	1,1	3,0	3,0	2,7
Män	1,1	1,4	2,5	1,8
TOTALT	1,1	2,0	2,6	2,1

Jämställdhet och mångfald

Både ökningen av antalet medarbetare och de stora pensionsavgångarna har medfört att vi aktivt kan rekrytera både fler kvinnliga medarbetare och medarbetare med olika etniska och kulturella bakgrunder. Det som däremot saknas är ett nyckeltal som visar andelen medarbetare med invandrabakgrund. Medarbetarundersökningen visade att vi uppfattas som en mycket jämställd och föräldravänlig arbetsplats där stor hänsyn tas till medarbetare med olika bakgrund. Andelen kvinnor i organisationen ökar stadigt och är nu över 33 procent.

Ledarskap

Under året har ett nytt koncept för ledarförsörjning och ledarutveckling tagits fram. Vi ska tydligare identifiera blivande chefstalanger och stödet till våra befintliga chefer kommer att stärkas genom ett omfattande ledarprogram som ska belysa ledarskapets olika dimensioner. Det nya ledarprogrammet kommer att starta under första kvartalet, 2012.

Under året har våra chefer i ökande omfattning fått individuellt stöd i sitt ledarskap. Andelen kvinnor på mellanchefernivå ökar och närmar sig 50 procent. För tio år sedan hade Svenska Kraftnät endast en kvinnlig chef.

VISION OCH VÄRDERINGAR

Ett omfattande arbete har under året bedrivits i hela organisationen för att ytterligare implementera verkets värdegrund.

MÅL FÖR KOMPETENSFÖRSÖRJNINGEN 2012

Den fortsatta höga investeringstakten kommer i hög grad att påverka kompetensförsörjningen även 2012. Ett stort antal nya medarbetare kommer att rekryteras under året. Antalet anställda vid utgången av 2012 ska enligt budget vara 479. Medarbetarna ska också uppleva att organisationens resurser används effektivt och att verksamhetens präglas av kompetens, kvalitet och ordning. Vi ska ytterligare förbättra vår rekryteringsprocess och introduktionen av nya medarbetare.

Svenska Kraftnät ska därför liksom tidigare år genomföra en kompetensanalys, som ska säkerställa att hela organisationen har rätt kompetens för att klara våra mål och utmaningar. Analysen kommer också att beskriva aktiviteter för att klara kompetensväxlingen från äldre (+60 år) till yngre medarbetare.

Våra chefer erbjuds ett ledarprogram för såväl personlig utveckling som praktiskt ledarstöd. Vi ska även identifiera tolv blivande chefskandidater och genomföra ett förberedande ledarprogram för dem. Under våren kommer sex nya traineer att rekryteras och programmet startar den 1 september.

Rutinerna för arbetsmiljöarbete i byggprojekten ska förbättras. Arbetsmiljöarbetet kommer att följas upp med riskbedömningar på varje avdelning och enhet.

Arbetet med jämställdhet och mångfald kommer att fortsätta. Under året kommer vi att lansera ett koncept som möjliggör flexibla anställningsvillkor under givna ramar.

En aktivitetsplan har tagits fram för fortsatt värdegrundsarbete. En intern skrift ska tas fram som beskriver Svenska Kraftnäts värdegrund, ledarkriterier och utmaningar från ett internt perspektiv.

Arbetet med att stärka Svenska Kraftnät som arbetsgivare ska fortsätta och mätningar kring detta kommer att göras bland studenter och hos vår egen personal. Vi kommer att delta på fyra arbetsmarknadsdagar och erbjuda minst sju examensarbeten.

Övriga mål för 2012 kan utläsas i tabellen för nyckeltal, mål och utfall.

MÅL FÖR KOMPETENSFÖRSÖRJNINGEN 2013/2014

Arbetet med att stärka Svenska Kraftnäts attraktivitet som arbetsgivare kommer att fortsätta. Den växande organisationen gör att ledarförsörjningen blir allt viktigare. Det långsiktiga målet är att alla våra chefer uppfyller de krav som vi ställer på dem genom våra ledarkriterier. Arbetsmiljön för medarbetare

och konsulter samt arbetsmiljön i våra byggprojekt kommer att kräva mer resurser. Ett ledningssystem för arbetsmiljöarbetet kommer därför med stor sannolikhet att införas. Svenska Kraftnät kommer att känna av bristen på tung teknikkompetens, glädjande är dock det ökade intresset hos studenter som vill arbeta inom energibranschen. Vi måste därför vara aktiva på utvalda högskolor så att vi kan locka unga akademiker till oss. Vårt uppskattade traineeprogram kommer även fortsättningsvis att vara en del i detta arbete.

I verksamhetsplanen finns följande långsiktiga mål:

- > Svenska Kraftnät ska vara en av Sveriges tio mest attraktiva arbetsgivare 2015.
 - > Svenska Kraftnäts värdegrund är välkänd och genomsyrar hela verksamheten.
 - > Svenska Kraftnät rekryterar, utvecklar och behåller medarbetare och ledare så att rätt kompetens finns för att uppnå verksamhetens mål.
 - > Våra ledare är tydliga, ansvarsfulla och levererar resultat i tid.
 - > Svenska Kraftnät är en arbetsgivare där jämställdheten och mångfalden är självklar.
 - > Svenska Kraftnät har ett aktivt arbetsmiljöarbete som bidrar till en hälsosam och säker arbetsplats.
-

02. INVESTERINGAR OCH FINANSIELLA MÅL

FINANSIELLA MÅL

Enligt regleringsbrevet för 2011 ska Svenska Kraftnät (koncernen) uppnå en räntabilitet på justerat eget kapital om 6 procent efter schablonmässigt avdrag före skatt om 26,3 procent exklusive resultatandelar från avyttringar i intresseföretag samt exklusive flaskhalsintäkter (kapacitetsavgifter) som överstiger kostnader för mothandel och inte nyttjats för en eventuell sänkning av nättariffen. Räntabiliteten för 2011 uppgick till 6,1 (8,4) procent på justerat eget kapital, vilket innebär att målet uppnåddes.

Skuldsättningsgraden blev 37 (31) procent, vilket är i överensstämmelse med regleringsbrevets tak om högst 73 procents skuldsättningsgrad.

Regeringens utdelningspolicy innebär att 65 procent av årets resultat för koncernen ska utdelas till staten. Extra utdelning kan också förekomma.

INVESTERINGAR

Svenska Kraftnät är inne i en period med betydligt högre investeringar än vad som skett i ett historiskt perspektiv. Under en femårsperiod har de årliga investeringarna ökat från 596 Mkr 2007 till 2 771 Mkr år 2011.

Det finns en mängd drivkrafter bakom investeringarna i stamnätet. De främsta är begränsningar i överföringsförmåga, krav på marknadsintegration, utbyggnad av förnybar elproduktion, effekthöjningar i kärnkraftverken, behov av mer robust elförsörjning samt ökade behov av att rusta upp gamla installationer.

Koncernens investeringar uppgick till 2 771 (1 276) Mkr. Nyinvesteringarna var 2 290 (803) Mkr och reinvesteringarna 481 (473) Mkr.

Investeringarna fördelade sig på följande sätt inom koncernens företag.

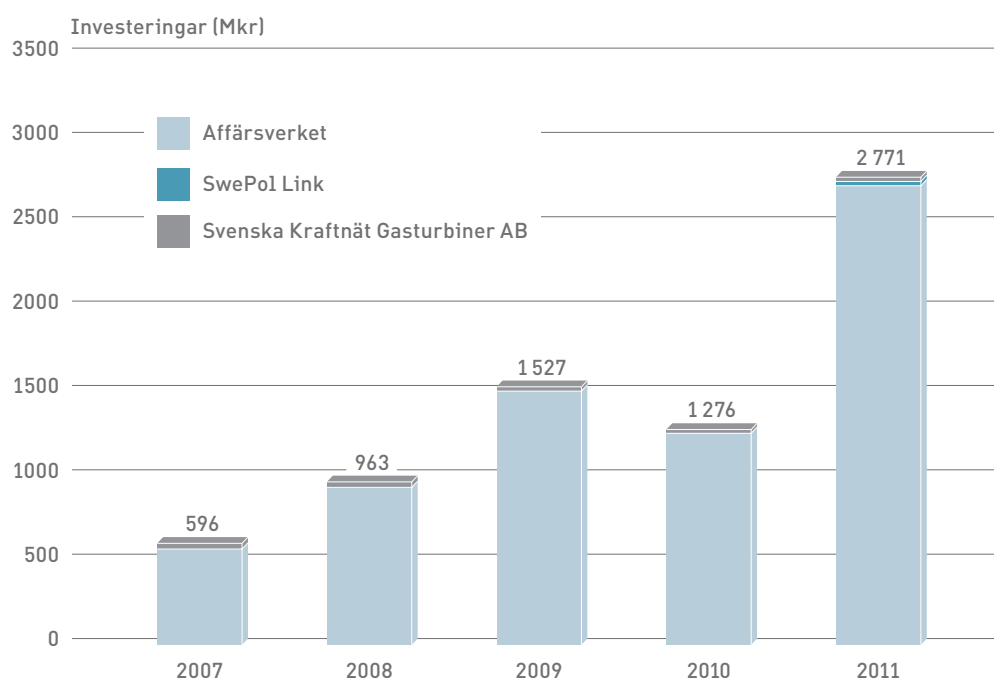
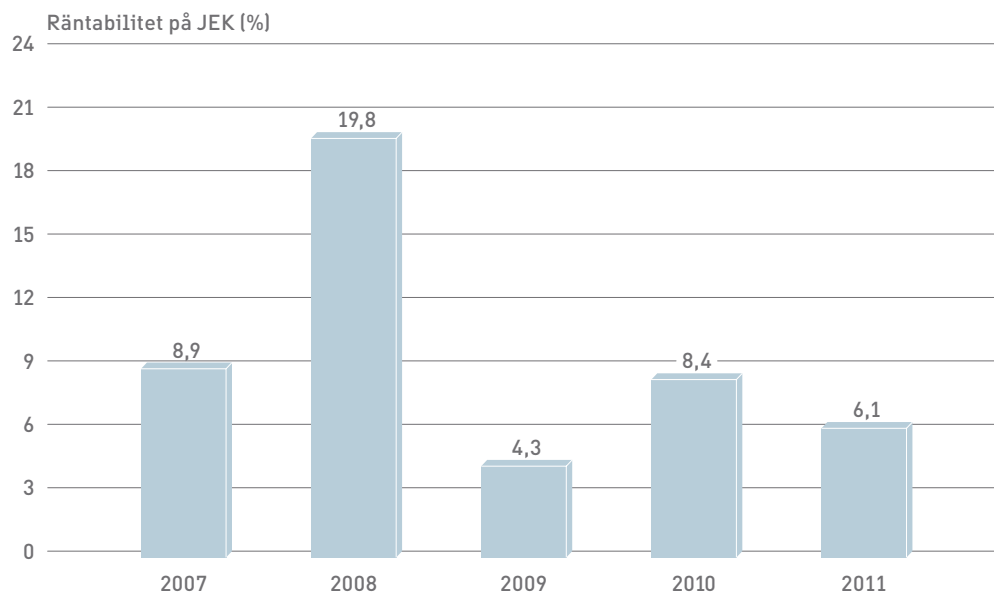
INVESTERINGAR (MKR)	2011	2010
Affärsverket		
Nätinvesteringar	2 649	1 200
Optoinvesteringar	11	0
Övriga immateriella investeringar	62	55
SUMMA Affärsverket	2 722	1 255
SwePol Link	25	1
Svenska Kraftnät Gasturbiner AB	24	20
SUMMA	2 771	1 276

För 2011 har riksdagen godkänt en investeringsplan om 3 320 Mkr. Investeringar i stamnätet är lägre än investeringsplanen på grund av förseningar i några av de större pågående projekten och senarelagda tidsplaner i några projekt.

ÖKAD MARKNADSINTEGRATION

Projektet Fenno-Skan 2 har använt en fjärdedel av investeringsmedlen för 2011. Under året har likströmslänken på 800 MW och 500 kV mellan Rauma i Finland och Finnböle i Sverige tagits i drift. Utbyggnad sker på både den svenska och finska sidan och omfattar två omriktarstationer, en 200 kilometer lång sjökabel, en 70 kilometer lång 500 kV luftledning för likström samt ett nytt 400 kV ställverk. Projektet ingår i Nordels systemutvecklingsplan från 2004 som omfattade fem prioriterade projekt.

SydVästlänken är Svenska Kraftnäts största investering någonsin. Den är beräknad till över 11 Mdkr och omfattar ett tjugotal projekt. SydVästlänken syftar till att förstärka och öka överföringskapaciteten i stamnätet till södra Sverige och till Norge. Med SydVästlänken förstärks även driftsäkerheten i elsystemet. Under året har arbete med markåtkomst och projektering av ledningar och stationer pågått. Sträckningsförslag för den västra delen till Norge, som kommer att byggas tillsammans

med Statnett SF, har utretts under året. I de två senaste nordiska systemutvecklingsplanerna som visar prioriterade projekt för den nordiska elmarknaden finns SydVästlänken med.

NordBalt är ytterligare en utlandsförbindelse och ska byggas mellan Sverige och Litauen. Den ska koppla samman den nordiska elmarknaden med en framväxande baltisk elmarknad. Samtidigt bidrar förbindelsen till att förbättra de baltiska staternas säkerhet när det gäller elförsörjning. Detta är ett samarbetsprojekt mellan Svenska Kraftnät, LitGrid och Latvenenergo och är prioriterat av EU-kommissionen. Inom ramen för European Energy Programme for Recovery (EEPR) har EU-kommissionen avsatt 175 miljoner euro till projektet, varav 131 miljoner euro till kabelförbindelsen och 44 miljoner euro till nödvändiga nätförstärkningar i Lettland.

Ledningen mellan Stackbo och Hamra byggdes i början av 1950-talet vilket gör att den inte är anpassad för den överföringskapacitet som krävs när den nya ledningen Fenno-Skan 2 och ny vindkraft ansluts. Överföringskapacitet på sträckan måste därmed utökas. Den befintliga ledningens stolpar är inte dimensionerade för större linarea därför kommer en ny ledning byggas i befintlig ledningsgata. Den befintliga ledningen kommer att rivas. Arbetet genomförs i tre etapper under somrarna 2011–2013.

För att säkra en tillförlitlig elförsörjning av Göteborgsområdet planeras en ny 400 kV ledning mellan Stenkullen och Lindome. Projektet är ett första steg för att öka kapaciteten över det så kallade Västkustsnittet. I Svenska Kraftnäts åtagande gentemot EU kommissionen ingick att ledningen skulle tas i drift senast den 30 november 2011. På grund av en utdragen tillståndsprocess har projektet försenats. Kommissionen har därför underrättats om att ledningen planeras vara i drift augusti 2012.

Investeringarna i syfte att öka marknadsintegration och att motverka flaskhalsar har under året uppgått till 1 795 Mkr.

ANSLUTNING AV VINDKRAFT

Anpassningar för utbyggnaden av vindkraft är drivkraften bakom ett flertal investeringar. I Markbygden, nordväst om Piteå, planeras en vindkraftspark i ett 450 km² stort område. Den totala effekten vindkraft beräknas till 3 000–4 000 MW. Denna stora effekt kräver flera nya anslutningspunkter i stamnätet. Under 2011 har arbetet med den första 400 kV stationen Råbäcken påbörjats. Även i Storfinnforsen har ett nytt 400 kV ställverk uppförts för att möjliggöra anslutningar av en ny vindkraftspark på 1 000 MW.

På Gotland finns det planer på att bygga storskalig vindkraft. Under 2011 har Svenska Kraftnät projekterat en anslutning av elnätet på Gotland till det svenska stamnätet. I planerna finns två 500 MW likströmslänkar mellan fastlandet och Gotland då de två befintliga regionnätförbindelserna inte räcker till för den planerade utbyggnaden av vindkraft.

I Torup i Halland har Svenska Kraftnät tillsammans med E.ON Sverige AB uppfört Häradsbo, en ny station som möjliggjort anslutning av ny vindkraft.

Nya vindkraftparker planeras även mellan Bollnäs och Ockelbo. I ett senare skede planeras en vindkraftpark till havs, sydost om Söderhamn. Den totala installerade effekten i området beräknas till cirka 1 000 MW. Den höga effekten medför behov av en ny anslutningspunkt i stamnätet. En ny station, Grönviken, planeras vid 400 kV ledningen Stackbo–Stöde. Investeringar för anpassningar till vindkraften har under året uppgått till 70 Mkr.

EFFEKTHÖJNINGAR I KÄRNKRAFTVERKEN

Elnäten som ansluter kärnkraftverken är anpassade till anläggningarnas ursprungliga kapacitet. Sedan 1980-talet har effektutmatningen från kärnkraftverken succesivt ökat. Idag har man nått en punkt där omfattande förstärkningar krävs i de anslutande näten för att kärnkraftverken ska kunna genomföra ytterligare effekthöjningar. Svenska Kraftnät arbetar med att uppföra två helt nya 400 kV ledningar ut från Forsmark och en helt ny ledning ut från Oskarshamn. Ett nytt ställverk, Ekhyddan, har byggts i anslutning till Oskarshamn.

Investeringar för anpassningar till kärnkraftens effekthöjningar har under året uppgått till 62 Mkr.

FÖRÄNDRAD NÄTSTRUKTUR I FLERA STÄDER

I flera större städer har stadsexpansionen gjort det nödvändigt att se över nätstrukturen. Stockholms Ström omfattar investeringar om 5 630 Mkr, vara 4 600 Mkr för Svenska Kraftnäts del, i femtiotalet delprojekt och berör nätägarna Svenska Kraftnät, Vattenfall AB och Fortum samt 21 kommuner i Stockholms län. Syftet är att åstadkomma en förbättrad nätstruktur, minskade energiförluster och ökad leveranssäkerhet. Den nya nätstrukturen medför en omläggning av elnätet vilket innebär att en 400 kV ring sluts runt Stockholm och att 150 kilometer ledningsgator frigörs för exploatering eller annan markanvändning.

I december 2011 slöts det sista avtalet för genomförandet av Stockholms Ström och i och

med det har alla avtal som är nödvändiga för genomförandet av Stockholms Ström tecknats. De tre nätägarna får cirka 1 Mdkr i ersättning för frigjorda kraftledningsgator. I Uppsala har en ny stamnätsstation samt en ny anslutning till regionnätet tagits i drift under 2011. Även i Göteborg har investeringar gjorts i syfte att öka försörjningstryggheten.

Investeringar i Stockholm, Göteborg och Uppsala har under året uppgått till 286 Mkr.

ÖKAT BEHOV AV REINVESTERINGAR

Stamnätets äldsta delar börjar uppnå en hög ålder. I början av 1950-talet påbörjades utbyggnaden av 400 kV nätet medan 220 kV anläggningarna började byggas ännu tidigare. Det innebär att behovet av reinvesteringar är högt i stamnätets befintliga anläggningar. Planer för förnyelse av stationer och topplinor har tagits fram. Många stationer närmar sig slutet på sin tekniska livslängd. Avsikten är att bygga om dessa till moderna tvåbrytarställverk. Samtliga 400 kV ledningar och flertalet 220 kV ledningar byggdes ursprungligen med topplinor av stål eller legerad aluminium. Flera av dessa uppvisar korrosions- och vibrationskador och behöver därför bytas ut. Topplinornas tekniska status har bedömts och utbytet sker successivt. Inom några år ska alla topplinor av stål i 400 kV nätet vara utbytta. Under året har åtgärder skett i 43 projekt inom reinvesteringsprogrammen.

Reinvesteringar för ledningar har under året uppgått till 48 Mkr och för stationer 376 Mkr.

ÖVRIGA STÖRRE INVESTERINGAR

Spänningen i stamnätet överskrider tidvis fastställda gränsvärden i vissa punkter, vilket dels inverkar negativt på driftsäkerheten, dels kan förkorta den tekniska livslängden hos elapparater. För att förbättra möjligheterna att reglera spänningen inom fastställda gränser kommer åtta reaktorer att installeras under kommande år. Under 2011 har en reaktor tagits i drift i Söderåsen. Installation av reaktorer pågår i Hallsberg, Morgårdshammar och Skogssäter.

Svenska Kraftnäts system för styrning och övervakning togs i drift 2001 och närmar sig slutet av sin livslängd. Projektet HUDS syftar till att införa ett nytt driftövervakningssystem som både uppfyller de krav som ställs på kontrollrumsvksamheten samt dagens mycket höga IT-säkerhetskrav.

Övriga större investeringar under året uppgick till 159 Mkr.

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

Svenska Kraftnät koncernens rörelseintäkter minskade med 12 procent och uppgick till 9 282 (10 547) Mkr. De lägre rörelseintäkterna är främst en följd av lägre intäkter för såld regler- och balanskraft som baseras på årets lägre elprisnivå jämfört med föregående år.

Rörelsekostnaderna uppgick till 8 641 (9 762) Mkr. Kostnaderna för balanskraft minskade kraftigt med 1 376 Mkr av samma orsak som de lägre intäkterna för regler- och balanskraft. Kostnaderna för mothandel minskade med nästan 120 Mkr under året och uppgick till 70 Mkr.

Svenska Kraftnät är fortsatt inne i en rekryteringsperiod och 28 nya heltidssysselsatta har tillkommit sedan december 2010. Personalkostnaderna ökade därför med 29 Mkr.

Den högre investeringstakten i affärsverket påverkar koncernens avskrivningar av immateriella och materiella tillgångar. De ökade med 12 Mkr.

Resultatet från andelar i intresseföretag uppgick till 9 Mkr, vilket är 11 Mkr lägre än föregående år. Det beror främst på att intresseföretaget Nord Pool ASA avyttrades i maj 2010 till NASDAQ OMX.

Koncernens rörelseresultat uppgick till 650 Mkr, vilket är 155 Mkr lägre än 2010. Rörelsemarginalen för koncernen uppgick till 7,0 procent, vilket är 0,6 procentenheter lägre än föregående år.

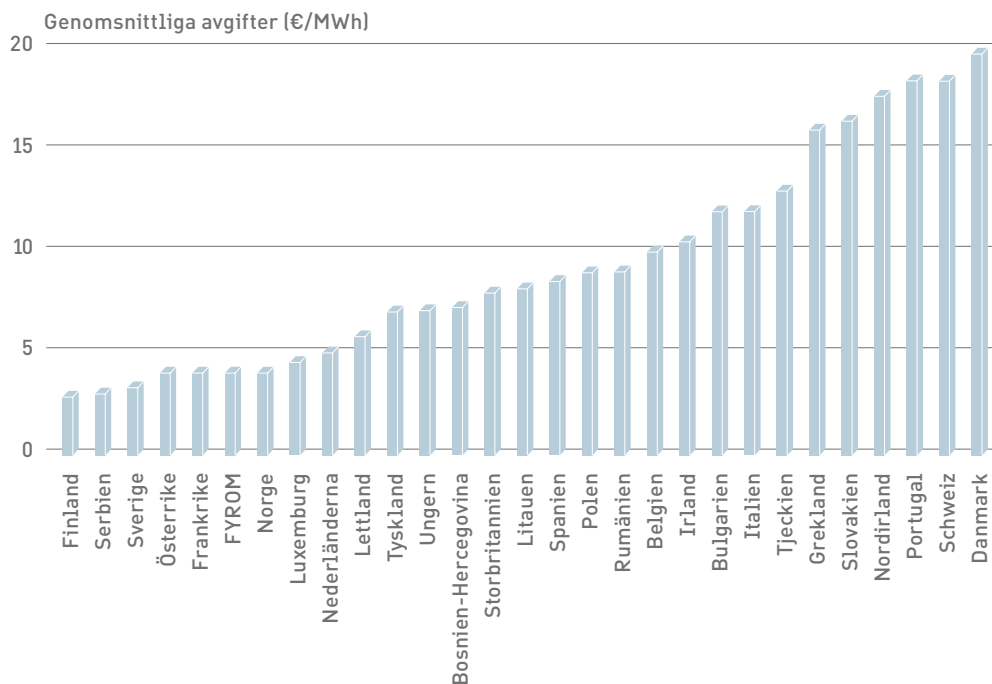
Finansnettot uppgick till -42 Mkr, vilket är 20 Mkr sämre än föregående år. Främsta förklaringen är aktierna som föregående år avyttrades i intresseföretaget Nord Pool ASA med en realisationsvinst på 34 Mkr.

Årets resultat i koncernen blev 594 (773) Mkr. Nettovinstmarginalen med avdrag för schablonskatt uppgick till 4,8 procent, vilket är en minskning med 0,6 procentenheter jämfört med 2010.

Koncernens avkastning på justerat eget kapital uppgick till 6,1 (8,4) procent, vilket är 0,1 procentenheter över räntabilitetsmålet på 6 procent.

FINANSIERING

Affärsverket finansierar verksamheten med eget kapital och lån hos Riksgälden. Vid utgången av 2011 var upplåningen 2 131 (1 252) Mkr och de likvida medlen uppgick till 700 (313) Mkr. Svenska Kraftnät har under 2011 haft en rörlig låneram hos Riksgälden, som har kunnat utnyttjas upp till 5 000 Mkr. Från den 1 januari 2012 utökas beloppet med 1 000 Mkr och uppgår nu till 6 000 Mkr.

Ett antal större investeringsprojekt såsom Stockholm Ström, NordBalt och anslutning av ny produktion till stamnätet har medfinansiering i form av investeringsbidrag. Medfinansieringen uppgick till 719 Mkr per den 31 december 2011.

I finansieringssyfte kan kapacitetsavgifter enligt Europaparlamentets och rådets förordning nr 714/2009 användas till mothandel eller finansiering av investeringar. För 2011 har 685 Mkr nyttjats som medfinansiering av genomförda investeringar.

Dotterföretaget SwePol Link AB har sedan februari 2007 ett lån i Handelsbanken. Lånet uppgick vid årets utgång till 637 (720) Mkr. Svenska Kraftnät Gasturbiner AB upplåning var vid årets slut 132 Mkr. Finansieringen sker inom koncernen.

KOSTNADSEFFEKTIVITET

Kostnadseffektiviteten i Svenska Kraftnät ska vara minst lika hög som i jämförbara företag. För att kunna bedöma effektiviteten och identifiera förbättringsområden görs jämförelser med andra företag genom benchmarking-studier.

Den benchmarkingstudie som gjordes 2009 tillsammans med stamnätsföretagen Statnett SF och Fingrid Oyj har legat till grund för ett fördjupat arbete under året. Statnett SF, Fingrid Oyj och Svenska Kraftnät har inom projektverksamheten genomfört aktiviteter för att jämföra arbetssätt och kunna dra nytta av

varandras erfarenheter inom till exempel riskhantering, uppföljning samt utvärdering av entreprenörer och projektgenomförande. Under året bildades ett nordiskt projektledarnätverk i syfte att utbyta erfarenheter.

Vid internationella jämförelser är Svenska Kraftnäts stamnätstariff låg. ENTSO-E sammanställer årligen de europeiska stamnätsföretagens tariffer. Figuren ovan är hämtad från ENTSO-E 2010 och visar genomsnittliga avgifter i euro/MWh för en jämförbar kund.

03. VERKSAMHETSGRENAR

KONCERNNIVÅ (MKR)	RÖRELSEINTÄKTER		RÖRELSERESULTAT		INVESTERINGAR	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Överföring på stamnätet	4 517	4 224	883	710	2 724	1 239
Systemansvar - el	4 390	5 928	-287	41	16	19
Telekom	88	72	40	27	27	12
Systemansvar - naturgas	41	49	3	4	-	-
Avgiftsbelagd verksamhet	10	7	2	3	4	6
Intresseföretag	-	-	9	20	-	-
Beredskapsverksamhet	236	267	0	0	-	-
SUMMA	9 282	10 547	650	805	2 771	1 276

AFFÄRSVERKSNIVÅ (MKR)	RÖRELSEINTÄKTER		RÖRELSERESULTAT		INVESTERINGAR	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Överföring på stamnätet	4 239	4 014	788	653	2 691	1 231
Systemansvar - el	4 391	5 931	-276	48	0	6
Telekom	88	72	40	27	27	12
Systemansvar - naturgas	41	49	3	4	-	-
Avgiftsbelagd verksamhet	10	7	2	3	4	6
Beredskapsverksamhet	236	267	0	0	-	-
SUMMA	9 005	10 340	557	735	2 722	1 255

Svenska Kraftnäts verksamhet är av regeringen uppdelad i ovanstående verksamhetsgrenar. I detta kapitel återspeglar utförd verksamhet inom dessa verksamhetsgrenar.

ELMARKNAD

Inom områdena Överföring av el på stamnätet och Systemansvar för el ska Svenska Kraftnät verka för att överföringen av el kan bedrivas med hög driftsäkerhet och tillgänglighet. Vi ska även arbeta för att relevanta åtgärder vidtas för att säkerställa att Sverige har en god effektillgång och att risken för effektbrist kan minskas. Affärsverket bör även vid upphandlingen av effektreserven följa de riktlinjer som det tidigare nordiska samarbetsorganet Nord-

el tagit fram på området.

Vissa intäkter och kostnader är gemensamma för båda verksamhetsgrenarna överföring av el på stamnätet och systemansvar el. Det gäller intäkter kostnader för primärreglering, systemdriftstjänster och störningsreserven. Primärreglering och systemdriftstjänster fördelas på de olika verksamhetsgrenarna med 40 procent på område överföring av el på stamnätet och 60 procent på systemansvar för el. För störningsreserven fördelas kostnaderna med lika stor del på respektive verksamhetsgren.

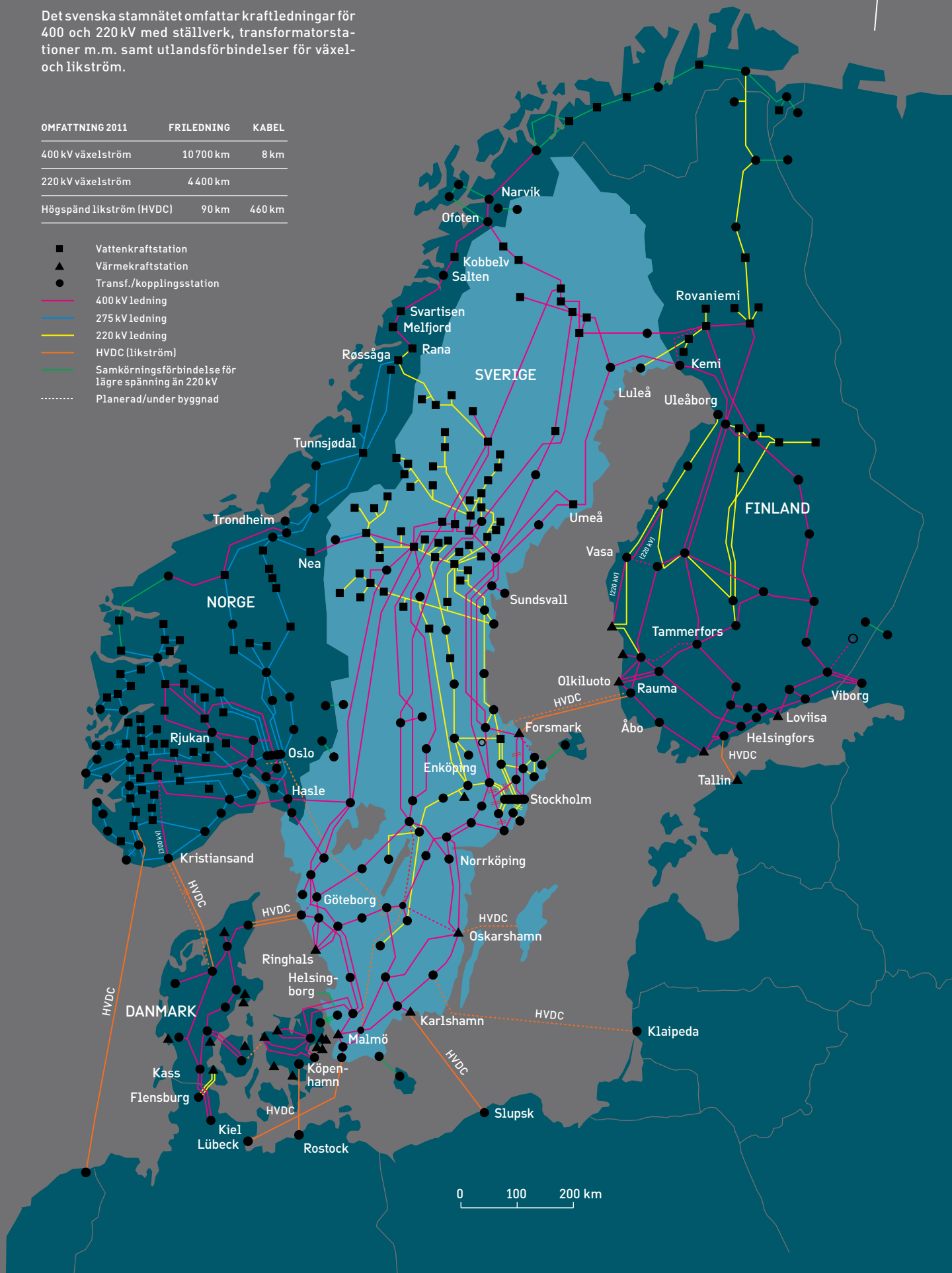
De ekonomiska siffrorna i de löpande texterna för verksamhetsgrenar avser koncernen om inget annat anges.

KRAFTNÄTET I NORDEN 2011

Det svenska stamnätet omfattar kraftledningar för 400 och 220 kV med ställverk, transformatorstationer m.m. samt utlandsförbindelser för växel- och likström.

OMFATTNING 2011	FRILEDNING	KABEL
400 kV växelström	10 700 km	8 km
220 kV växelström	4 400 km	
Högspänd likström (HVDC)	90 km	460 km

- Vattenkraftstation
- ▲ Värmekraftstation
- Transf./kopplingsstation
- 400 kV ledning
- 275 kV ledning
- 220 kV ledning
- HVDC (likström)
- Samkörningsförbindelse för lägre spänning än 220 kV
- Planerad/under byggnad

ÖVERFÖRING AV EL PÅ STAMNÄTET

Svenska Kraftnäts nätkunder, ägare till stora elproduktionsanläggningar kopplade till stamnätet, regionnät och förbrukningsanläggningar, blir fakturerade för tillträde till stamnätet och deras nyttjande av detsamma, enligt en i förväg fastställd tariff.

På stamnätet tillämpas punkt-tariff för fysiskt anslutna kund-anläggningar. Tariffen består av en effektdel och en energidel. Effektavgiften, som ska täcka Svenska Kraftnäts kostnader för att förvalta och bygga ut stamnätet, baseras på av kunden årsvis abonnerade effekter för inmatning eller uttag i varje anslutningspunkt. Inmatningsavgiften är lägst i söder och ökar linjärt med latituden till sitt högsta värde i norr. För uttagsavgiften gäller det omvända.

NÄTINTÄKTER KONCERNEN (MKR)	2011	2010
Stamnätsavgifter		
Effektavgifter	1 971	1 671
Energiavgifter	1 757	1 657
SUMMA	3 728	3 328
Kapacitetsavgifter	77	495
Transitintäkter	209	12
Överföring på SwePol Link	337	245
Övriga nätintäkter	90	85
SUMMA TOTALT	4 441	4 165

Energiavgiften, som ska täcka kostnaderna för inköp av förlustkraft, baseras på de överföringsförluster i stamnätet som orsakas av inmatning respektive uttag i de enskilda anslutningspunkterna. Inmatning eller uttag som medför minskade nätförluster krediteras energiavgiften, så kallad energiersättning.

För 2011 höjdes energiavgiften med 9 procent och effektavgiften med 19 procent. Höjningarna genomfördes främst med hänsyn till beräknat högre kostnader för primärreglering, mothandel, underhåll, avskrivningar och inköp av förlustkraft. För 2012 höjs tariffens effektavgift med 10 procent i genomsnitt och energiavgiften med 5 procent för elområde 1 och 2 samt med 7 procent för elområde 3 och 4.

Kapacitetsavgifter och transitintäkter utgör delposter i nätintäkterna. Kapacitetsavgifter uppstår när den nordiska elmarknaden har delats upp i skilda prisområden. De används till mothandel och investeringar för att öka kapaciteten och därmed minska begränsningarna. Transitintäkter utgörs av ersättning för

kostnader för kraftflöden genom stamnätet med ursprung i andra länder.

Stamnätsavgifterna inbringade 3 728 (3 328) Mkr. Av dessa svarade effektavgifterna för 53 procent och energiavgifterna för 47 procent.

I enlighet med förordningen (EG) nr. 714/2009 redovisas från och med 1 januari 2011 den del av kapacitetsavgifterna som motsvaras av kostnader för mothandel som en intäkt i resultaträkningen. Resterande del redovisas som skuld i balansräkningen för att användas till framtida investeringar som behåller eller ökar överföringskapaciteten.

Kapacitetsavgifterna ökade under året och uppgick till 771 (495) Mkr. De ökade kapacitetsavgifterna beror framförallt på den höga fyllnadsgraden i vattenmagasinen under hösten och den låga tillgängligheten av kärnkraften vid tidpunkten för införandet av fyra elområden i Sverige. Det har periodvis medfört stora prisskillnader mellan de nordiska elområdena.

I enlighet med regelverket ovan har 77 Mkr använts för att täcka kostnader för mothandel. Resterande 685 Mkr har omklassificerats till långfristig skuld i balansräkningen och använts till investeringsbidrag till genomförda investeringar under 2011.

Transitintäkterna har under 2011 ökat kraftigt och summeras till 209 (12). År 2010 var ett torrår med övervägande import till Sverige vilket påverkade intäkterna negativt. Under 2011 har situationen varit omvänd. Fyllnadsgraden i vattenmagasinen har varit betydligt högre vilket har medfört en ökad transitering genom Sverige och ökat intäkterna för Svenska Kraftnät.

ÖVERFÖRING STAMNÄTET	2011	2010
Inmatad energi stamnätet, TWh	113,5	110,3
Uttagen energi stamnätet, TWh	110,8	108
Max uttagen effekt, MWh/h (timme med högsta energiuttag)	18 484	18 727

Under året var uttagen energi 110,8 (108,0) TWh. Ökningen förklaras främst med ökad export till utlandet.

EFFEKTABONNEMANG STAMNÄTET	2011	2010
Inmatningsabonnemang, MW	21 443	21 302
Uttagsabonnemang, MW	20 494	20 561
Antal kunder	28	24

Inmatningsabonnemangen ökade medan uttagsabonnemangen sjönk jämfört med 2010. Antalet kunder anslutna till stamnätet ökade något och summeras till 28 (24) stycken.

ÖVERFÖRINGSFÖRLUSTER STAMNÄTET	2011	2010
Energiförluster, TWh	2,7	2,4
Andel av uttagen energi, %	2,4	2,2
Max effektförluster, MWh/h (timme med högsta energiförluster)	780	758

Överföringsförlusterna på stamnätet uppgick till 2,7 (2,4) TWh, vilket var högre än föregående år. Ökningen kan förklaras med att 2011 varit ett våttår med hög vattenkraftsproduktion i norra Sverige och i Norge. Det har medfört en ökad överföring från norr till söder samt ökad transitering genom Sverige, vilket har lett till högre överföringsförluster.

ÖVERFÖRING AV EL PÅ STAMNÄTET (MKR)	2011	2010
Rörelseintäkter	4 517	4 224
Rörelsekostnader	-3 634	-3 514
RÖRELSERESULTAT	883	710

Det ekonomiska rörelseresultatet för överföringen på stamnätet var 883 (710) Mkr. Rörelseintäkterna ökade med 293 Mkr jämfört med föregående år. De ökade rörelseintäkterna kan främst förklaras med en höjd stamnätstariff och ökade transitintäkter, som under 2011 uppgick till 3 728 (3 328) Mkr respektive 209 (12) Mkr. Samtidigt minskade den del av kapacitetsavgifterna som intäktsförts från och med innevarande år redovisas i resultaträkningen från 495 Mkr till 77 Mkr.

Rörelsekostnaderna ökade med 120 Mkr jämfört med 2010, vilket främst beror på ökade kostnader för primärreglering med 81 Mkr till 262 Mkr samt att kostnaderna för underhåll ökade med 27 Mkr och personalkostnaderna med drygt 30 Mkr under 2011.

Rörelsemarginalen för verksamhetsgrenen uppgick till 19,6 procent, vilket är 2,8 procentenheter högre än motsvarande period 2010.

Svenska Kraftnäts främsta mål är en hög driftsäkerhet i nätverksamheten. Driftsäkerheten har varit god under 2011. Antalet driftstörningar på stamnätet under året var 192 (224) stycken, varav de allra flesta störningarna togs om hand av de automatiska tekniska systemen utan att påverka elleveranserna. De störningar i stamnätet som inte har kunnat åtgärdas på detta sätt, ledde endast till små volymer icke levererad energi (ILE). Ökningen av ILE under 2011 ska ses mot bakgrund av att de senaste årens ILE legat på en mycket låg nivå. Den totala volymen av ILE är fortfarande liten.

Nio störningar medförde leveransavbrott för elkunder. Den energi som inte levererades uppgick till 42 (5) MWh. Nedan visas antalet driftstörningar på stamnätet under en femårsperiod.

SYSTEMANSVAR FÖR EL

Svenska Kraftnät är av regeringen utsedd till systemansvarig myndighet för el. Systemansvaret för el innebär ett övergripande ansvar för att den svenska elförsörjningen fungerar driftsäkert och att elektriska anläggningar samverkar driftsäkert så att balans kortsiktigt upprätthålls mellan produktion och förbrukning. Svenska Kraftnät ska även verka för att relevanta åtgärder vidtas för att säkerställa att Sverige har en god effektillgång och att risken för effektbrist kan minskas. De mål som affärsverket fastställer för driftsäkerheten godkänns av regeringen.

För att uppfylla målen för driftsäkerhet fordras att spänning, frekvens och effektflöden är inom fastställda gränser. Dessutom måste det finnas tillräckligt med produktionsreserver i systemet. Inom verksamhetsgren systemansvar el har ett nyckeltal satts upp som mäter frekvenskvaliteten. Målet är att frekvensen inte ligger utanför intervallet 49,90 – 50,10 Hz mer än 6 000 minuter/år. Under 2011 låg frekvensen utanför detta intervall under 12 756 minuter.

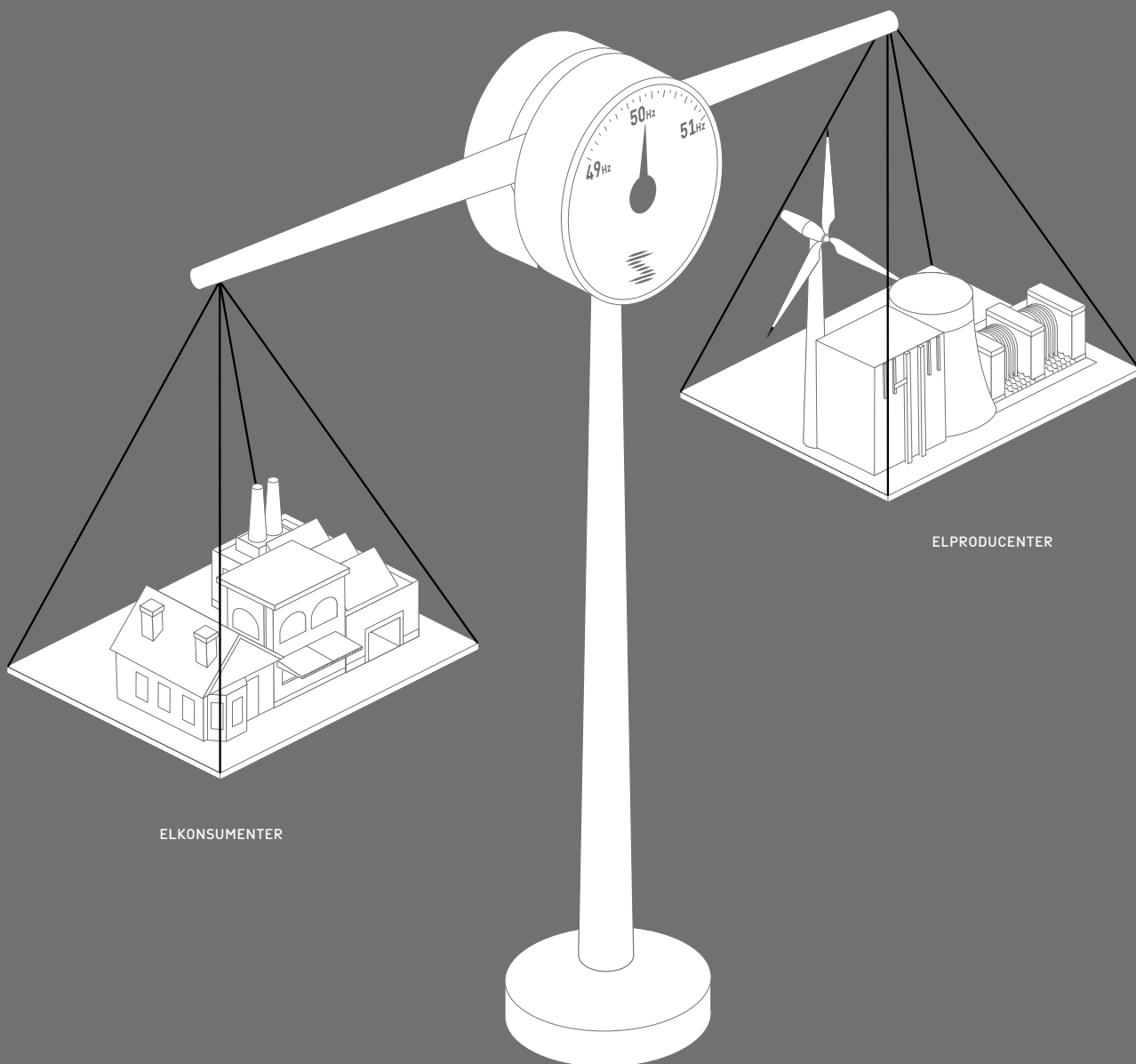
Svenska Kraftnät får beordra elproducenter att, mot marknadsmässig ersättning, öka eller minska produktionen av el och beordra nätägare att begränsa elanvändningen.

DRIFTSTÖRNINGAR	2011	2010	2009	2008	2007
Driftstörningar på stamnätet, antal	192	224	153	157	150
Dito med elavbrott, antal	9	10	16	9	5
Icke levererad energi (ILE), MWh	42	5	5	3	13
Icke levererad effekt (ILEffekt), MW	235	43	37	58	37

» UTVECKLING,
ANSVAR, EFFEKTIVITET
OCH TYDLIGHET «

ELBALANSEN

Svenska Kraftnät håller Sveriges förbrukning och produktion i balans. Frekvensen är ett mått på hur väl balansen hålls. Produktion och konsumtion är i balans när frekvensen är stabil. Av tekniska skäl är det svenska elsystemet utformat för en jämn frekvens på 50 Hz.

BALANSREGLERING

Svenska Kraftnäts intäkter och kostnader för systemansvaret är kopplat till den balansreglering som Svenska Kraftnät genomför för att säkerställa den fysiska balansen mellan inmatad och uttagen el.

Ett elhandelsföretag (i rollen som elleverantör) är enligt ellagen skyldig att leverera så mycket el som förbrukas av den elanvändare som är elhandelsföretagets kund. För att uppfylla denna skyldighet måste elhandelsföretaget ha någon som åtar sig balansansvaret för elleveransen. Elhandelsföretaget kan antingen själva ta det ansvaret och sluta ett avtal om balansansvar med Svenska Kraftnät eller anlita ett företag som redan har ett sådant.

Grunden för balansregleringen är de cirka 30 balansansvariga företagen som har tecknat avtal om balansansvar med Svenska Kraftnät. Företag har åtagit sig att planera sin tillförsel av el (produktion och inköp) och sitt uttag (förbrukning och försäljning) i balans för varje timme. Svenska Kraftnät gör i efterhand en balansräkning, en ekonomisk reglering av de obalanser som framgår när mätvärden för produktionen och förbrukningen rapporterats. Ett företag, som en timme redovisar ett underskott, köper den el (balanskraft) av Svenska Kraftnät som krävs för att komma i balans. På motsvarande sätt säljer företag som har ett överskott el till Svenska Kraftnät. Priset för den sålda eller köpta elen beräknas som den aktuella timmens spotpris på elbörsen med tillägg för kostnader som Svenska Kraftnät haft för att starta alternativt stoppa produktion.

De automatiska reserver som används för primärreglering finns i huvudsak hos producenter med vattenkraftsproduktion och upphandlas dygnsvis. För att hålla frekvensen inom givna gränser aktiverar balanstjänsten upp- eller nedreglering utifrån en budlista från producenter och förbrukare som har möjlighet att starta eller stoppa produktion. Svenska Kraftnät samarbetar även med stamnätsföretagen i våra nordiska grannländer för att alltid reglera balansen där det kan ske till lägst pris. En liknande avräkning sker mellan de nordiska stamnätsföretagen som mellan Svenska Kraftnät och de balansansvariga företagen.

EFFEKTRERERV

Svenska Kraftnät ansvarar enligt förordning för att en effektreserv på högst 1 750 MW finns tillgänglig under perioden mitten av november 2011 till mitten av mars 2012. För effektreserven ingår Svenska Kraftnät avtal med elprodu-

center om att ställa ytterligare produktionskapacitet till förfogande. Det tecknas även avtal om förbrukningsreduktion med elanvändare och elleverantörer. Under 2011 upphandlades totalt 1 726 (1 892) MW, varav 1 364 (1 309) MW utgör produktion och 362 (583) MW reduktion av förbrukning. Reserven ska bidra till att klara elförsörjningen även vid de extrema situationer som kan uppstå vid mycket kall väderlek. Effektreserven finansieras genom en särskild avgift för de balansansvariga företagen utan geografisk differentiering.

En förändring från och med 2011 är att anläggningsägare kan lämna bud avseende förbrukningsreduktion till elspotmarknaden. Om resursen inte blir aktiverad på elspot finns den kvar på reglerkraftmarknaden. Genom att resurserna finns tillgängliga som bud på elspot deltar dessa i prisbildningen. Som tidigare aktiveras produktionsresurser inom effektreserven på elspot- eller reglerkraftmarknaden av Svenska Kraftnät.

EFFEKTSITUATIONEN

Effektsituationen under vintern 2010/2011 blev mindre ansträngd än föregående vinter, tack vare bättre tillgänglighet i kärnkraften. Effektreserven behövde inte aktiveras för att utbud och efterfrågan skulle mötas och priskryss bildas på Nord Pool Spot AS. Däremot aktiverades reserven av nätskäl vid ett tiotal tillfällen.

Nivåerna i de nordiska vattenmagasinen var under inledningen av 2011 mycket låga som en följd av tidigare torrår och den låga tillgängligheten på kärnkraft. Den tidiga vårfloden avhjälpte dock den mycket ansträngda situation som rådde under början av april.

Regn under sommaren och framför allt hösten fyllde åter vattenmagasinen till nivåer som översteg de normala. Vid utgången av 2011 beräknas fyllnadsgraden hamna på 76 procent för Sverige och Norden totalt. För Sverige är detta cirka 10 procent högre än medelvärdet och 30 procent högre än vid föregående årsskifte.

Även under hösten var kärnkraftens tillgänglighet låg vilket gjorde att Sverige under höglasttimmarna vissa veckor var beroende av import. För att få effektbalans krävdes det att oljekondenskraftverket i Karlshamn aktiverades. Även ett block i Stenungsund hölls i beredskap för att klara den ansträngda situationen i västra Sverige.

INFÖRANDE AV ELOMRÅDEN

Den 1 november delades den svenska elmarknaden in i fyra elområden. Beslutet att införa

elområden ingår i EU:s strävan att skapa en gemensam europeisk elmarknad. Gränserna mellan elområdena går där det finns begränsningar i överföringen av stamnätet för el, de så kallade snitten eller "flaskhalsarna" i Sverige. I norra Sverige finns ett överskott av elproduktion jämfört med efterfrågan på el. I södra Sverige råder det motsatta förhållandet.

Indelningen i elområden föregicks av ett nära samarbete med Nord Pool Spot AS och elmarknadens aktörer för att förbereda den tekniska rapporteringen.

Under perioden 5–15 november var samtliga block i Ringhals ur drift, vilket medförde reducerade överföringskapaciteter mellan elområdena SE2, SE3 och SE4 samt mot NO1 och DK1. Tillgängligheten och produktionen i kärnkraftverken är viktig för möjligheten att hålla rätt spänning i kraftsystemet, vilket i sin tur påverkar överföringskapaciteten.

De relativt låga överföringskapaciteterna mellan olika elområden i november resulterade i högre elpriser i SE3 och SE4 jämfört med SE1 och SE2. Elområdena SE4 i DK2 hade under perioden de högsta priserna. En jämförelse av de svenska elpriserna under motsvarande period 2010 visar dock att elpriserna under 2011 generellt var betydligt lägre än 2010. Det kan förklaras med fjolårets betydligt lägre temperaturer och de låga fyllnadsgraderna i vattenmagasinen.

I takt med återstarten av kärnkraftreaktorerna i Ringhals och drifttagningen av Fenno-Skan 2 har prisskillnaderna mellan de olika elområdena i Sverige reducerats väsentligt. Detta blir tydligt vid jämförelse av prisskillnaden mellan SE3 och SE4 som under november var 5,8 öre per kWh för att under december reduceras till 1,2 öre per kWh.

I genomsnitt har avvikelsen mellan SE3 och SE4 uppgått till fyra öre per kWh medan avvikelsen mellan elområde 1 och 4 uppgått till drygt fem öre per kWh under de första två månaderna efter införande av elområden. Utvecklingen visar tydligt hur elpriset påverkas av utbud och efterfrågan samt betydelsen av överföringskapacitet för att reducera prisskillnaderna mellan olika delar av landet.

BALANSKRAFT MELLAN OMRÅDEN

Skillnaden mellan planerat handelsflöde och fysiskt flöde mellan elområden utgör balanskraft. Balanskraft som flödar mellan elområden prissätts med medelpriset av netto-regleringspriset i respektive område. Om balanskraft flödar från högprisområde till lågprisområde, kommer prissättningen medföra

att berörda systemansvariga gör en förlust i förhållande till köpt/såld balanskraft/reglerkraft i respektive område. På motsvarande sätt kommer berörda systemansvariga att göra en vinst när balanskraften flödar från lågprisområde till högprisområde. På utlandsförbindelser delas risken mellan Svenska Kraftnät och den utländska systemansvariga. Från och med 1 november 2011, efter införandet av elområden, uppstår denna typ av balanskraft även inom Sverige mellan respektive elområde. Här bär Svenska Kraftnät hela risken.

EKONOMISKT UTFALL

Det ekonomiska resultatet för rörelsegrenen systemansvar för el blev följande.

SYSTEMANSVAR EL (MKR)	2011	2010
Rörelseintäkter	4 390	5 928
Rörelsekostnader	-4 677	-5 887
RÖRELSERESULTAT	-287	41

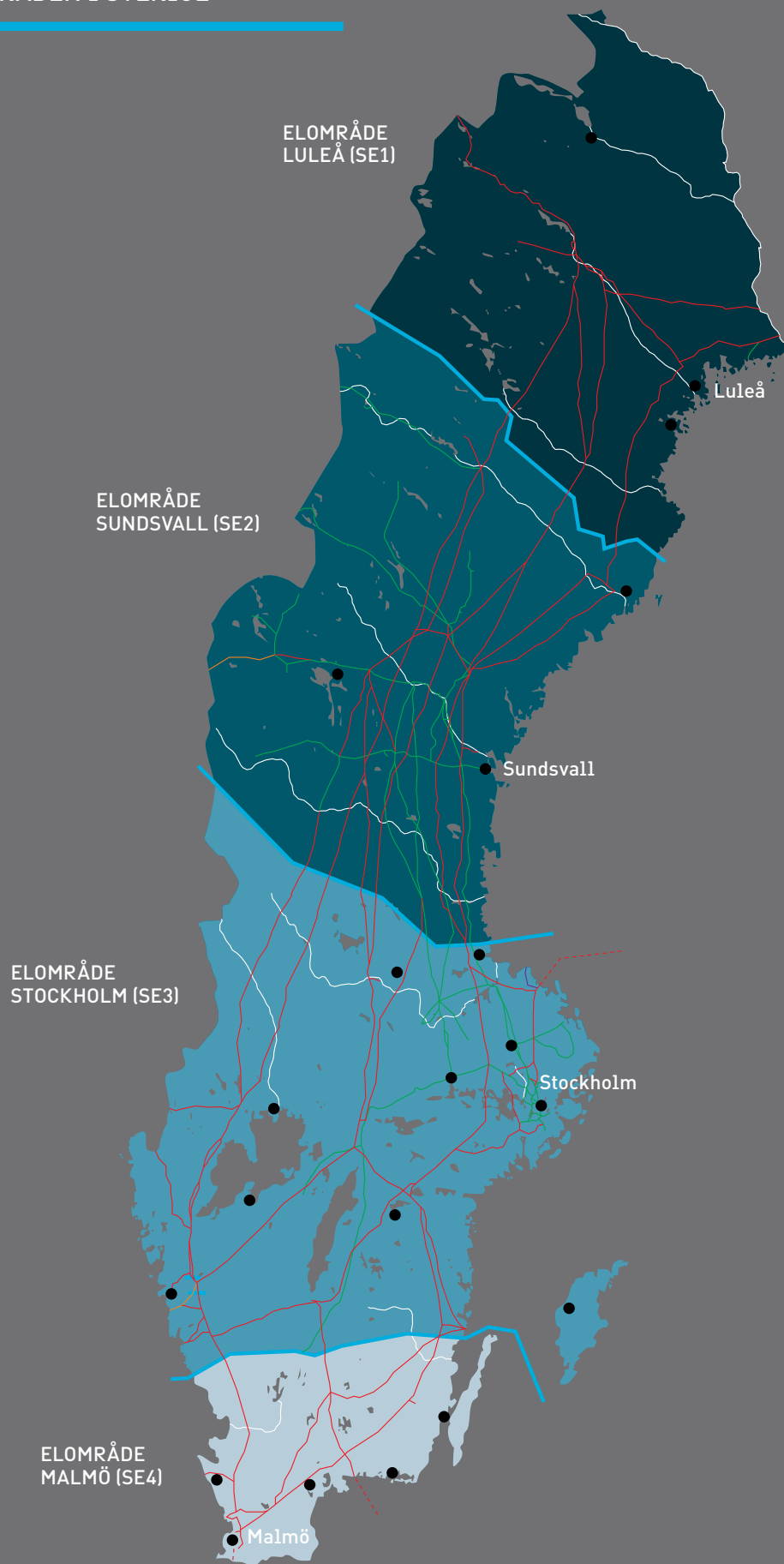
Rörelseintäkterna i koncernen minskade med 1 538 Mkr eller cirka 26 procent jämfört med 2010 och uppgick till 4 390 (5 928) Mkr.

Rörelseresultatet uppgick till -287 (41) Mkr. Rörelsemarginalen blev -6,5 procent, vilket är en försämring med 7,2 procentenheter jämfört med föregående år. Intäkterna för balanskraft minskade med 1 538 Mkr jämfört med föregående år. Såväl intäkter som kostnader styrs av marknadspriset på el och volymer balanskraft i respektive elområde. De minskade nivåerna på intäkterna och kostnaderna under 2011 beror på genomsnittligt lägre elpriser under året.

Verksamhetsgrenens rörelseresultat har minskat främst på grund av ökade kostnader för primärreglering och kostnader för balanskraft mellan områden. Kostnaden för primärreglering ökade under året med 118 Mkr jämfört med föregående år.

Kostnaderna ökade kraftigt under första delen av 2011, beroende på det ansträngda läget med låga magasin nivåer i hela Norden. Då väldigt lite vattenkraft finns tillgänglig ökar produktionskostnaderna för primärregleringen. Det som också ökat kostnaderna jämfört med tidigare år är den ökade förekomsten av så kallade blockbud, bud som gäller för mer än en timme i följd. Blockbudet gör att Svenska Kraftnät vid vissa tillfällen har tvingats handla upp större mängd än önskat för att uppnå kravet för primärreglering. Kostnaden för flödande balanskraft beräknas ha ökat med närmare 62 Mkr under samma period, varav 20 Mkr

ELOMRÅDEN I SVERIGE

inom Sverige. Under första kvartalet upptäcktes en felperiodisering i avräkningssystemet. Ett belopp om 51 Mkr kom att felaktigt tas upp som intäkt i bokslutet för 2010. Åtgärder har vidtagits för att genom nya rutiner säkerställa att ett liknande fel inte kan inträffa igen.

Intäkterna från de balansansvariga för den statliga effektreserven uppgick till 95 (79) Mkr. Dessa intäkter redovisas under vintermånaderna, från mitten av november till och med mitten av mars. Kostnaderna för effektreserven redovisas under motsvarande period och uppgick till 102 (76) Mkr.

Investeringarna inom systemansvaret för el uppgick till 16 (19) Mkr.

TELEKOM

Målet för Svenska Kraftnät inom området telekom är att driva ett kostnadseffektivt elektroniskt kommunikationsnät för tele- och datakommunikation med hög säkerhet. Tele- och datakommunikationsnätet ska användas för övervakning av och kommunikation i det egna stamnätet för el.

På 1990-talet beslutade Svenska Kraftnät att bygga ett eget optofibernet för att uppfylla de krav som krävs för övervakning av och kommunikation i stamnätet.

Telenätet utgör en viktig förutsättning för att upprätthålla en hög driftsäkerhet i stamnätet, något som är särskilt viktigt i en uppbyggnadsfas efter en eventuell driftstörning. Telenätet är uppbyggt med tredubbel redundans på flera viktiga ledningssträckor. För att säkra driften vid eventuella elavbrott finns även reservsystem i form av avbrottsfri kraftförsörjning.

Telenätet utgörs av optisk fiber som till största delen installerats på kraftledningarnas topplinor. Nätet består för närvarande av cirka 7 500 kilometer egen optisk fiber och cirka 2 500 kilometer optisk fiber som Svenska Kraftnät hyr av andra nätägare. Under 2011 byggde Svenska Kraftnät ut telenätet med 250 km optisk fiber.

Underhållet av det optiska fibernet sköts på entreprenad och är en del i Svenska Kraftnäts centrala underhållsupphandling och samordnas med driften av övriga telefonirelaterade tjänster. Intern drift och övervakning samt beredskapsfunktionen samordnas med övrig övervakning och beredskap för IT-funktioner. På detta sätt kan en kostnadseffektiv drift upprätthållas och verksamheten bedrivs till en mycket låg kostnad.

Telenätet och mängden förlagda fibrer ger på många sträckor större kapacitet än vad

Svenska Kraftnät normalt behöver för den egna driften. Därför har Svenska Kraftnät möjlighet att hyra ut kommunikationskapaciteten till externa kunder. Svenska Kraftnät hyr ut så kallad svartfiber (optofiber utan aktiv ändutrustning) till bland annat stora teleoperatörer. Vidare hyrs aktiva förbindelser, i form av kapacitet, ut till energibolag för deras driftskommunikation.

Under kommande fem år planerar Svenska Kraftnäts föräggar ytterligare cirka 1 500 kilometer fiber för att följa den omfattande investeringstakten i stamnätet. Utbyggnaden av det optiska fibernet görs i samband med nybyggnation och långsiktigt underhåll av stamnätet. Svenska Kraftnät strävar att, så långt som möjligt, förbereda sammankoppling med de lokala optonäten utmed de nya optoledningarna.

Efter de stora störningarna i Svenska Kraftnäts telekommunikationstrafik i Norrland vintern 2009/2010 genomförde Svenska Kraftnät omfattande reparationsarbeten under sommaren 2010. Under efterkommande vinter fungerade optonätet utan problem. Reparationsarbetena fortsatte även under 2011.

Tillgängligheten i drifttelenätet är viktig inom verksamheten och under 2011 har den följts upp kvartalsvis. Målet har varit att tillgängligheten i drifttelenätet ska vara minst 99,95 procent för dubbelförbindelse. Utslaget över året har tillgängligheten varit 99,88 procent.

Rörelseintäkterna består av intäkter från externa kunder för uthyrning av svartfiber och aktiva förbindelser, uthyrning av antenntplatser till främst mobiltelefonoperatörer, samt av interna intäkter (beräknade enligt schablon) från verksamhetsgrenen överföring av el på stamnätet.

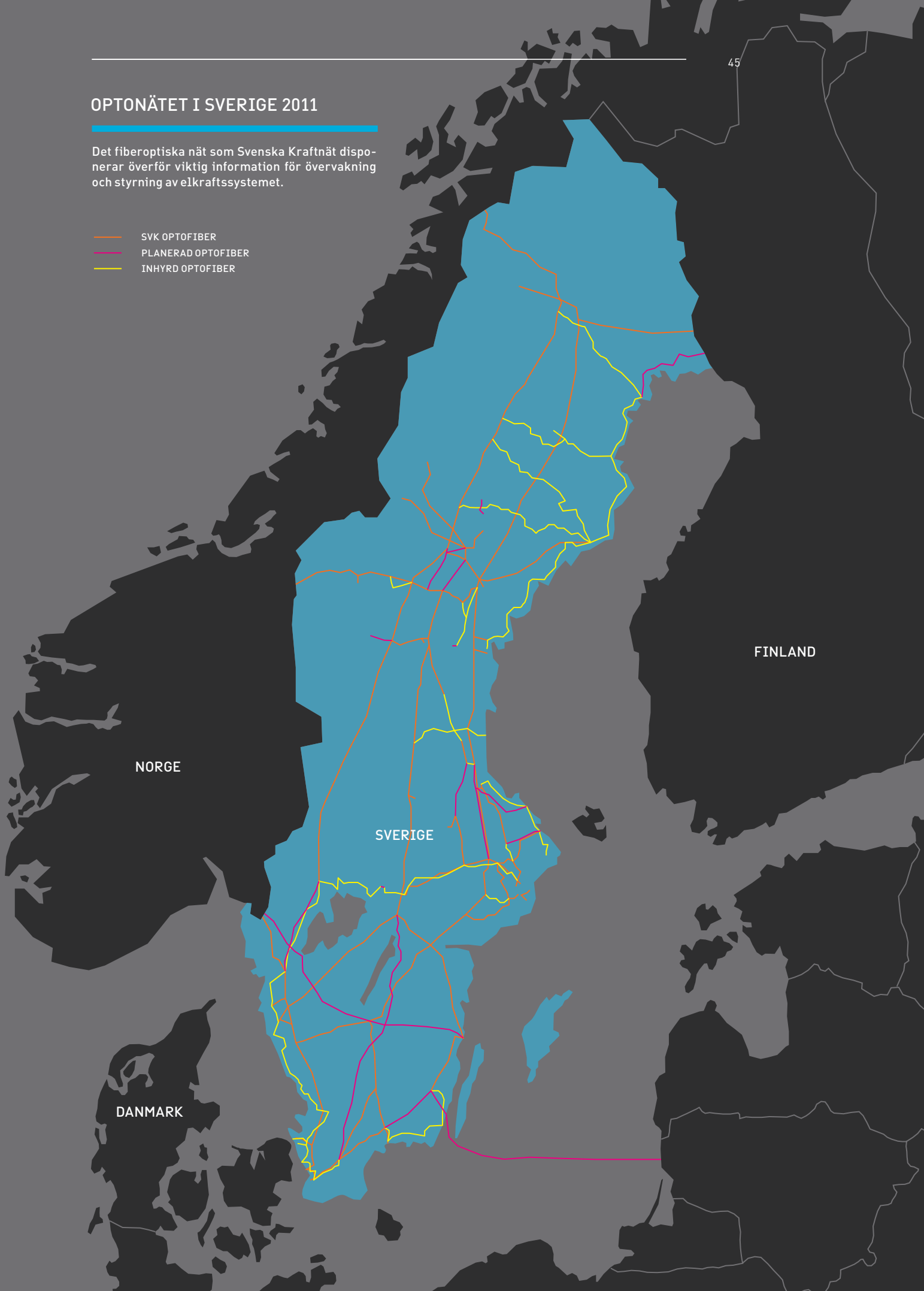
Den kommersiella televerksamheten om-satte 63 (59) Mkr och rörelseresultatet blev 41 (32) Mkr. Med en kalkylmässig ränta på 7 procent på sysselsatt kapital blev det operativa resultatet 34 (25) Mkr. Inom verksamhetsgrenen Telekom har Svenska Kraftnät ytterligare externa intäkter för uthyrning av data-nät, telefonnät och antenntplatser i master och kraftledningsstolpar som uppgick till 25 (13) Mkr.

Områdets totala intäkter blev 143 (126) Mkr. Interna intäkter från verksamhetsgrenen Nät ingår då med 55 (54) Mkr. Rörelseresultatet blev 40 (27) Mkr. Investeringarna inom telekomverksamheten uppgick till 27 (12) Mkr.

OPTONÄTET I SVERIGE 2011

Det fiberoptiska nät som Svenska Kraftnät disponerar överför viktig information för övervakning och styrning av elkraftssystemet.

- SVK OPTOFIBER
- PLANERAD OPTOFIBER
- INHYRD OPTOFIBER

TELEKOM (MKR)	2011	2010
RÖRELSEINTÄKTER		
Externt	88	72
Internt	55	54
SUMMA	143	126
RÖRELSEKOSTNADER		
Externt	-52	-50
Internt	-51	-49
SUMMA	-103	-99
RÖRELSERESULTAT		
Externt	36	22
Internt	4	5
RÖRELSERESULTAT	40	27

SYSTEMANSVAR FÖR NATURGAS

Svenska Kraftnät har i rollen som systemansvarig myndighet det övergripande ansvaret för att balansen mellan inmatning och uttag av gas upprätthålls. Detta sker genom övervakning av trycket i transmissionsnätet och vidtagande av eventuella åtgärder vid obalanser.

I balansavtalet mellan Svenska Kraftnät och balansansvariga regleras bland annat balansavräkningen för de obalanser som uppstår mellan den gas som den balansansvarige har tillfört till det nationella naturgassystemet och den gas som har tagits ut under ett gasdygn (från och med kl. 06.00 till kl. 06.00 nästkommande dag). Balansavräkningen sker enligt satta regelverk för att upprätthålla konkurrensen på naturgasmarknaden.

Det svenska naturgassystemet ansluter till det danska naturgassystemet i Dragør söder om Köpenhamn. Svenska Kraftnät samarbetar med sin motpart i angränsande nät, Energinet.dk som är transmissionsnätägare och systemansvarig på den danska naturgasmarknaden.

Svenska Kraftnät medverkar i ett gemensamt europeiskt arbete GRI NW (Gas Regional Initiative, North West) som leds av de europeiska reglermyndigheterna för att förbättra konkurrensen på den europeiska naturgasmarknaden. Svenska Kraftnät är medlem i den europeiska samarbetsorganisationen för gasoperatörer, ENTSO-G.

Vid drift får trycket i naturgassystemet inte ligga utanför intervallet 46–68 bar, ett mått som följs upp varje månad. Under 2011 låg trycket utanför de angivna gränserna under 19 dygn, samtliga dygn inträffade under det första kvartalet. Det låga trycket beror dels på ökat intag av tysk gas till Danmark vilket kräver ett

lägre tryck i det danska systemet, men även på lågt uttag ur det danska lagret i Stenlille. Några av tillfällena med lågt tryck går att koppla till störningar (oplanerade stopp) på naturgasleveranserna från Nordsjön.

NATURGAS (MKR)	2011	2010
Rörelseintäkter	41	49
Rörelsekostnader	-38	-45
RÖRELSERESULTAT	3	4

Under 2011 har uttaget och därmed intäkterna minskat men även kostnaderna har minskat. Förbrukningsenergiavgiften som Svenska Kraftnät tar ut av de balansansvariga har minskat i slutet av 2011. Rörelseintäkterna för 2011 blev 41 (49) Mkr. Verksamhetsgrenens kostnader uppgick till 38 (45) Mkr. Rörelseresultatet minskade och uppgick till 3 (4) Mkr.

NATURGASNÄTET I SVERIGE (HÖGTRYCKSLEDNINGAR)

» EN LEDANDE ROLL FÖR
EN SÄKER OCH HÅLLBAR
ENERGIFÖRSÖRJNING «

AVGIFTSBELAGD VERKSAMHET

ELCERTIFIKAT

Sverige införde 2003 ett elcertifikatsystem för att främja förnybar elproduktion. Lagen ger producenterna av förnybar el en möjlighet att av staten få ett elcertifikat per producerad MWh. Elcertifikaten kan säljas till elleverantörer och elanvändare, som är skyldiga att köpa in elcertifikat motsvarande en viss del av sin försäljning respektive förbrukning.

Svenska Kraftnät är kontoföringsmyndighet med uppgift att utfärda och kontoföra elcertifikaten. Övriga myndighetsuppgifter ansvarar Statens energimyndighet för.

Under 2011 utfärdade Svenska Kraftnät 19,7 (17,5) miljoner elcertifikat. Under året omsattes cirka 36 miljoner certifikat till ett medelpris om cirka 247 kr per elcertifikat. Sedan introduktionen av systemet har cirka 121 miljoner certifikat utfärdats.

Vindkraften är det enda certifikatberättigade produktionsslag som procentuellt ökat under året samtidigt som de andra har minskat. Vindkraften har gått från en andel på 19,9 procent under 2010 till 30,8 procent under 2011. Den biobränsleeldade elproduktionen har stått för cirka 55,5 procent av den certifikatberättigade produktionen och vattenkraften för cirka 13,7 procent.

Den 30 november 2011 antog Riksdagen regeringens förslag till ny lag om elcertifikat. Detta innebär en gemensam elcertifikatsmarknad med Norge fr.o.m. den 1 januari 2012. För aktörer som idag är aktiva på elcertifikatsmarknaden innebär detta att det kommer att finnas fler köpare och säljare av elcertifikat. Svenska Kraftnäts uppdrag är oförändrat.

Svenska Kraftnät har haft i uppdrag att göra de nödvändiga förberedelserna för att denna gemensamma elcertifikatsmarknad skulle kunna etableras vid årsskiftet. Under 2011 har Svenska Kraftnät, tillsammans med Statnett SF, etablerat en teknisk lösning för att koppla samman de svenska och norska elcertifikatsregistren. Under 2012 kommer Svenska Kraftnäts elcertifikatsregistret att uppgraderas och erbjuda högre servicegrad till aktörerna.

FÖRSÖRJNINGSTRYGGHETSAVGIFT

I december 2010 började en ny försörjningsförordning för naturgas att gälla. Den ställer högre krav på försörjningstrygghet än tidigare regelverk. För att snabbt och effektivt kunna implementera den nya förordningen har Svenska Kraftnät finansierat fyra olika projekt som drivs av branschföreningen Energigas

Sverige. Projekten handlar om naturgaslagrets och biogasens roll för ökad försörjningstrygghet, nödförsörjning med LNG samt strategier för bortkoppling av kunder och tillskapande av en effektreserv.

URSPRUNGSGARANTIER

Den 1 december 2010 trädde en ny lag om ursprungsgarantier i kraft. Den nya lagen innebär att all producerad el kan erhålla ursprungsgarantier, ett elektroniskt dokument som garanterar elens ursprung. Ursprungsgarantier kan utfärdas, överföras och annulleras. Svenska Kraftnät är även här kontoföringsmyndighet med uppgift att utfärda och kontoföra ursprungsgarantierna. Övriga myndighetsuppgifter svarar Energimyndigheten för.

Under 2011 utfärdade Svenska Kraftnät 49,7 miljoner ursprungsgarantier. Under året överfördes cirka 18,7 miljoner ursprungsgarantier och 2,7 har annullerats till förmån för elleveranser. 0,5 miljoner har annullerats automatiskt på grund av att giltighetstiden gått ut, det vill säga att det gått tolv månader från produktionsperiodens start.

Det är inte obligatoriskt för producenterna att ansöka om och få ursprungsgarantier utfärdade för sin produktion. 67 procent av alla anläggningar som är godkända för elcertifikat har ansökt om och får ursprungsgarantier utfärdade.

Energimarknadsinspektionens föreskrifter om ursprungsmärkning av el träder i kraft den 1 januari 2012. Föreskrifterna innebär att elleveranser inom Sverige ska ursprungsmärkas. Att elen ursprungsmärks medför att information om elens ursprung antingen redovisas med hjälp av ursprungsgarantier, residualmix eller en kombination av dessa. Troligtvis kommer intresset för ursprungsgarantierna att öka.

De totala rörelseintäkterna för verksamhetsområdet avgiftsbelagd verksamhet uppgick till 10 (7) Mkr. Rörelsekostnaderna blev 8 (4) Mkr och rörelseresultatet 2 (3) Mkr.

AVGIFTSBELAGD VERKSAMHET (MKR)	2011	2010
RÖRELSEINTÄKTER ELCERTIFIKAT		
Kontoavgift	8	6
Administrativ avgift	0	0
RÖRELSEINTÄKTER URSPRUNGSGARANTI		
Kontoavgift	0	-
RÖRELSEINTÄKTER FÖRSÖRJNINGSTRYGGHETS- AVGIFT	2	1
SUMMA RÖRELSEINTÄKTER	10	7
Rörelsekostnader elcertifikat	-5	-4
Rörelsekostnader försörjningstrygghetsavgift	-3	0
Rörelsekostnader ursprungsgarantier	0	-
SUMMA RÖRELSEKOSTNADER	-8	-4
RÖRELSERESULTAT	2	3

ELBEREDSKAP OCH SÄKERHET

Svenska Kraftnät ska verka för att minska riskerna för en allvarlig störning på samhället genom att minimera risken för omfattande störningar inom elförsörjningen, naturgasförsörjningen och dammbrott eller höga flöden. Vidare att elförsörjningens samlade resurser samt resurser från Försvarsmakten och aktiviteter inom det civila försvaret samt från andra aktörer kan samordnas och kraftsamlas i händelse av allvarliga störningar inom elförsörjningen i fredstid. Slutligen ska Svenska Kraftnät verka för att handlingsberedskapen upprätthålls för snabba och effektiva lednings- och informationsinsatser i händelse av dammhaveri eller allvarliga störningar inom el- eller naturgasförsörjningen i fredstid. Ett mål finns även om deltagande i samarbetet inom ramen för Nato/Partnerskap för fred (PFF).

Hot och risker

Svenska Kraftnät överlämnade i november 2011 en risk- och sårbarhetsanalys tillsammans med en förståelsebedömning för elförsörjningen till regeringen och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Analysen är genomförd av Svenska Kraftnät tillsammans med nätägare, producenter och elhandlare.

Under 2011 har Svenska Kraftnät även vidareutvecklat sin krisledningsorganisation och antagit en särskild riktlinje för affärsverkets krisledning.

Elberedskapsmedel

Svenska Kraftnät fördelar medel till åtgärder som genomförs enligt elberedskapslagen. Dessa finansieras genom den avgift som innehavaren av nätkoncession betalar enligt ellagen. För 2011 disponerade Svenska Kraftnät 250 Mkr för elberedskapsåtgärder.

Under året har medel använts för gasturbiner, strategisk reparationsmateriel och utrustning (beredskapsstolpar och bandvagnar, reservkraftaggregat) för ökad uthålligheten i bland annat stationer samt till förstärkt fysiskt skydd i sex anläggningar.

Åtgärder har genomförts för att säkerställa kommunikationen till viktiga anläggningar men även för drift och underhåll av rapporteringsverktyget Susie. Ö-driftförmågan har förstärkts genom uppdatering av kommunikationsplaner, repetitionsutbildningar samt dödnätstartprov. Krishanteringsförmågan har också stärkts genom utbildning och övning av personal ur frivilliga försvarsorganisationer.

Affärsverket har med beredskapsmedel utfört utbildningar och övningar för driftpersonal som arbetar på stora och medelstora elnätsbolag. Utbildningarna har skett med hjälp av kraftsystemsimulatorn Aristo. Affärsverket avslutade under 2011 ett projekt för att etablera Aristo vid regionnätsföretagen E.ON, Fortum och Vattenfall AB. Syftet med etableringen har varit att tillgodose och samordna gemensamma driftövningar samt att ge regionnätsföretagen möjlighet att på egen hand utbilda och öva egen personal. Etableringen har verifierats med en samverkansövning och hela projektet har bekostats med beredskapsmedel.

En ny mobil fördelningsstation "Skalman" har upphandlats.

Affärsverket svenska kraftnät har deltagit i övningarna SAMÖ/KKÖ, Barents Rescue samt Telö11. Vidare har Svenska Kraftnät tillsammans med naturgasbranschen genomfört en övning i januari 2011 med inriktning på krisledning. Det var den första gemensamma övningen sedan början av 1990-talet och genomfördes med drygt 60 personer från branschen där också länsstyrelser och Energinet.dk var representerade.

Svenska Kraftnät har genom Svensk Energi utbildat cirka 320 personer inom krishanteringsutbildningen under året samt utbildat krisledningsorganisationer inom tolv elföretag.

Forskning och samverkan

Svenska Kraftnät har under 2011 bedrivit forskningsprojekt rörande skydd mot antagonis-

tiska angrepp från vapen som avger elektromagnetiska pulser (EMP). Syftet med projektet är metodutveckling för att branschen metodiskt ska kunna utvärdera elkrafttekniska installationer ur ett skyddsperspektiv mot EMP.

Svenska Kraftnät har deltagit i arbetet inom samverkansområde Teknisk infrastruktur, som sakkunnig i det civila krisberedskapsarbetet inom Nato (EAPR/PFF), nordiskt beredskaps- och säkerhetssamarbete (NordBER) samt i det europeiska energiinfrastruktursäkerhetsnätverket (EISN). Dessutom har affärsverket genomfört övningar med samtliga elsamverkansledningarna och elnätsföretag i landet. Sammantaget rör det sig om cirka 150 personer.

Rakel

Som en del i uppdraget i regleringsbrevet 2011 har Svenska Kraftnät infört Rakel i organisationen. Driftledningscentraler samt reparations- och krisledningsorganisationen har utrustats och utbildats. Vidare har beredskapsmedel använts för att utrusta och utbilda den personal som ingår i de sju elsamverkansledningarna. Bidrag för anskaffning av Rakelutrustning, i förberedskapen viktiga anläggningar, har utbetalats till E.ON, Fortum, Vattenfall AB och Göteborgs Energi.

Styrel

Svenska Kraftnät har enligt uppdrag från regeringen förberett genomförandet av Styrelsystemet, Styrning av el till prioriterade användare vid bristsituationer. Under året har ett förslag tagits fram om ändring våra föreskrifter och allmänna råd om utrustning för förbrukningsfrånkoppling (SvKFS 2001:1). Föreskriften ska omfatta förberedelse för, samt genomförande av förbrukningsfrånkoppling.

DAMMSÄKERHET

Svenska Kraftnät ska främja dammsäkerheten i landet och verka för att riskerna för en svår påfrestning på samhället genom dammbrott eller höga flöden minskar. I uppgiften att följa och medverka i utvecklingen av dammsäkerheten i landet ingår bland annat att svara för tillsynsvägledning i frågor om dammsäkerhet, uppmärksamma behovet av forskning, att följa klimatförändringarnas påverkan på dammsäkerheten och att verka för att möjligheter att minska skador av översvämningar tas till vara.

Tillsynsvägledning

Svenska Kraftnät har i linje med regleringsbrev

tagit fram en plan för vidareutveckling av tillsynsvägledningen samt kartlagt vilka dammanläggningar som i händelse av dammbrott skulle förorsaka särskilt stora konsekvenser. I dialog med dammägare och myndigheter har utveckling av rutiner för förstärkt tillsyn och tillsynsvägledning för denna kategori av dammar påbörjats. Svenska Kraftnät har vidare anordnat seminarier om egenkontroll och tillsyn av dammsäkerhet för länsstyrelsepersonal, gjort en nationell sammanställning av dammägarnas årsrapportering avseende dammsäkerhet samt följt upp länsstyrelsernas metoder och resurser för tillsyn av dammsäkerheten.

Klimatförändringar och dammsäkerhet

Svenska Kraftnät har under 2008–2011 analyserat och värderat klimatfrågans betydelse för dammsäkerheten. Arbetet med regeringsuppdragen om klimatförändringar har bedrivits i samverkan med kraftindustrin, gruvindustrin och SMHI inom Kommittén för dimensionerande flöden för dammar i ett klimat i förändring. Kommitténs arbete har slutförts under året och har omfattat bland annat utarbetande av en metodik och vägledning för hänsynstagande till klimatförändringar vid flödesdimensionering för dammar samt en nationell kartläggning av dammars sårbarhet för klimatförändringar.

Beredskap för dammbrott

Svenska Kraftnät stöder sedan 2005 utvecklingen av samordnad beredskapsplanering för dammbrott i de stora reglerade älvarna. Under 2011 har framtagande av översvämningsskator påbörjats för Klarälven och färdigställt för Dalälven. Arbetet med samordnad beredskapsplanering för dammbrott pågår nu för åtta älvar.

Kunskapsutveckling och kompetensförsörjning

Under 2011 har Svenska Kraftnät stött och medverkat i ett tiotal forsknings- och utvecklingsprojekt inom dammsäkerhetsområdet, bland annat avseende varning av allmänheten vid dammbrott, drivgodshantering och osäkerheter i flödesdimensionering. Svenska Kraftnät stödjer sedan 2005 Svenskt Vattenkraftcentrum, ett centrum för högskoleutbildning och forskning som bland annat syftar till att säkerställa den långsiktiga kompetensförsörjningen inom dammsäkerhetsområdet.

»ÅRETS MÅL ATT
CERTIFIERA SVENSKA
KRAFTNÄTS MILJÖ-
LEDNINGSSYSTEM ENLIGT
STANDARDEN ISO 14001
HAR UPPNÅTTS«

04. ÖVRIGA VIKTIGA OMRÅDEN

MILJÖARBETE

Svenska Kraftnät ska enligt instruktionen förvalta, driva och utveckla ett miljöanpassat kraftöverföringssystem. Vår verksamhet medför ofrånkomligen viss miljöpåverkan men målsättningen är att den ska vara så liten som möjligt.

MILJÖLEDNINGSBETET BERÖR HELA VERKSAMHETEN

Förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter innebär att verket ska integrera miljöhänsyn i verksamheten och bedriva ett systematiskt miljöarbete. Årets mål att certifiera Svenska Kraftnäts miljöledningssystem enligt standarden ISO 14001 har uppnåtts. Arbetet med att förbättra rutiner och arbets sätt har genomförts med ett stort engagemang hos både chefer och medarbetare. Närmare 90 procent av medarbetarna har utbildats i miljöledningssystemet. En lika stor andel av personalen har under de senaste fem åren genomgått en grundutbildning i miljökunskap.

Vi har också arbetat med ett stort antal mål och aktiviteter kopplade till de betydande miljöaspekterna. Dessa aspekter är energiförluster, energiförbrukning, utsläpp av växthusgaser samt hantering av farliga ämnen såsom tungmetaller och kreosot. En positiv miljöaspekt av investeringarna i stamnätet är att de ökar överföringskapaciteten, vilket leder till att miljövänlig el kan ersätta fossileldad produktion. Investeringarna underlättar också utbyggnaden av förnybar energi och minskar de totala förlusterna. En annan positiv miljöaspekt i Svenska Kraftnäts verksamhet är att många kraftledningsgator hyser ett rikt växt- och djurliv.

Svenska Kraftnät redovisar miljöledningsarbetet i särskild ordning till Näringsdepartementet och Naturvårdsverket i februari varje år. På motsvarande sätt redovisas åtgärder för energieffektivisering till Energimyndigheten enligt förordningen (2009:893) om energieffektiva åtgärder för myndigheter.

AKTIVITETER FÖR MINSKAD MILJÖPÅVERKAN

I det följande beskrivs några av de miljöåtgärder som har genomförts under året.

Ett verktyg för att värdera miljöpåverkan av investeringar som föreslås i nätutredningar har utvecklats i ett examensarbete. Verktöget tillämpar ett livscykelperspektiv på elnät och värderar både lokal och global miljöpåverkan. Miljökostnaden för den tänkta investeringen erhålls efter en monetär sammanvägning av all miljöpåverkan.

Miljöåtgärdsplanen är ett annat verktyg som har utvecklats för att säkerställa att miljöhänsyn följer med hela vägen från utredning till utförande. I miljöåtgärdsplanen konkretiseras de försiktighets- och skyddsåtgärder som har beskrivits i miljökonsekvensbeskrivningen. Varje plats som kräver särskild hänsyn markeras i planen och entreprenören beskriver vilka åtgärder denne avser att vidta.

Inom driftverksamheten har flera aktiviteter genomförts under året i syfte att minimera den miljöpåverkan som orsakas vid drift av stamnätet. Rutiner för beräkning av ökade förluster vid avbrott har förbättrats liksom rutiner för beslut om och uppföljning av gasturbinstarter. Ett verktyg för förlustreducering vid operativ drift har utvärderats. De arbeten med spänning (AMS) som har prövats för att undvika avbrott medför även att ökade förluster undviks, vilket är fördelaktigt för både miljö och ekonomi.

Svenska Kraftnät deltar i en arbetsgrupp inom Cigré som ska ta fram riktlinjer för transmissionsföretags rapportering av växthusgaser. I uppdraget ingår att titta på nuvarande metoder och riktlinjer, till exempel Greenhouse Gas Protocol Initiative, en etablerad metod för att rapportera klimatpåverkan. Svenska Kraftnäts systematiska arbete för att begränsa utsläpp av växthusgasen svavelhexafluorid har även detta år resulterat i

mycket små utsläpp, endast 0,2 procent av den installerade mängden.

Vi har startat ett projekt som syftar till att energieffektivisera våra stationer. Ett åtgärdsprogram för befintliga stationer ska tas fram och krav på energieffektivitet i nya stationer ska föras in i de tekniska riktlinjerna. Under 2011 har en kartläggning av energiförbrukningen i några typstationer påbörjats.

MILJÖKRAV I ENTREPRENADER

Svenska Kraftnät ställer sedan lång tid tillbaka miljökrav i alla entreprenader. Miljöfrågorna har dock olika karaktär i projekten. Vid byggandet av ett nytt ställverk söder om Hallsberg har entreprenören arbetat målmedvetet med att minimera transporter och på så sätt också koldioxidutsläpp. I största möjliga utsträckning har befintliga massor återanvänts på plats. Minimalt med material har körts till arbetsplatsen och inga massor har körts till tipp.

Ombyggnaden av 400 kV ledningen Stackbo-Hamra i Uppsala och Gävleborgs län har krävt särskild hänsyn och försiktighet vid utförandet av arbetena, eftersom ledningen sträcker sig genom Natura 2000-områden med skyddsvärda växt- och fjärlsarter. Även i kabelprojektet Nacka-Gustavsberg har man en sträckning genom ett naturskyddat område. Den har detaljplanerats i dialog med kommunen och vid gräv- och arbetena har maskiner med begränsad storlek använts för att inte skada naturen.

Vid förläggning av kabel på sträckan Värtan-Koltorp har man funnit stora mängder förorenade massor. Miljöarbetet i projektet har därför huvudsakligen inneburit att omhänderta dessa massor på ett miljörätt sätt.

Vi använder revisioner som verktyg för att följa upp att miljökraven följs och för att utveckla vårt eget och entreprenörernas miljöarbete. Under året har tre miljörevisioner genomförts i byggentreprenader och tre inom underhållsverksamheten.

BIOLOGISK MÅNGFALD I LEDNINGSGATOR

Under sommaren inventerades några av stamnätets ledningsgator i syfte att kartlägga artrika områden. Vi har nu inventerat 50 procent av de ledningsgator som bedöms kunna ha en rik biologisk mångfald. Vi anpassar skötsel i artrika miljöer för att bevara artrikedomen. Centrum för biologisk mångfald (CBM) har genomfört studier av växter, fjärilar och fåglar i ledningsgator. Resultaten visar att kraftledningsgator är viktiga miljöer för många olika

arters överlevnad. Framförallt gäller detta dagfjärilar.

GRÖN IT

Svenska Kraftnät arbetar med så kallad »Grön IT«. Successivt sker en virtualisering av IT-miljön vilket innebär väsentligt färre fysiska datorer och därmed lägre energiförbrukning. Under året har även förbättrade energisparfunktioner införts för våra persondatorer. Vid inköp och skrotning av IT-utrustning tillämpas en tjänst, »GoITloop« som syftar till miljövänlig hantering och återvinning av IT-utrustning. Nyvideokonferensutrustning har anskaffats till samtliga kontor vilket förbättrar möjligheterna att genomföra resfria möten.

FORSKNING OCH UTVECKLINGSVERSAMHET

Svenska Kraftnät ska medverka till och stödja teknisk forskning, utveckling och demonstration inom områdena elöverföring och eldistribution. Inriktningen syftar till att långsiktigt förbättra nät- och systemansvarsvksamheten med avseende på driftsäkerhet, effektivitet och miljöanpassning. Kunskaps- och kompetensutveckling i samverkan med högskolorna är också ett prioriterat område.

Forskning och utveckling stöds även inom området dammsäkerhet och risk- och sårbarhetsfrågor för kraftsystemet. Svenska Kraftnät genomför forskning och utveckling, ofta i samarbete med branschföretagen via det samägda Elforsk AB.

Svenska Kraftnät är även delägare i utvecklingsbolaget STRI AB i Ludvika. Övriga delägare är ABB, Statnett SF och Vattenfall AB. Här genomförs forsknings- och utvecklingsprojekt, ofta i samarbete med delägarna. Dessutom pågår några gemensamma projekt med de nordiska stamnätsföretagen. Under 2011 har de europeiska forskningsfrågorna ökat i omfattning.

Under 2011 använde Svenska Kraftnät 25 (21) Mkr till forskning och utveckling.

Nedan beskrivs några av de projekt som bedrevs under året och som långsiktigt bidrar till att förbättra driftsäkerhet, tillgänglighet och effektiv nätutbyggnad.

- > En prototyp har byggts för att testa en mätmetod för beröringsfri temperaturövervakning av frånskiljare. Denna har provinstallerats under 2011.
- > Kraftsystemmodeller till Svenska Kraftnäts kraftsystemsimulator Aristo har vidareutvecklats. Kraftsystemsimulatorn

används till operatörsträning, driftanalys och kraftsystemstudier. Det är även viktigt att simulatören används vid högskolor, för att bidra till att stärka kompetensen. Aristo finns vid Chalmers, KTH och Lunds Tekniska Högskola.

- > I samarbete med konsulter och högskolor bygger Svenska Kraftnät upp kunskap kring den så kallade VSC-tekniken (Voltage Source Converter) för kraftöverföring på land och till sjöss.
- > Det har bildats ett nordiskt kunskapsnätverk för forskning kring Phasor Measurement Units (PMU:s). Denna nya teknik kan ge bättre kunskap om de nordiska nätens dynamik, och på längre sikt ge styrmedel för näten.
- > »SCADA-säkerhet« är en satsning inom informations- och driftsystem, som etablerades under 2010. En samverkan sker mellan KTH, FOI och Svenska Kraftnät där Svenska Kraftnät finansierar forskning vid KTH.
- > Ny teknik för bättre bedömning av status och risk för störning på grund av höga träd i ledningsgator har studerats, via två olika tekniker. Den ena använder avancerad mätteknik med hjälp av laser. Den andra metoden utgår från tredimensionell fotografering kombinerat med avancerad datoriserad tolkning. Målet är att införa det alternativ som operativt passar vår underhållsverksamhet bäst. Arbetet med utvärdering har startat under 2011 och fortsätter under 2012.
- > Det har beslutats att stöd till högskolornas forskningsprogram Elektra samt till Vindforsk ska ges till och med 2012. Direkt stöd till utvalda forskningsprojekt har även skett till högskolor.
- > Som ett led i satsningar inom »smart grids« (smarta elnät) deltar Svenska Kraftnät i ett Elforskprojekt i området. Vi är även aktiva i det globala ISGAN (International Smart Grid Action Network).
- > Svenska Kraftnät stödjer kunskaps- och kompetensuppbyggnad inom dammsäkerheten, dels genom FoU-projekt dels genom stöd till Svenskt Vattenkraftcentrum, SVC, som är ett centrum för högskoleutbildning och forskning inom vattenkraft och gruvdammar. Verksamheten är uppdelad i två kompetensområden »vattenbyggnad« och »vattenturbiner och generatorer«. Vi stödjer båda områdena.

INTERNATIONELLT SAMARBETE

Svenska Kraftnät ska verka för en ökad integration och harmonisering av de nordiska ländernas elmarknader och elnät, samt för vidareutveckling av elmarknadssamarbetet inom Europa i syfte att främja en inre marknad för el.

TREDJE INREMARKNADS-PAKETET

EU:s tredje lagstiftningspaket om den inre marknaden för el och gas har resulterat i ökat behov av europeisk närvaro och fokus för Svenska Kraftnät. Det tredje inre marknads-paketet trädde i kraft 3 mars 2011. Arbetet för Svenska Kraftnäts del bedrivs i huvudsak inom ENTSO-E¹, samarbetsorganisationen för de europeiska stamnätsföretagen. Bland ENTSO-E uppgifter är det två som är särskilt viktiga och som beskrivs i det tredje paketet. De är att ta fram en europeisk tioårig nätutvecklingsplan² och förslag till bindande regler (s.k. network codes) för hela Europa inom en mängd olika områden.

Nätutvecklingsplanen är inte bindande i sig, men anger likafullt planerade projekt och pekar på var det finns behov av nätförstärkningar. Arbetet har under 2011 bedrivits för att ta fram den nätutvecklingsplan som ska publiceras i juni 2012.

Arbetet med att ta fram förslag på de bindande reglerna har påbörjats inom områdena »tekniska krav på generatorer«, »anslutning av förbrukning och regionnät«, »driftsäkerhet« och »kapacitetsallokering och flaskhalshandling«. Det är viktigt för Svenska Kraftnät att kunna påverka och arbeta för att de regler som tas fram harmonierar med de svenska reglerna.

EU:S ENERGIINFRASTRUKTURPAKET

EU-kommissionen antog i oktober 2011 ett förslag till förordning om riktlinjer för trans-europeisk energiinfrastruktur. Förslaget syftar till att främja gränsöverskridande projekt av gemensamt intresse. Bakgrunden är bedömningen att stora energiinfrastrukturinvesteringar behövs till 2020 för att klara EU:s klimat- och energimål.

De långa och ineffektiva tillståndsprocesserna samt begränsade möjligheter till finansiering av projekt anges vara de största hindren för att få erforderliga investeringar på plats till 2020. På samma sätt som under framtagandet

¹ ENTSO-E (European Network of Transmission System Operators – Electricity)

² Ten Year Network Development Plan (TYNDP)

av förslaget kommer Svenska Kraftnät att bistå Näringsdepartementet med sakkunskap under den fortsatta behandlingen i Europarådet och Europaparlamentet.

MARKNADSKOPPLING

Integreringen av marknader i Europa har fortsatt varit en stor fråga under 2011. Modeller motsvarande den nordiska, där kraftflöden och områdespriser bestäms samtidigt genom så kallad implicit auktion, eftersträvas som en europeisk målmodell. En europeisk gruppering, kallad AESAG³, med deltagare från flera olika aktörsgrupper har arbetat för att ta fram en vägkarta för hur målmodellen ska kunna uppnås. Vägkartan presenterades vid Florenceforumet⁴ i december 2011 och arbetet med implementering kommer att bedrivas under 2012.

Svenska Kraftnät har under 2011 dessutom varit inblandat i flera projekt som syftar till att integrera Sverige och Norden med angränsande länder genom så kallad marknadskoppling. Specifikt kan nämnas att under 2011 har arbete bedrivits som syftar till att fördjupa integreringen av Norden med centralvästra Europa⁵ och Storbritannien. De systemansvariga i området arbetar för att implementera en gemensam lösning för både dagen före-handel och intradag-handel. Målsättningen är att de nya lösningarna ska driftsättas under slutet av 2012.

NORDISK HARMONISERING

Under året har arbetet med att skapa en gemensam nordisk balansräkning fortsatt. Det utarbetade förslaget om en modell för balansräkning har under 2011 vidareutvecklats och i början av 2012 inleds arbetet med att implementera modellen i Sverige, Norge och Finland. Arbetet utgör ett betydande steg i riktning mot en gemensam nordisk slutkundsmarknad.

Arbetet med planering av framtida nätutbyggnader av gemensamt nordiskt intresse sker inom ramen för de regionala investeringsplaner som ENTSO-E publicerar som en del av sin tioåriga nätutvecklingsplan. Konkreta utbyggnadsprojekt, som till exempel Syd-Västlänken, har varit föremål för omfattande samarbete mellan stamnätsföretagen Svenska Kraftnät och Statnett SF.

UTVECKLINGEN I BALTIKUM

Arbetet med utveckling av elmarknaden i Baltikum och dess integrering med den nordiska elmarknaden har under 2011 fortskridit enligt plan. För svensk del är det främst arbetet med

förbindelsen NordBalt som prioriteras. NordBalt är planerad att tas i drift vid årsskiftet 2015/2016.

ELSÄKERHET

Begreppet elsäkerhet avser i detta sammanhang ansvaret för elektrisk säkerhet mot person- eller egendomsskador. Att upprätthålla hög elsäkerhet är ett av de övergripande målen inom Svenska Kraftnät och dess dotterbolag. Svenska Kraftnät arbetar för en nollvision beträffande elektriska olyckor och tillbud.

Även under 2011 har Svenska Kraftnät varit förskonad från dödsolyckor orsakade av elektricitet. Inte heller har det rapporterats några elektriska olycksfall som lett till personskada. Under året har femton elektriska tillbud rapporterats. Den goda statistiken beror på ett djuggående ansvarstagande och en god elsäkerhetskompetens hos företagsledning och medarbetare samt hos de entreprenörer som utför uppdrag åt oss. Svenska Kraftnäts anläggningar utvecklas, konstrueras, byggs, underhålls och övervakas för att minimera olycksrisker. Allmänheten ska också känna sig säker när de vistas nära våra anläggningar.

Under året har Svenska Kraftnät genomfört tre i förväg aviserade revisioner av hur väl elsäkerheten hanteras i verksamheten. Oaviserade elsäkerhetskontroller har genomförts vid ett antal av Svenska Kraftnäts arbetsplatser. Det kan konstateras att resultatet visar på en ökad medvetenhet och efterlevnad av elsäkerhetskraven hos verkets entreprenörer. Behovet av systematiska kontroller av efterlevnad av elsäkerhetskraven kvarstår.

I samband med uppstart av Svenska Kraftnäts investeringsprojekt ingår nu elsäkerhet som en naturlig del av projektet. Svenska Kraftnäts kompletterande elsäkerhetsanvisningar har uppdaterats under året.

³ ACER Electricity Stakeholder Advisory Group (AESAG)

⁴ Florenceforumet (eg. Electricity Regulatory Forum) är ett diskussionsforum, upprättat av EU-kommisionen, för frågor som bidrar till skapandet av en inre marknad för el

⁵ Tyskland, Frankrike, Belgien, Nederländerna och Luxemburg

SJUÅRSÖVERSIKT FÖR KONCERNEN

RESULTATRÄKNING (MKR)	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Rörelseintäkter	9 282	10 547	6 851	7 717	6 326	6 838	5 885
Rörelsekostnader exkl. avskrivningar	-7 965	-9 098	-5 881	-6 328	-4 941	-5 581	-4 445
Avskrivningar	-676	-664	-613	-585	-590	-569	-558
Resultat från andelar i intresseföretag	9	20	31	1 069	69	48	30
RÖRELSERESULTAT	650	805	388	1 873	864	736	912
Finansiella poster	-42	-22	-7	-67	-127	-55	-29
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	608	783	381	1 806	737	681	883
Skatt på årets resultat	-14	-10	-6	-3	-5	-5	-3
ÅRETS RESULTAT	594	773	375	1 803	732	676	880
BALANSRÄKNING (MKR)							
Immateriella anläggningstillgångar	308	282	284	259	226	224	207
Materiella anläggningstillgångar	12 465	10 400	9 782	8 893	8 549	8 545	8 655
Finansiella anläggningstillgångar	105	96	347	1 528	467	416	391
Varulager	86	89	88	89	93	89	73
Kortfristiga fordringar	1 844	1 972	1 023	842	995	718	776
Likvida medel	733	370	130	104	51	59	264
SUMMA TILLGÅNGAR	15 541	13 209	11 654	11 715	10 381	10 051	10 366
Eget kapital	8 115	8 019	7 501	8 159	6 832	6 539	7 435
Uppskjuten skatt	40	38	32	28	24	19	14
LÅNGFRISTIGA SKULDER							
Räntebärande	2 768	1 972	1 835	1 621	1 616	1 960	1 333
Ej räntebärande	1 794	936	507	393	420	458	491
Avsättningar	537	478	433	392	361	253	240
KORTFRISTIGA SKULDER							
Räntebärande	82	82	82	98	98	98	98
Ej räntebärande	2 205	1 684	1 264	1 024	1 030	724	755
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	15 541	13 209	11 654	11 715	10 381	10 051	10 366
NYCKELTAL							
Räntabilitet på JEK efter skatt ⁶ (%)	6,1	8,4	4,3	19,8	8,9	7,9	10,1
Räntabilitet på totalt kapital (%)	4,6	6,8	3,5	17,0	8,6	7,3	8,9
Räntabilitet på sysselsatt kapital (%)	6,5	9,0	4,5	21,6	10,7	9,0	10,8
Soliditet (%)	45,6	53,1	57,2	60,9	58,8	58,5	62,8
Rörelsemarginal (%)	7,0	7,6	5,7	24,3	13,7	10,8	15,5
Nettovinstmarginal efter skatt (%)	4,8	5,4	4,0	16,8	8,3	7,1	10,8
Kapitalomsättningshastighet (%)	64,6	84,8	58,6	69,8	61,9	67,0	56,9
Skuldsättningsgrad (%)	37	31	33	28	33	38	22
Självfinansieringsgrad (ggr)	0,6	1,1	0,7	1,6	2,1	2,8	4,4
Räntetäckningsgrad (ggr)	13,9	14,0	13,3	25,7	6,1	12,4	21,5
ÖVRIGT							
Internt tillförda medel (Mkr)	1 189	1 370	983	1 347	1 373	1 225	1 417
Nettoskuld (Mkr)	2 655	2 162	2 220	2 007	2 024	2 252	1 407
Investeringar (Mkr)	2 771	1 276	1 527	963	596	478	338
Utbetald utdelning till staten (Mkr)	499	244	1 172	476	439	1 573	337
Medeltal anställda (Antal)	375	344	317	295	289	282	277
Inmatad energi på stamnätet (TWh)	113,5	110,3	104,4	115,0	120,5	119,8	127,7
Uttagen energi på stamnätet (TWh)	110,8	108,0	101,7	112,1	117,7	117,3	124,5
Energiförluster (TWh)	2,7	2,4	2,7	2,9	2,8	2,5	3,2

⁶ Räntabilitet efter schablonmässig skatt på 26,3 procent. Med justerat eget kapital (JEK) avses genomsnittet av årets in- och utgående bundna egna kapital samt 73,7 procent av det fria egna kapitalet.

05. FINANSIELLA RAPPORTER

RESULTATRÄKNING – KONCERNEN (MKR)

RÖRELSEINTÄKTER	NOT	2011	2010
Nätintäkter	1	4 441	4 165
Systemintäkter – el	2	4 390	5 928
Telekomintäkter		88	72
Systemintäkter – naturgas		41	49
Avgiftsbelagd verksamhet		10	7
Elberedskapsverksamheten	3	236	267
Aktiverat arbete för egen räkning	4	76	59
SUMMA RÖRELSEINTÄKTER		9 282	10 547
RÖRELSEKOSTNADER			
Personalkostnader	5	-326	-297
Inköp av förlustkraft		-1 297	-1 269
Köpt balanskraft		-4 046	-5 422
Övriga rörelsekostnader	6	-2 296	-2 110
Avskrivning och nedskrivning av immateriella och materiella anläggningstillgångar	13, 14	-676	-664
SUMMA RÖRELSEKOSTNADER		-8 641	-9 762
Resultat från andelar i intresseföretag	7	9	20
RÖRELSERESULTAT	8	650	805
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR			
Resultat från andra värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	9	0	35
Ränteintäkter och liknande poster	10	5	3
Räntekostnader och liknande poster	11	-47	-60
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		608	783
Skatt på årets resultat	12	-14	-10
ÅRETS RESULTAT		594	773
Resultat hänförligt till:			
Staten		581	769
Minoritetsintressen		13	4

KOMMENTARER TILL RESULTATRÄKNING

RÖRELSENS INTÄKTER OCH KOSTNADER

Svenska Kraftnät koncernens rörelseintäkter minskade under 2011 och uppgick till 9 282 (10 547) Mkr, en minskning med 1 265 Mkr, vilket främst beror på ett genomsnittligt lägre elpris under året som ger lägre debitering till kund.

Koncernens nätintäkter inklusive aktiverat arbete för egen räkning uppgick till 4 517 Mkr och steg med 293 Mkr jämfört med 2010. Intäktsutvecklingen har påverkats av höjda stamnätstariffer och ökad överföring på stamnätet. Intäkterna från kapacitetsavgifter sjönk under året och uppgick till 77 Mkr jämfört med 495 Mkr föregående år. Resultateffekten blir dock större som en följd av ändrat regelverk för hantering av flaskhalsar i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 om villkor för tillträde i nät för gränsöverskridande handel. Fr.o.m. innevarande år ska den del av kapacitetsavgifterna som motsvaras av kostnader för mothandel redovisas i resultaträkningen. Resterande del ska redovisas som skuld i balansräkningen och användas till framtida investeringar som behåller eller ökar kapaciteten på gränsförbindelserna. Av de 762 Mkr som erhållits redovisas därmed 77 i resultaträkningen som en intäkt, vilket är 418 Mkr lägre än föregående år. Under året har 685 Mkr av erhållna kapacitetsavgifter använts för att finansiera investeringar som ökar eller behåller kapaciteten på överföringen på stamnätet.

De energiberoende intäkterna från överföringen på stamnätet ökade och uppgick till 1 757 (1 657) Mkr beroende på knappt 3 procent högre överföring på stamnätet. Den fasta delen av tariffen effektavgiften höjdes den första januari 2011 för att täcka de ökade verksamhetskostnaderna och intäkterna ökade därigenom med 300 Mkr. Intäkter från transitering ökade kraftigt under året till 209 Mkr jämfört med 12 Mkr året innan. Intäktsökningen beror på ökad export och högre transitering av el genom svenska stamnätet tack vare den höga fyllnadsgraden i de norska och svenska vattenmagasinen.

Systemintäkterna för el minskade betydligt och uppgick till 4 390 (5 928) Mkr. De lägre intäkterna förklaras av genomsnittligt lägre elpriser jämfört med 2010. De lägre elpriserna ledde till lägre intäkter under året för såld regler- och balanskraft med cirka 1 260 Mkr.

Telekomverksamhetens externa intäkter uppgick till 88 (72) Mkr. Systemintäkter för naturgas blev 41 (49) Mkr. Intäktsminskningen beror på sänkta avgifter för de balansansvariga företagen.

Beredskapsverksamheten har under året utnyttjat 236 (267) Mkr, som har finansierats genom anslag.

I avgiftsbelagd verksamhet ingår hanteringen av elcertifikat och uttag av försörjningstrygghetsavgifter för naturgas. Dessa avgifter gav intäkter på 10 (7) Mkr. Regeringen fastställer avgifterna för elcertifikat och de regleras genom förordning (2003:120) om elcertifikat.

Koncernens rörelsekostnader uppgick till 8 641 (9 762) Mkr. Antalet heltidsanställda ökade under året med 28 personer och personalkostnaderna steg med 29 Mkr till 326 Mkr.

Sedan den 1 januari 2010 har Svenska Kraftnät ett nytt avtal om inköp av förlustkraft som baseras på de finansiella elpriser som är gällande för den aktuella perioden. För 2011 steg kostnaderna med 28 Mkr till 1 297 Mkr. Genom det nya avtalet exponeras Svenska Kraftnät vid inköp av förlustkraft för den så kallade prisområdesrisken. Elpriset för inköp av förlustkraft har varit knappt 10 procent högre än föregående år, men samtidigt har Svenska Kraftnät varit mindre exponerad för prisområdesrisk än 2010.

Kostnaderna för balanskraft minskade med 1376 Mkr och uppgick till 4 046 Mkr. Tack vare de genomsnittligt lägre elpriserna minskade kostnaderna för köpt regler- och balanskraft på motsvarande sätt som intäkterna. Kostnader för mothandel var under året lägre och uppgick till 70 Mkr jämfört med 186 Mkr föregående år. Samtidigt ökade kostnaderna för frekvenshållning/primärreglering inom affärsverket med cirka 200 Mkr, vilket berodde på låga vattenmagasinsnivåerna som uppstod under vår- och sommarmånaderna. Detta ledde till höga kostnader för den vattenkraftproduktion som används för att leverera reserver för frekvenshållning.

Under året har en kundförlust på cirka 14 Mkr konstaterats. Sedan slutet av 2010 har samma kund åsamkat Svenska Kraftnät en total kundförlust på cirka 22 Mkr. Ärendet har hanterats i flera rättsinstanser under 2011 och kommer att fortsätta hanteras under 2012 för en slutgiltig lösning.

Avskrivning och nedskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar ökade med 12 Mkr och uppgick till 676 Mkr.

RÖRELSERESULTAT

Rörelseresultatet för koncernen uppgick till 650 Mkr, en nedgång med 155 Mkr. I rörelseresultatet ingår externa intäkter och kostnader samt resultatet från intresseföretag. Koncernens av- och nedskrivningar ingår i rörelseresultatet.

Överföring på stamnätet är den dominerande resultatdrivaren inom Svenska Kraftnäts verksamhet. Årets rörelseresultat för överföring på stamnätet uppgick till 883 (710) Mkr. Det högre resultatet beror främst på lägre kostnader för mothandel under året och högre intäkter för tillfälliga abonnemang. Några av kostnadsslagen berör båda verksamhetsområdena Nät och Systemansvar för el. Kostnader som inte kunnat hänföras till ett enda verksamhetsområde har fördelats schablonmässigt mellan de två verksamhetsområdena.

Rörelseresultatet för verksamhetsgrenen Systemansvar för el blev -287 (41) Mkr. Det lägre resultatet beror främst på betydligt högre kostnader för primärreglering och balanskraft mellan elområdena.

Telekomverksamhetens rörelseresultat uppgick till 40 (27) Mkr. Förbättringen beror främst på ökad fakturering.

Inom Systemansvar för naturgas minskade rörelseresultatet med 1 Mkr till 3 Mkr.

Verksamhetsområdet Avgiftsbelagd verksamhet, där elcertifikat och avgifter för trygghetsförsörjning för naturgas ingår, minskade sitt rörelseresultat med 1 Mkr till 2 Mkr.

Koncernens resultat från andelar i intresseföretag blev 9 Mkr jämfört med 20 Mkr för 2010. I maj 2010 avyttrades aktieinnehavet i intresseföretaget Nord Pool ASA, som hade störst påverkan

på Svenska Kraftnätets resultat, till NASDAQ OMX, vilket förklarar den minskade resultatpåverkan.

Rörelsemarginalen för koncernen uppgick till 7,0 (7,6) procent, vilket är 0,6 procentenheter lägre än föregående år.

FINANSNETTO

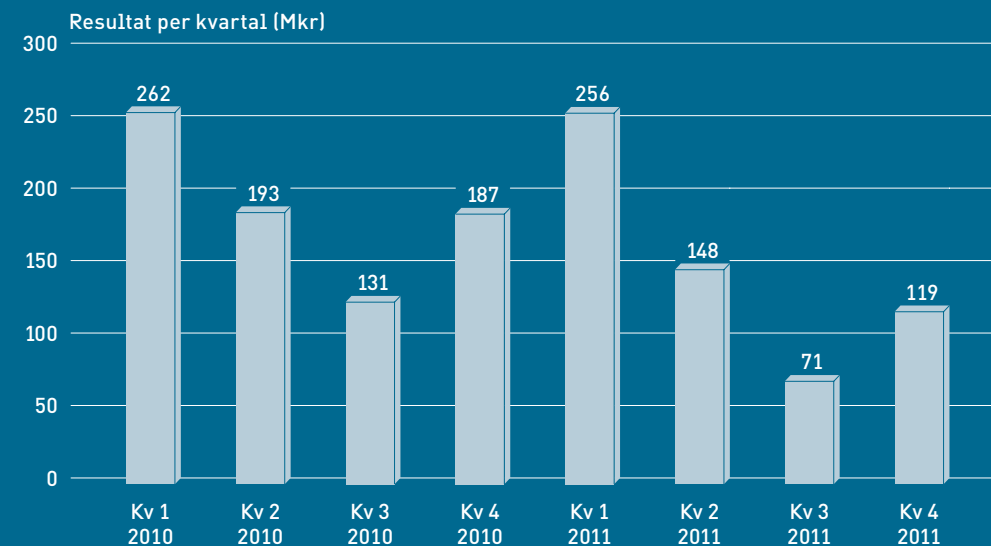
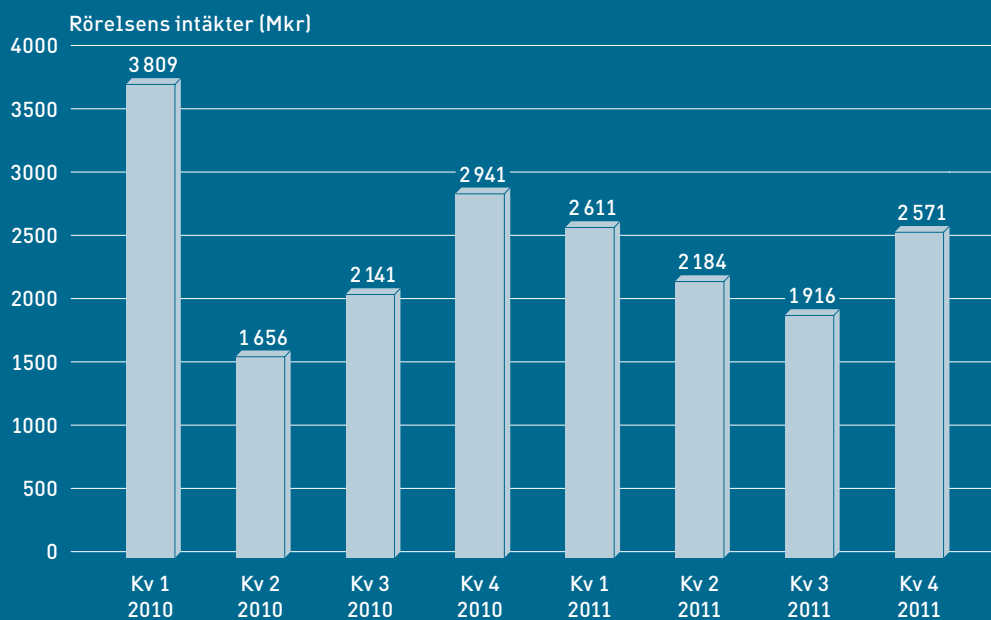
Koncernens finansnetto uppgick till -42 (-22) Mkr, vilket är en försämring med 20 Mkr jämfört med föregående år. Resultat från andra värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar uppgick till 10 (35) Mkr. För 2010 ingick i posten en realisationsvinst vid avyttring av aktier i intresseföretaget Nord Pool ASA på 34 Mkr. Ränteintäkter för koncernen uppgick till 5 (3) Mkr, vilket är 2 Mkr bättre än föregående år. Depositioner utställda som säkerhet gav 2 Mkr i ökade ränteintäkter.

Koncernens räntekostnader och liknande poster uppgick till -47 (-60) Mkr. De lägre kostnaderna beror främst på aktiverade räntekostnader på pågående byggnationsprojekt trots högre belåning för koncernen.

Räntetäckningsgraden uppgick till 13,9 (14,0) gånger.

ÅRETS RESULTAT

Årets resultat i koncernen uppgick till 594 (773) Mkr, vilket är 179 Mkr lägre än 2010. Resultatet innebär en räntabilitet på justerat eget kapital på 6,1 (8,4) procent. Enligt regleringsbrevet för 2011 är målet att uppnå en räntabilitet på justerat eget kapital på 6 procent. Nettovinstmarginalen med avdrag för schablonskatt blev 4,8 (5,4) procent.

» ÅRETS RESULTAT
UPPGICK TILL 594 MKR «

BALANSRÄKNING – KONCERNEN

TILLGÅNGAR (MKR)	NOT	2011-12-31	2010-12-31
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	13	308	282
Materiella anläggningstillgångar	14	12 465	10 400
Andelar i intresseföretag	16	91	84
Långfristiga fordringar		0	0
Skattefordran		14	12
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		12 878	10 778
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Varulager		86	89
Kortfristiga fordringar	17	915	821
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19	929	1 151
Likvida medel		733	370
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		2 663	2 431
SUMMA TILLGÅNGAR		15 541	13 209
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL HÄNFÖRBART TILL STATEN			
Statskapital		600	600
Övrigt tillskjutet kapital		3 314	3 314
Balanserade vinstmedel		4 140	4 057
STATENS KAPITAL		8 054	7 971
MINORITETSINTRESSEN		61	48
SUMMA EGET KAPITAL		8 115	8 019
LÅNGFRISTIGA SKULDER			
Räntebärande skulder	20	2 768	1 972
Ej räntebärande skulder	21	1 794	936
Uppskjuten skatt		40	38
Avsatt till pensioner	22	537	478
Övriga avsättningar		-	0
SUMMA LÅNGFRISTIGA SKULDER		5 139	3 424
KORTFRISTIGA SKULDER			
Räntebärande skulder	23	82	82
Leverantörsskulder		1 277	499
Övriga skulder		139	107
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	24	789	1 078
SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER		2 287	1 766
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		15 541	13 209
STÄLLDA SÄKERHETER			
		Inga	Inga
ANSVARSFÖRBINDELSER	25, 26	0	0

KOMMENTARER TILL BALANSRÄKNING

BALANSOMSLUTNING

Koncernens balansomslutning uppgick till 15 541 (13 209) Mkr, vilket är en ökning med 2 332 Mkr.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Svenska Kraftnäts immateriella anläggningstillgångar består av markrättigheter, nyttjanderättigheter för optoförbindelser, licenser samt balanserade utgifter för dataprogram. Det bokförda värdet är 308 (282) Mkr. Investeringarna i dataprogram, bl.a. ett nytt driftövervakningssystem, uppgick till 64 (55) Mkr. Årets avskrivningar för immateriella anläggningstillgångar uppgick till 46 (38) Mkr.

De materiella anläggningstillgångarna består främst av kraftledning, stationer, byggnader och mark, optoförbindelser och andra tekniska anläggningar samt av pågående nyanläggningar. De materiella anläggningstillgångarnas värde uppgick till 12 465 (10 400) Mkr, vilket är en ökning med 2 065 Mkr. Investeringarna under året uppgick till 2 707 Mkr och av- och nedskrivningar till 592 Mkr.

De övriga anläggningstillgångarna består av andelar i intresseföretag och skattefordran. Andelar i intresseföretag uppgick till 91 (84) Mkr. Under året erhöll affärsverket 2 Mkr i utdelning från Nord Pool Spot AS och resultatandelar i intresseföretag uppgick till 9 Mkr.

OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR

Omsättningstillgångarna uppgick till 2 663 (2 431) Mkr. Ökningen avser främst ökade likvida medel som var 733 (370) Mkr vid årets slut, en ökning med 363 Mkr. Affärsverket har ställt ut säkerheter i

form av depositioner på bankkonton i affärsbank för att kunna teckna elterminer för framtida elinköp. Dessa uppgick till 662 Mkr. Depositionen löstes den 5 januari 2012 och i stället disponerar affärsverket nu ett konto i Riksgälden för att hantera säkerhetskraven vid inköp av el.

EGET KAPITAL

Det egna kapitalet i koncernen var vid årsskiftet 8 115 (8 019) Mkr, varav 4 140 (4 057) Mkr utgjorde balanserade vinstmedel. Under året har 499 (244) Mkr delats ut till staten. Årets vinst i koncernen uppgick till 594 (773) Mkr.

LÅNGFRISTIGA SKULDER

Koncernens långfristiga skulder som är räntebärande består av affärsverkets låneram hos Riksgälden på 2 131 (1 252) Mkr och SwePol Links lån i bank på 637 (720) Mkr. De räntebärande långfristiga skulderna i koncernen ökade därmed med 796 (137) Mkr under året. Den genomsnittliga räntan på koncernens lån under 2011 blev 1,9 (0,8) procent.

Ej räntebärande skulder som består av bidrag från markägare, investeringsbidrag från intressenter, skuldförda kapacitetsavgifter, förskott från kunder inom optoverksamheten och andra kunder uppgår till 1 794 (936) Mkr.

Nettolåneskulden ökade med 493 Mkr och uppgick till 2 655 (2 162) Mkr. Detta påverkade skuldsättningsgraden som ökade under året till 37 (31) procent. Målet för 2011 är att Svenska Kraftnät ska en skuldsättningsgrad på högst 73 procent.

KORTFRISTIGA SKULDER

Leverantörsskulderna ökade kraftigt inför årsskiftet i samband med tecknade av flera avtal och förskottslikvider avseende SydVästlänksprojektet.

KASSAFLÖDESANALYS – KONCERNEN (MKR)

DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	2011	2010
Rörelseresultat	650	805
Justering icke kassaflödespåverkande poster		
Avskrivningar	676	664
Övriga poster	-79	-82
Erlagd ränta	-46	-15
Betald skatt	-12	-2
KASSAFLÖDE FRÅN LÖPANDE VERKSAMHETEN FÖRE FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL	1 189	1 370
FÖRÄNDRINGAR I RÖRELSEKAPITAL		
Förändring i varulager	3	-1
Förändring i kortfristiga fordringar	-115	-629
Förändring i kortfristiga skulder	-21	420
KASSAFLÖDE FRÅN LÖPANDE VERKSAMHETEN	1 056	1 160
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar	-2 229	-1 276
Förändring långfristig fordran	0	62
Försäljning av anläggningstillgångar	0	63
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN	-2 229	-1 151
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Erhållen utdelning	3	174
Förändring av räntebärande skulder	796	137
Förändring av övriga långfristiga skulder	1 234	164
Förskott från kunder	2	0
Utbetald utdelning	-499	-244
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	1 536	231
ÅRETS KASSAFLÖDE	363	240
Likvida medel vid årets början	370	130
Likvida medel vid årets slut	733	370

KOMMENTARER TILL KASSAFLÖDESANALYSEN

Kassaflödesanalysen syftar till att beskriva Svenska Kraftnät-koncernens förmåga att generera likvida medel och är ett komplement till resultat- och balansräkningarnas beskrivning av lönsamhet och finansiell ställning. Med likvida medel avses kassa och banktillgodohavanden.

LÖPANDE VERKSAMHET

Kassaflödet från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital försämrades med 181 Mkr jämfört med föregående år och uppgick till 1 189 Mkr. Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 1 056 (1 160) Mkr. Minskningen beror främst på det lägre rörelseresultatet.

INVESTERINGSVERKSAMHETEN

Koncernens investeringar ökade under året och uppgick till 2 229 (1 276) Mkr. Investeringarna

uppgick till 2 180 (1 255) Mkr i affärsverket, 25 (1) Mkr i underkoncernen SwePol Link och 24 (20) Mkr i Svenska Kraftnät Gasturbiner AB.

FINANSIERINGSVERKSAMHETEN

Koncernens räntebärande skulder ökade under året med 796 Mkr jämfört med 137 Mkr 2010. I affärsverket ökade de räntebärande skulderna med 879 (219) Mkr och i underkoncernen SwePol Link minskade de externa räntebärande skulderna med 83 (82) Mkr. Svenska Kraftnät Gasturbiner AB har en koncernintern räntebärande skuld på 132 (144) Mkr. Övriga långfristiga skulder ökade med 1 207 Mkr som ett led i medfinansiering av Stockholm Ström-projektet från ett antal kommuner och Nord Balt kabeln. Dessutom redovisas kapacitetsavgifter som långfristig skuld och ska användas till finansiering av framtida investeringar som behåller eller utökar överföringskapaciteten i stamnätet. Till staten har utdelats 499 (244) Mkr. Årets kassaflöde uppgick till 363 Mkr jämfört med 240 Mkr 2010.

FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL – KONCERNEN (MKR)

	HÄNFÖRBART TILL STATEN				Hänförbart till minoritetsintressen	Summa eget kapital
	Statskapital	Övrigt tillskjutet kapital	Balanserade vinstmedel inkl. årets resultat	Summa		
INGÅENDE BALANS 2010	600	3 314	3 543	7 457	44	7 501
Omräkningsdifferens			-11	-11		-11
Utdelning	—	—	-244	-244	—	-244
Årets resultat	—	—	769	769	4	773
UTGÅENDE BALANS 2010	600	3 314	4 057	7 971	48	8 019
INGÅENDE BALANS 2011	600	3 314	4 057	7 971	48	8 019
Omräkningsdifferens			1	1		-1
Utdelning	—	—	-499	-499	—	-499
Årets resultat	—	—	581	581	13	594
UTGÅENDE BALANS 2010	600	3 314	4 140	8 054	61	8 115

BALANSERADE VINSTMEDEL INKLUSIVE ÅRETS RESULTAT

I balanserade vinstmedel, inklusive årets resultat, ingår intjänade vinstmedel i affärsverket, i dotterbolagen samt Svenska Kraftnäts andelar i intresseföretagens vinstmedel. Tidigare avsättningar till bundna reserver ingår i denna kapitalpost.

Ovanstående redovisning är uppställd som om Svenska Kraftnät koncernen vore en fristående koncern med formellt ägarskap. Svenska Kraftnät är ett affärsverk och är en del av svenska staten.

Den vinstdisposition som föreslogs i årsredovisningen 2010 antogs av regeringen.

» KONCERNENS
INTÄKTER MINSKADE
MED 12 PROCENT «

RESULTATRÄKNING – AFFÄRSVERKET (MKR)

RÖRELSEINTÄKTER	NOT	2011	2010
Nätintäkter	1	4 163	3 955
Systemintäkter - el	2	4 391	5 931
Telekomintäkter		88	72
Systemintäkter - naturgas		41	49
Avgiftsbelagd verksamhet		10	7
Elberedskapsverksamheten	3	236	267
Aktiverat arbete för egen räkning	4	76	59
SUMMA RÖRELSEINTÄKTER		9 005	10 340
RÖRELSEKOSTNADER			
Personalkostnader	5	-326	-296
Inköp av förlustkraft		-1 279	-1 269
Köpt balanskraft		-4 051	-5 438
Övriga rörelsekostnader	6	-2 272	-2 089
Avskrivning och nedskrivning av immateriella och materiella anläggningstillgångar	13, 14	-520	-513
SUMMA RÖRELSEKOSTNADER		-8 448	-9 605
RÖRELSERESULTAT		557	735
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR			
Resultat från andra värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	9	7	66
Ränteintäkter och liknande poster	10	4	2
Räntekostnader och liknande poster	11	-23	-49
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		545	754

MODERFÖRETAGET AFFÄRS- VERKET SVENSKA KRAFTNÄT

Rörelsens intäkter uppgick till 9 005 (10 340) Mkr, varav 66 (50) Mkr avsåg försäljning till koncernföretag. Resultat efter finansiella poster var 545 (754) Mkr. Föregående års resultat påverkades även utdelning på 174 Mkr som erhöles från Nord Pool ASA, som sedan i maj såldes till NASDAQ OMX.

Affärsverkets investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar uppgick till 2 722 (1 255) Mkr. Likvida medel uppgick den 31 december 2011 till 700 (313) Mkr.

Affärsverket finansierar verksamheten med eget kapital och lån i Riksgälden. Upplåningen uppgick vid årets utgång till 2 131 (1 252) Mkr och det egna kapitalet till 7 830 (7 784) Mkr.

Under 2011 har affärsverket erhållit medfinansiering av ett flertal investeringsprojekt och använt erhållna kapacitetsavgifter till finansiering av framförallt Fenno-Skan 2-projektet.

BALANSRÄKNING – AFFÄRSVERKET (MKR)

TILLGÅNGAR

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	NOT	2011-12-31	2010-12-31
IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	13		
Balanserade utgifter för dataprogram		116	138
Markrättigheter		59	54
Nyttjanderättigheter		33	38
Pågående nyanläggningar		100	52
SUMMA IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		308	282
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	14		
Byggnader och mark		232	196
Maskiner och inventarier		7 320	6 221
Pågående nyanläggningar		3 557	2 516
SUMMA MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		11 109	8 933
FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Andelar i koncernföretag	15	12	12
Fordringar hos koncernföretag		121	133
Andelar i intresseföretag	16	47	47
Fordringar hos intresseföretag		0	0
SUMMA FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		180	192
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		11 597	9 407
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
VARULAGER		2	5
KORTFRISTIGA FORDRINGAR			
Kundfordringar		673	678
Fordringar hos koncernföretag		30	21
Fordringar hos intresseföretag		-	0
Övriga fordringar		136	49
Fordran på statsverkets checkräkning	18	27	61
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19	927	1 150
SUMMA KORTFRISTIGA FORDRINGAR		1 793	1 959
KASSA OCH BANK		700	313
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		2 495	2 277
SUMMA TILLGÅNGAR		14 092	11 684

BALANSRÄKNING – AFFÄRSVERKET (MKR)

EGET KAPITAL OCH SKULDER

EGET KAPITAL	NOT	2011-12-31	2010-12-31
BUNDET EGET KAPITAL			
Statskapital		600	600
Bundna reserver		3 314	3 314
SUMMA BUNDET EGET KAPITAL		3 914	3 914
Balanserade vinstmedel		3 371	3 116
Årets resultat		545	754
SUMMA FRITT EGET KAPITAL		3 916	3 870
SUMMA EGET KAPITAL		7 830	7 784
AVSÄTTNINGAR			
AVSÄTTNINGAR, RÄNTEBÄRANDE			
Avsatt till pensioner	22	537	478
AVSÄTTNINGAR, ICKE RÄNTEBÄRANDE		-	0
SKULDER			
LÅNGFRISTIGA SKULDER, RÄNTEBÄRANDE			
Långfristiga skulder	20	2 131	1 252
LÅNGFRISTIGA SKULDER, EJ RÄNTEBÄRANDE	21	1 463	561
KORTFRISTIGA SKULDER, EJ RÄNTEBÄRANDE			
Leverantörsskulder		1 268	493
Skulder till koncernföretag		8	
Övriga skulder		75	46
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	24	780	1 070
SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER, EJ RÄNTEBÄRANDE		2 131	1 609
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		14 092	11 684
STÄLLDA SÄKERHETER			
Ställda säkerheter		Inga	Inga
ANSVARSFÖRBINDELSER	25, 26	0	0

KASSAFLÖDESANALYS – AFFÄRSVERKET (MKR)

DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	2011	2010
Rörelseresultat	557	735
Justering icke kassaflödespåverkande poster		
Avskrivningar	520	513
Övriga poster	-22	-9
Erlagd ränta	-25	-6
KASSAFLÖDE FRÅN LÖPANDE VERKSAMHETEN FÖRE FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL	1 030	1 233
FÖRÄNDRINGAR I RÖRELSEKAPITAL		
Förändring i varulager	3	-1
Förändring i kortfristiga fordringar	-77	-599
Förändring i kortfristiga skulder	-20	410
KASSAFLÖDE FRÅN LÖPANDE VERKSAMHETEN	936	1 043
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar	-2 180	-1 255
Förändring långfristig fordran	12	74
Försäljning av anläggningstillgångar	0	63
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN	-2 168	-1 118
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Erhållen utdelning	3	174
Förändring av räntebärande skulder	879	219
Förändring av övriga långfristiga skulder	1 234	163
Förskott från kunder	2	0
Utbetalad utdelning	-499	-244
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	1 619	312
ÅRETS KASSAFLÖDE	387	237
Likvida medel vid årets början	313	76
Likvida medel vid periodens slut	700	313

FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL – AFFÄRSVERKET (MKR)

	STATS-KAPITAL	ÖVRIGT TILLSKJUTET KAPITAL	BALANSERADE VINSTMEDEL INKL. ÅRETS RESULTAT	SUMMA
INGÅENDE BALANS 2010	600	3 314	3 360	7 274
Utdelning	—	—	-244	-244
Årets resultat	—	—	754	754
UTGÅENDE BALANS 2010	600	3 314	3 870	7 784
INGÅENDE BALANS 2011	600	3 314	3 870	7 784
Utdelning	—	—	-499	-499
Årets resultat	—	—	545	545
UTGÅENDE BALANS 2011	600	3 314	3 916	7 830

Utdelningen redovisas mot nedanstående inkomsttitel.

INKOMSTITTEL (TKR)	BELOPP ATT LEVERERA	INLEVERERAT BELOPP
2116 Affärsverkets inlevererade utdelning och inleverans av motsvarighet till statlig skatt	499 000	499 000

06. TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

GRUND FÖR RAPPORTERNAS UPPRÄTTANDE

Svenska Kraftnäts redovisning följer förordning (2000:606) om myndigheters bokföring och Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd. Förordningen motsvarar bokföringslagen, men är anpassad till de särskilda förutsättningar som gäller för statliga myndigheter och affärsverk. Årsredovisningen är, med vissa kompletteringar som meddelats i regleringsbrev, upprättad enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd. En del av Svenska Kraftnäts verksamhet – beredskapen – finansieras via statsanslag. För denna verksamhet gäller även anslagsförordningen (1996:1189), vilken bland annat reglerar principerna för anslagsavräkning samt hur outnyttjade medel får föras mellan olika budgetår.

Svenska Kraftnät har gjort avsteg från ovanstående förordning vid uppställning av koncernens resultat- och balansräkningar, kassaflödesanalyser och förändring i eget kapital och följt Redovisningsrådet rekommendationer (RR 1:00). Anledningen är att ge en mer rättvisande bild av koncernens ekonomiska status och bättre jämförbarhet med andra svenska koncerner.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR UPPRÄTTANDE AV KONCERNENS FINANSIELLA RAPPORTER

Moderföretagets funktionella valuta är svenska kronor som rapporteringsvaluta för såväl moderföretaget som koncernen. Samtliga belopp som anges är avrundade till närmaste miljontals kronor om inget annat anges. Resultaträkningsrelaterade poster avser perioden 1 januari–31 december. Balansräkningsrelaterade poster avser den 31 december. Belopp inom parantes avser föregående års värden.

KONCERNREDOVISNINGS- PRINCIPER

KONCERNENS OMFATTNING

Svenska Kraftnät koncernen omfattar moderföretaget Affärsverket Svenska Kraftnät, tre dotterföretag och fem intresseföretag. Moderföretaget är ett svenskt statligt affärsverk som har sitt säte i Sundbyberg. Koncernen står under ett bestämmande inflytande från svenska staten.

Dotterföretagen och intresseföretagen är aktiebolag eller motsvarande juridisk form utomlands.

Ett av dotterföretagen, SwePol Link AB, har i sin tur ett helägt dotterföretag i Polen.

KONSOLIDERINGSPRINCIPER

Koncernredovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden, som i korthet innebär att anskaffningskostnaden för aktierna i dotterföretaget elimineras mot det egna kapitalet som fanns i dotterföretaget vid förvärvstillfället. Redovisningsrådets rekommendationer angående koncernredovisning tillämpas.

Minoritetsandel av nettovinst och eget kapital i delvis ägda dotterföretag redovisas separat vid beräkning av koncernens nettovinst och eget kapital. Internvinster inom koncernen elimineras i sin helhet.

Intresseföretagen redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Detta innebär att det bokförda värdet på aktier och andelar i intresseföretag i koncernredovisningen värderas till koncernens andel av intresseföretagets egna kapital. Härigenom ingår Svenska Kraftnäts andel av intresseföretagets resultat i koncernens resultat och lämnad utdelning. Andelen inkluderas i balanserade vinstmedel.

OBESKATTADE RESERVER/BOKSLUTS- DISPOSITIONER

Vid upprättande av koncernredovisningen har obeskattade reserver och bokslutsdispositioner

redovisade i de enskilda bolagen delats upp på uppskjuten skatt och bundet eget kapital. Den uppskjutna skatteskulden har beräknats till aktuell skattesats.

OMRÄKNING AV UTLÄNDSKA DOTTERFÖRETAG OCH INTRESSEFÖRETAG

För samtliga bolag inom koncernen gäller att lokal valuta motsvarar den funktionella valutan för bolaget. I koncernredovisningen används svenska kronor, som är moderbolagets funktionella valuta och rapportvaluta. Tillgångar och skulder omräknas till balansdagens kurs. Orealiserade kursvinster och kursförluster ingår i resultatet.

Dotterföretaget SwePol Link AB:s polska dotterföretags bokslut har omräknats till svenska kronor enligt den monetära metoden, vilken innebär att monetära poster omräknas till balansdagens kurs och icke monetära poster till kursen vid investeringstillfället. Omräkningsdifferens på monetära tillgångar och skulder ingår i årets resultat för koncernen och redovisas i resultaträkningen. Den monetära metoden används därför att det polska bolagets verksamhet betraktas som en integrerad del av SwePol Link AB:s verksamhet.

INTÄKTSREDOVISNING

Intäkterna redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras koncernen och att intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Intäkterna redovisas netto efter moms. I koncernredovisningen elimineras koncernintern försäljning.

Nätintäkter

Nätintäkter består av både effektavgifter och energiberoende avgifter. Effektavgifter är fasta årliga avgifter för abonnemang som intäktsförs linjärt över den period som avgiften avser att täcka, medan den energiberoende avgiften intäktsförs i samband med att Svenska Kraftnätets tjänster utnyttjas.

Transitkompensation, som regleras ekonomiskt mellan de europeiska stamnätsföretagen genom samarbetsorganisationen ENTSO-E, påverkar det ekonomiska utfallet. Vid stort flöde genom Sverige får Svenska Kraftnät intäkter. Samtidigt uppstår i allmänhet flöden genom Danmark och närliggande länder, vilket innebär en kostnad för Svenska Kraftnät.

Systemintäkter för el

Intäkterna består av såld kraft för balans-tjänsten, intäkter för utnyttjande av IT-systemet Ediel samt intäkter för att täcka kostnaderna

för effektreserven. Koncernen bruttoredovisar från och med 1 januari 2005 sina intäkter och kostnader för systemansvaret per timme istället för som tidigare per fjortondagarsperiod. Om kunden sammantaget köpt kraft under perioden redovisas detta som en balanskrafts-intäkt för Svenska Kraftnät medan om kunden istället sammantaget sålt kraft redovisas det som en balanskraftskostnad.

Systemintäkter för naturgas

Intäkterna består av såld naturgas för balans-tjänsten. Systemansvaret för naturgas genererar både intäkter för såld naturgas och kostnader för köpt naturgas. Detta redovisas och avräknas brutto per dygn.

Övriga rörelseintäkter intäktsförs i samband med att tjänsten tillhandahålls. I viss utsträckning kan kunder betala i förskott. Förskottet avräknas då mot intäkter i takt med att tjänsten utförs.

SEGMENTSREDOVISNING ELLER VERKSAMHETSGRENAR

Svenska Kraftnät koncernens primära segment är verksamhetsgrenar. Koncernens verksamhet fördelar sig på sex verksamhetsgrenar. En verksamhetsgren är en redovisningsmässigt identifierbar enhet inom Svenska Kraftnät som särskiljs från övriga verksamhetsgrenar utgående från de risker och möjligheter som vårt uppdrag medför.

RÄNTEINTÄKTER

Ränteintäkter redovisas i takt med att de intjänas, det vill säga de redovisas i resultaträkningen i den period de uppstår.

RÄNTEKOSTNADER

Räntekostnader består av ränta och andra kostnader som uppkommer vid lån av kapital. Räntekostnaden redovisas i den period den hänförs till. Räntekostnaden under byggtiden aktiveras vid uppförande av anläggningstillgångar som överstiger 100 Mkr. Detta belopp höjdes vid ingången av året med 50 Mkr.

FORDRINGAR OCH SKULDER

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inte annat framgår. Osäkra fordringar tas upp till det belopp som efter individuell bedömning beräknas bli betalt.

FORDRINGAR OCH SKULDER

I UTLÄNDSK VALUTA

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs. Skillnaden mellan

anskaffningsdagens och balansdagens värde har tillförts resultatet.

VARULAGER

Varulagret består av naturgas och bränslen för gasturbindrif. Varulagret har värderats till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde enligt FIFU-principen.

LIKVIDA MEDEL

Likvida medel innefattar banktillgodohavanden och depositioner.

DERIVATINSTRUMENT

Affärsverket använder derivatinstrument för att säkra finansiella risker, främst elprisrisker och valutarisker. Från och med 2012 upphandlar Svenska Kraftnät sina nätförluster på elbörsen Nord Pool Spot i kombination med finansiell prissäkring på NASDAQ OMX Commodities. För att kunna teckna avtal om elterminer har affärsverket ställt ut säkerhet i form av depositioner i euro och de har valutakrats på termin.

REDOVISNING AV LEASINGAVTAL

Samtliga leasingavtal är och redovisas som operationell lease. De kostnadsförs linjärt. Några finansiella leasingavtal finns inte.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar redovisas till bruttoanskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade planenliga avskrivningar och nedskrivningar. Som investering betraktas nybyggande samt till- och ombyggnader som långsiktigt ökar standard, kvalitet eller prestanda.

Utgifter för reparationer och underhåll redovisas som kostnad i den period de uppstår. Som underhåll räknas arbeten som krävs för att anläggningen ska kunna utnyttjas på ursprungligen avsett sätt, men som inte höjer dess prestanda eller påtagligt förlänger dess livslängd.

Räntekostnader under byggnationstiden aktiveras vid uppförande av anläggningar som överstiger 100 Mkr.

IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Utgifter för markrättigheter, nyttjanderättigheter i optofiberförbindelser, licenser, pågående nyanläggningar och utvecklingskostnader för dataprogram balanseras och skrivs av linjärt över dess nyttjandetid. Samtliga immateriella tillgångar har begränsade nyttjandeperioder. Markrättigheter skrivs av enligt ledningskoncessionens nyttjandeperiod som oftast är fyrtio år.

Nyttjanderättigheter avser optoledningar och skrivs av på mellan 15 och 25 år i enlighet med avtalstiden längd. Affärsverkets avräknings-system bedöms ha en nyttjandeperiod på tio år. Bedömningen baseras på utvecklingstiden, dess komplexitet och svårigheten att ersättas.

AVSKRIVNINGAR

Avskrivningar enligt plan baseras på tillgångarnas anskaffningsvärden och beräknade nyttjandeperiod. Linjär avskrivning används för samtliga anläggningstillgångar.

Tillgångarnas restvärden och nyttjandeperiod prövas fortlöpande och justeras vid behov.

ÅRLIGA AVSKRIVNINGSSATSER	(%)
Ledningar, exklusive sjökablar och därtill hörande ledningar	2,5
Sjökablar, exklusive SwePol Link, samt därtill hörande ledningar	3,3
SwePol Link koncernen	5,0
Kontrollanläggningsdelar i stationer	6,7
Övriga stationsdelar	3,3
Optoförbindelser	4,0
Reservmaterial	6,7
Tele- och informationssystem	6,7–20,0
Gasturbinanläggningar	5,0
Persondatorer och inventarier	33,3

AVSÄTTNINGAR

En avsättning redovisas i balansräkningen när det finns ett legalt eller informellt åtagande som följd av en inträffad händelse, och där det är sannolikt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet och att beloppet kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt.

SKATTER

Svenska Kraftnäts dotterbolag är skyldiga att betala inkomstskatt för aktiebolag, medan Svenska Kraftnät som statligt affärsverk och en del av svenska staten är befriat från inkomstskatt, vilket innebär att verket inte är ett skatteobjekt. Uppskjuten skatt för skillnader mellan redovisat och skattemässigt resultat redovisas inte av affärsverket och Svenska Kraftnät koncernen, med undantag för SwePol Link koncernen och för obeskattade reserver i de svenska dotterbolagen. Uppskjutna skattefordringar redovisas i den utsträckning det bedöms som sannolikt att tillräckliga skattepliktiga överskott kommer att finnas tillgängliga inom överskådlig framtid.

PENSIONER

Sedan 2003 gäller pensionsavtalet, PA-03, för statligt anställda födda år 1943 eller senare. För anställda födda år 1942 eller tidigare gäller PA-91. Pensionsskuldens storlek beräknas av Statens Pensionsverk (SPV). IPA-03 ingår ålderspension, efterlevandepension och sjukpension.

I PA-03 ingår de avgiftsbestämda pensionerna – individuell ålderspension och kompletterande ålderspension, Kåpan. För dessa erläggs premier. Vidare ingår de förmånsbestämda pensionerna – ålderspension på inkomster över 7,5 inkomstbasbelopp och ålderspension enligt övergångsregler för anställda födda år 1943 – 1972. Dessa förpliktelser redovisas under posten Avsatt till pensioner.

Årets avsättning till pensionsskulden har tillsammans med betalda premier kostnadsförts. Räntedelen i årets pensionskostnad redovisas som räntekostnad.

Cirka fem procent av de anställda var inte aktualiserade, vilket medför att pensionsskulden för dessa har schablonberäknats. Aktualisering innebär att SPV gör en total genomgång av en statsanställds alla anställningar, såväl statliga som kommunala eller privata. Om det finns luckor i anställningstiden schabloniseras pensionsskulden. Det innebär bland annat att SPV antar att den anställde har haft statlig anställning från 28 års ålder samt att skulden beräknas med en faktor 0,95. Det innebär att den verkliga skulden kan vara både mindre eller större. Svenska Kraftnät bedömer att pensionsskulden inte är för lågt upptagen och har valt att redovisa den av SPV beräknade pensionsskulden.

Redovisad pensionsskuld utgörs av de försäkringstekniskt beräknade antaganden som Svenska Kraftnät ansvarar för enligt pensionsavtalen PA-91 och PA-03. Pensionsskulden är beräknad enligt de grunder som styrelsen för SPV fastställt. I fastställandet möjliggjordes att endera använda 2011 års eller 2012 års beräkningsgrund vid beräkningen av 2011 års pensionsskuld. Skillnaden dem emellan är i korthet att 2011 års beräkningsgrund bygger på ett lägre förräntningsantagande (1,1 istället för 1,4 procent) vilket i sin tur leder till en högre pensionsskuld. Svenska Kraftnät redovisar skulden enligt 2012 års grund. Den del av pensionsskuld förändringen som beror på övergången till 2012 års beräkningsgrund redovisas som en räntekostnad.

Svenska Kraftnät betalar särskild löneskatt på utbetalda pensioner enligt förordning (1991:704) om fastställande av särskild löneskatt på statens pensionskostnader, inte baserat på

avsättning för pensioner. Då pensionsskulden avser framtida pensionsutbetalningar, görs en avsättning för särskild löneskatt baserat på pensionsskuldens storlek vid årets utgång.

INVESTERINGSBIDRAG

Externa bidrag till investeringar reducerar inte investeringens anskaffningsvärde utan redovisas som skuld i balansräkningen med erhållet belopp. I takt med att anläggningstillgången skrivs av avräknas investeringsbidraget som övrig intäkt i resultaträkningen.

KAPACITETSAVGIFTER

I enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 717/2009 om villkor för tillträde i elnät för gränsöverskridande handel redovisas erhållna kapacitetsavgifter löpande i balansräkningen som kortfristig skuld och avräknas mot mothandelskostnader under verksamhetsåret. Vid årets slut omklassificeras de till långfristig skuld och kan utnyttjas till investeringsbidrag/medfinansiering till investeringar som bibehåller eller utökar stamnätets kapacitet.

FORSKNING OCH UTVECKLINGSKOSTNADER

Utvecklingsarbete är en integrerad del i verksamheten och avser långsiktiga förbättringsåtgärder som kostnadsförs löpande över året. Svenska Kraftnät bedriver forsknings- och utvecklingsarbetet i syfte till att öka driftsäkerheten, effektiviteten och miljöanpassning av nät- och systemverksamheten. Därför aktiveras inga utgifter för utveckling.

KASSAFLÖDESANALYS

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar transaktioner som medför in- och utbetalningar. Det innebär att avvikelse kan förekomma jämfört med förändring av enskilda poster i balansräkningen.

UPPLÅNING

Upplåning redovisas till nominellt belopp.

ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Andelar i koncernföretag redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Erhållen utdelning redovisas när rätten till utdelning bedöms säker.

TILLSYNSMYNDIGHET

Tillsynsmyndighet för nätverksamheten är Energimarknadsinspektionen.

NOTER

NOT 1. NÄTINTÄKTER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2011	2010	2011	2010
Effektintäkter	1 971	1 671	2 030	1 715
Energiberoende intäkter	1 757	1 657	1 757	1 657
Kapacitetsavgifter	77	495	77	495
Transitintäkter	209	12	209	12
SwePol Link	337	245	-	-
Avräkning av kapacitetsavgifter	11	-	11	-
Avräkning av investeringsbidrag	1	-	1	-
Övriga intäkter	70	85	90	76
SUMMA	4 441	4 165	4 163	3 955

Från och med 2011 sker avräkning av kapacitetsavgifter avseende erhållna skuldförda kapacitetsavgifter och som sedan kopplas till ett genomfört investeringsprojekt i enlighet med Europaparlamentets och rådets (EG) förordning nr 714/2009. Avräkningen redovisas som nätintäkt. Likaledes sker avräkning av investeringsbidrag mot genomförda investeringsprojekt där medfinansiering har erhållits. Kommentar till förändringen av kapacitetsavgifter se sidan 37.

NOT 2. SYSTEMINTÄKTER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2011	2010	2011	2010
Såld balanskraft	3 360	4 498	3 361	4 501
Såld kvarkraft	292	462	292	462
Såld effektkraft	68	191	68	191
Såld reglerkraft	569	691	569	691
SUMMA BALANSKRAFT	4 289	5 842	4 290	5 845
Effektreserv	95	79	95	79
EDIEL-intäkter	6	7	6	7
SUMMA	4 390	5 928	4 391	5 931

Balanskraftsintäkter avser fakturerade intäkter för den obalans som de balansansvariga företagen har orsakat i det nationella elsystemet.

NOT 3. STATSANSLAG FÖR ELBEREDSKAP

ANSLAGSREDOVISNING FÖR AFFÄRSVERKET

	Ingående överförings- belopp	Årets till- delning enligt regleringsbrev	Totalt disponibla medel	Utgifter	Utgående överförings- belopp
UTGIFTSOMRÅDE 21 – ENERGI					
1:11 Elberedskap					
Anslagspost 1, Elberedskap	14 776	250 000	264 776	-235 884	28 892
SUMMA	14 776	250 000	264 776	-235 884	28 892

VILLKOR FÖR ANSLAGET ENLIGT REGLERINGSBREV (MKR)

	HÖGSTA BELOPP	UTFALL
Förvaltningskostnader i verksamheten	24	13

De under året förbrukade medlen 236 (267) har främst använts för ersättning till beredskapsreserven (64 Mkr), komplettering av beredskapsstolpar (30 Mkr), införande av radiokommunikationssystem för effektiv ledning inom större regionnätetsföretag (11 Mkr), inköp av mobil transformatorstation (22 Mkr) samt drift och underhåll av beredskapsförråd (9 Mkr).

För anslaget finns även en ram för bemyndigande, som civilrättsligt bindande åtaganden som medför framtida utgifter. De framgår av nedanstående tabell.

UTGIFTSOMRÅDE 21 – ENERGI 1:11 Elberedskap	Tilldelad ram, avseende utestående åtaganden	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Fördelning per år				
				2012	2013	2014	2015	2016
Anslagspost 1, Elberedskap	330 000	378 784	327 233	124 352	71 363	69 586	37 266	24 666

NOT 4. AKTIVERAT ARBETE FÖR EGEN RÄKNING

KONCERNEN OCH AFFÄRSVERKET (MKR)	2011	2010
Pågående nyanläggningar	63	51
Aktiverad utveckling av datorprogram	13	8
SUMMA	76	59

Posten avser arbetskostnader för Svenska Kraftnätets egen personal som aktiverats mot investeringsprojekt.

Investeringsprojekten avser dels pågående nyanläggningar, dels aktiverade IT-utvecklingsprojekt.

NOT 5. PERSONALKOSTNADER

Antalet årsarbetskrfter i koncernen var 375 (344), varav 373 (342) i affärsverket och 2 (2) i Polen i SwePol Link-koncernen.

Den 31 december hade koncernen 399 (376) tillsvidareanställda medarbetare och omräknat till heltidssysselsatta var det 388 (360). Fördelningen mellan män och kvinnor vid årets slut framgår av tabellen bredvid. I Polen fanns en man och en kvinna anställda.

HELTIDS- SYSSELSATTA	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2011	2010	2011	2010
Antal				
Kvinnor	127	113	126	112
Män	261	247	260	246
TOTALT	388	360	386	358

Koncernens personalkostnader uppgick till 326 (297), varav lönekostnaderna uppgick till 195 (184). Till detta kommer pensionskostnader med 42 (30) och sociala avgifter på 70 (64).

Affärsverkets personalkostnader uppgick till 326 (296), varav lönekostnaderna uppgick till 195 (183). Till detta kommer pensionskostnader med 42 (30) och sociala kostnader på 70 (64).

Generaldirektörens lön uppgick till 1,3 Mkr och pensionskostnaden till 0,7 Mkr enligt beräkningar från Statens Pensionsverk. Ställföreträdande generaldirektörens lön uppgick till 1,0 Mkr och pensionskostnaden till 1,5 Mkr.

Den 31 mars 2011 avgick en kvinnlig styrelseledamot och ersattes inte av regeringen. Fördelningen mellan män och kvinnor i styrelsen framgår av tabellen.

STYRELSEN, ANTAL	2011	2010
Kvinnor	2	3
Män	5	5
TOTALT	7	8

Ersättningar till styrelsen och deras uppdrag i andra styrelser framgår av nedanstående tabell.

STYRELSEN	UPPDRAG I STATLIG MYNDIGHET, STYRELSE/RÅD ELLER AKTIEBOLAG	ARVODE
Bo Källstrand, Ordförande Landshövding i Västernorrlands län	Ordförande i Sjunde AP-fonden. Ledamot i Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien, avd. V Elektroteknik.	82 002
Anna-Stina Nordmark-Nilsson, Vice ordförande VD och ägare Regina AB	Styrelseledamot, Diös fastigheter AB, Sveaskog AB, Goodtech ASA, Softronic AB, Feelgood AB och Landsbyggsakademien.	64 998
Mikael Odenberg, Generaldirektör	F.d. statsråd, ledamot i regeringens krishanteringsråd, Arbetsgivarverkets styrelse, Totalförsvarets chefsgrupp, Kungl. Krigsvetenskapsakademien, avd. V samt Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademiens näringslivsråd.	
Christer Samuelsson VD och partner, Trinovo Sensa AB		55 251
Karin Stierna Kommunstyrelseledamot i Strömsund		55 251
Björn Carlsson CEO Ackkärrs Bruk. Konsult i investment banking		55 251
Bo Normark VD Power Circle AB	Ledamot i Energiutvecklingsnämnden vid Statens energimyndighet och ordförande i UP Kraft vid samma myndighet.	55 251
Sara Jonsson, Arbetstagarrepresentant SACO		
Sture Törnham, Arbetstagarrepresentant ST		
AVGÅNGNA STYRELSELEDAMÖTER		
Minoo Akhtarzand		8 832
SUMMA		376 836

Enligt myndighetens instruktion ska det vid Svenska Kraftnät finnas ett råd som har insyn i verksamheten med elberedskapsfrågor och ett råd som ska biträda affärsverket i arbetet med dammsäkerhetsfrågor. Ledamöterna i Elberedskapsrådet utses av regeringen medan generaldirektören utser ledamöterna i Dammsäkerhetsrådet.

Ersättningarna till Dammsäkerhetsrådet uppgick under 2011 i kronor till:

DAMMSÄKERHETSRADET

Henrik Löv 36 000

För representation i telestörningsnämnden 2011 har ingen ersättning utgått.

Ersättningarna till ledamöterna i Elberedskapsrådet uppgick under år 2011 i kronor till:

ELBEREDSKAPSRÅDET

Kai Barvell	975
Caroline Carlsson	975
Lena Hovmark	2 925
Lars Joelsson	975
Daniel Jonsson	2 925
Rémy Kolessar	975
Ove Landberg	2 925
Cecilia Nyström	1 950
Anders Richert	2 925
Mikael Toll	2 925
SUMMA	20 475

NOT 6. ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2011	2010	2011	2010
Energiersättning	431	443	431	443
Drift och underhåll	351	309	277	257
Anläggningsavgifter	76	45	76	45
Transitkompensationskostnader	91	94	91	94
Motköp för stamnätet	70	186	70	186
Primärreglering	652	453	652	453
Störningsreserv	80	63	129	103
Effektreserv	102	76	102	79
Forskning och utveckling	25	21	25	21
Elberedskapskostnader	197	233	221	252
Övriga kostnader	221	187	198	156
SUMMA	2 296	2 110	2 272	2 089

I övriga kostnader ingår en kundförlust på ca 14 Mkr. Sedan slutet av 2010 har samma kund åsamkat Svenska Kraftnät en total kundförlust på ca 22 Mkr. Ärendet har hanterats i flera rättsinstanser under 2011 och kommer att fortsätta hanteras under 2012.

I posten Övriga kostnader ingår ersättningar till revisorer med följande belopp:

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2011	2010	2011	2010
Riksrevisionen	1,1	0,9	1,1	0,9
Övriga revisorer	0,3	0,4	-	-
REVISIONSKOSTNADER	1,4	1,3	1,1	0,9
Konsultationer, Ernst & Young	1,5	0,2	-	-
SUMMA	2,9	1,5	1,1	0,9

NOT 7. RESULTAT FRÅN ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

KONCERNEN (MKR)	2011	2010
Nord Pool ASA	-	9
Nord Pool Spot AS	6	5
STRI	1	2
Kraftdragarna AB	2	4
SUMMA	9	20

NOT 8. RÖRELSERESULTAT PER VERKSAMHETSOMRÅDE

KONCERNEN (MKR)	RÖRELSEINTÄKTER		RÖRELSERESULTAT	
	2011	2010	2011	2010
Överföring på stamnätet	4 517	4 224	883	710
Systemansvar – el	4 390	5 928	-287	41
Telekom – externt	88	72	36	22
Telekom – internt	55	54	4	5
Systemansvar – naturgas	41	49	3	4
Avgiftsbelagd verksamhet	10	7	2	3
Intresseföretag	-	-	9	20
Beredskapsverksamhet	236	267	0	0
Segmenteliminering	-55	-54	-	-
SUMMA	9 282	10 547	650	805

De dominerande verksamhetsområdena inom koncernen är Överföring på stamnätet och Systemansvar för el. I rörelseresultatet ingår verksamhetsområdenas externa intäkter och kostnader. I Överföring på stamnätet ingår aktiverat eget arbete, se not 4.

Några kostnadsslag berör båda verksamhetsområdena Överföring på stamnätet och Systemansvar för el. När dessa aktiviteter inte kunnat hänföras till ett verksamhetsområde har kostnaderna för aktiviteterna fördelats schablonmässigt mellan dem.

Verksamhetsområdet Telekom har utfört tjänster åt Överföring på stamnätet för 55 (54) Mkr, vilket redovisas som rörelseintäkt för Telekom och motsvarande ökning av rörelsekostnad för Nät. Aktiverat eget arbete ingår i verksamhetsområdet Överföring på stamnätets intäkter med 76 (59) Mkr.

Inom verksamhetsområdet Systemansvar för el har de balansansvariga företagen avtal med affärsverket om balanshållning och avräkning av deras obalanser. Nedan redovisas resultatutvecklingen för åren 2011 och 2010 i affärsverket.

AFFÄRSVERKET (MKR)	2011	2010
RÖRELSEINTÄKTER		
Balanskraftsintäkter	4 224	5 759
Effektreserv	95	79
EDIEL	6	7
Övriga balanstjänstintäkter	66	86
SUMMA RÖRELSEINTÄKTER	4 391	5 931
RÖRELSEKOSTNADER		
Personalkostnader	-15	-15
Balanskraftskostnader	-4 051	-5 438
Systemdrift, primärregulering	-390	-272
Störningsreserv	-65	-51
Effektreserv	-102	-79
Övriga kostnader	-31	-20
Avskrivningar	-13	-8
SUMMA RÖRELSEKOSTNADER	-4 667	-5 883
RÖRELSERESULTAT	-276	48

Investeringar per verksamhetsområde fördelar sig enligt nedanstående tabell:

MKR	2011	2010
Överföring på stamnätet	2 724	1 239
Systemansvar – el	16	19
Telekom	27	12
Avgiftsbelagd verksamhet	4	6
SUMMA	2 771	1 276

Avkastning på sysselsatt kapital för koncernen är 6,5 (9,0) procent. Övervägande delen av det sysselsatta kapitalet tillhör verksamhetsområdet Överföring på stamnätet.

NOT 9. RESULTAT FRÅN VÄRDEPAPPER OCH FORDRINGAR SOM ÄR ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2011	2010	2011	2010
Utdelning på aktier och andelar i intresseföretag	-	-	3	174
Resultat vid försäljning av aktier i Nord Pool ASA	-	34	-	-111
Ränteintäkter på långfristig fordran i dotterföretag	-	-	4	2
Ränteintäkter på långfristig fordran i intresseföretag	-	1	-	1
SUMMA	0	35	7	66

NOT 10. RÄNTEINTÄKTER OCH LIKNANDE POSTER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2011	2010	2011	2010
Ränteintäkt från banktillgodohavanden	2	2	1	1
Ränteintäkt från valutaterminer	2	-	2	-
Övriga ränteintäkter	1	1	1	1
SUMMA	5	3	4	2

Andel i intresseföretags resultat redovisas i egen not. Utdelning och resultat vid försäljning av aktier/andelar i intresseföretag redovisas under not 9.

NOT 11. RÄNTEKOSTNADER OCH LIKNANDE POSTER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2011	2010	2011	2010
Räntekostnader, Pensionsskuld	33	38	33	38
Räntekostnader, långfristiga lån	21	9	-	-
Räntekostnader, Riksgäldslån	25	5	25	5
Räntekostnader, kortfristiga skulder	1	1	1	1
Räntekostnader, valutaterminer	5	-	5	-
Aktiverade räntor byggnation	-41	-6	-41	-6
Kursdifferenser	3	13	-	11
SUMMA	47	60	23	49

NOT 12. SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

KONCERNEN (MKR)	2011	2010	
Aktuell skatt	-14	-6	Då merparten av koncernens resultat före skatt intjänas i affärsverket, vilket är befriat från inkomstskatt, redogörs inte sambandet mellan årets skattekostnad och redovisat resultat före skatt i koncernen.
Uppskjuten skatt	0	-4	
SUMMA	-14	-10	

NOT 13. IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

KONCERNEN OCH AFFÄRSVERKET (MKR)	Balanserade utgifter för dataprogram	Markrättigheter	Nyttjanderättigheter för opto	Pågående nyanläggningar	Totalt
Ingående anskaffningsvärden	244	170	79	52	545
Anskaffningar	-	-	-	64	64
Försäljning/utrangering	-48	-	-	-	-48
Omklassificeringar	15	8	1	-16	8
UTGÅENDE ACKUMULERADE ANSKAFFNINGSVÄRDEN	211	178	80	100	569
Ingående avskrivningar	106	116	41	-	263
Försäljning/utrangering	-48	-	-	-	-48
Årets avskrivningar	37	3	6	-	46
UTGÅENDE ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR	95	119	47	-	261
UTGÅENDE PLANENLIGT RESTVÄRDE	116	59	33	100	308
Avskrivningar föregående räkenskapsår	28	3	7	-	38

Immateriella anläggningstillgångar utgörs av markrättigheter i form av servitut och ledningsrättigheter, nyttjanderättigheter för optoförbindelser, licenser och balanserade utgifter för dataprogram.

NOT 14. MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

KONCERNEN (MKR)	Byggnader och mark	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Pågående nyanläggningar	Totalt
Ingående anskaffningsvärden	966	17 739	2 542	21 247
Anskaffningar	1	25	2 681	2 707
Försäljning/utrangering	0	-105	-	-105
Nedskrivning vid utrangering	-	-6	-	-6
Omklassificeringar	50	1 607	-1 666	-9
UTGÅENDE ANSKAFFNINGSVÄRDEN	1 017	19 260	3 557	23 834
Ingående avskrivningar	534	10 313	-	10 847
Försäljning/utrangering	0	-97	-	-97
Årets avskrivningar	37	582	-	619
UTGÅENDE ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR	571	10 798	-	11 369
UTGÅENDE PLANENLIGT RESTVÄRDE	446	8 462	3 557	12 465
Avskrivningar föregående räkenskapsår	37	584	-	621
AFFÄRSVERKET (MKR)	Byggnader och mark	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Pågående nyanläggningar	Totalt
Ingående anskaffningsvärden	489	15 299	2 516	18 304
Anskaffningar	-	1	2 657	2 658
Försäljning/utrangering	0	-88	-	-88
Nedskrivning vid utrangering	-	-6	-	-6
Omklassificeringar	50	1 557	-1 616	-9
UTGÅENDE ANSKAFFNINGSVÄRDEN	539	16 763	3 557	20 859
Ingående avskrivningar	293	9 078	-	9 371
Försäljning/utrangering	0	-87	-	-87
Årets avskrivningar	14	452	-	466
UTGÅENDE ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR	307	9 443	-	9 750
UTGÅENDE PLANENLIGT RESTVÄRDE	232	7 320	3 557	11 109
Avskrivningar föregående räkenskapsår	13	457	-	470

I begreppet Maskiner och andra tekniska anläggningar ingår ställverksutrustning, kraftledningar, sjökablar, kontrollanläggningsdelar, optoanläggningar och tele- och informationssystem.

Utrangeringar uppkommer främst i samband med att anläggningar tagits i drift efter reinvesteringar. Taxeringsvärdet för fastigheter i koncernen uppgår till 263 (233) Mkr.

NOT 15. ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

FÖRETAG	ORGANISATIONS- NUMMER	SÄTE	ANDEL (%)	ANTAL	NOMINELLT VÄRDE	BOKFÖRT VÄRDE
Svenska Kraft- Kom AB	556575-7274	Stockholm	100	1	0	0
Svenska Kraftnät Gasturbiner AB	556451-0260	Stockholm	100	900	9	9
SwePol Link AB	556530-9829	Stockholm	51	306 000	3	3
SUMMA					12	12

NOT 16. ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

FÖRETAG	ORGANISATIONS- NUMMER	SÄTE	ANDEL (%)	ANTAL	BOKFÖRT VÄRDE	
					KONCERNEN	AFFÄRSVERKET
Nord Pool Spot AS	NO 984058098	Lysaker	30	4 320	61	42
Stri AB	556314-8211	Ludvika	25	375	15	4
Kraftdragarna AB	556518-0915	Västerås	50	5 000	14	1
Elforsk AB	556455-5984	Stockholm	25	750	1	0
Triangelbolaget D4 AB	556007-9799	Stockholm	25	525	0	0
SUMMA					91	47

Anskaffningsvärdet är lika med bokfört värde i affärsverket.

NOT 17. KORTFRISTIGA FORDRINGAR – KONCERNEN

MKR	2011	2010
Kundfordringar	714	707
Fordringar på intresseföretag	0	0
Övriga fordringar	174	53
Fordran på statsverkets checkräkningskredit	27	61
SUMMA	915	821

NOT 18. FORDRAN STATSVERKETS CHECKRÄKNING

KONCERNEN OCH AFFÄRSVERKET (TKR)	2011	2010
Ingående balans (fordran +, skuld -)	61 028	33 811
Avräknat mot statsbudgeten:		
Anslag	235 884	267 219
Inkomsttitlar, utdelning	-499 000	-244 000
Avräknat mot Statsverkets checkräkning:		
Uttagna anslagsmedel	-270 002	-240 002
Inbetald utdelning	499 000	244 000
UTGÅENDE BALANS	26 910	61 028

Utgående fordran på 27 (61) Mkr består av skillnaden mellan uttagna/insatta medel från Statsverkets checkräkning och avräknade utgifter/inlevererade inkomster mot statsbudgeten.

NOT 19. FÖRUTBETALDA KOSTNADER/UPPLUPNA INTÄKTER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2011	2010	2011	2010
Förutbetalda kostnader, övrigt	25	25	24	24
Upplupna nätintäkter	287	252	287	252
Upplupna intäkter, Systemansvar	592	831	592	831
Upplupna intäkter, Elcertifikat	3	1	3	1
Upplupna intäkter, Naturgas	4	6	4	6
Upplupna intäkter, övrigt	18	36	17	36
SUMMA	929	1 151	927	1 150

NOT 20. LÅNGFRISTIGA RÄNTEBÄRANDE SKULDER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2011	2010	2011	2010
Skuld till Riksgäldskontoret	2 131	1 252	2 131	1 252
Skuld till kreditinstitut	637	720	-	-
SUMMA	2 768	1 972	2 131	1 252

Skuld till Riksgälden avser löpande låneram. Av övriga externa lån förfaller 308 (391) Mkr till betalning efter fem år för koncernen och 0 (0) för affärsverket.

NOT 21. LÅNGFRISTIGA EJ RÄNTEBÄRANDE SKULDER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2011	2010	2011	2010
Bidrag från markägare	476	415	476	415
Ofördelade investeringsbidrag	196	74	196	74
Aktiverade investeringsbidrag	47	-	47	-
Avräknade investeringsbidrag	-1	-	-1	-
Ofördelade kapacitetsavgifter	9	-	9	-
Aktiverade kapacitetsavgifter	686	-	686	-
Avräknade kapacitetsavgifter	-11	-	-11	-
Förskott från Opto-kunder	60	71	60	71
Förskott från Opto koncernföretag	-	-	1	-
Förskott för IT-licenser	-	1	-	1
Förskott från övriga kunder	332	375	-	-
SUMMA	1794	936	1463	561

NOT 22. AVSATT TILL PENSIONER

KONCERNEN OCH AFFÄRSVERKET (MKR)	2011	2010
INGÅENDE BALANS	478	425
Utbetalad pension	-7	-9
Årlig uppräknings pensionsskuld	32	24
Dito avsättning löneskatt	7	6
Justerings av pensionsskuld och löneskatt på grund av byte av beräkningsprincip (sänkt ränteantagande)	27	32
UTGÅENDE BALANS	537	478

NOT 23. KORTFRISTIGA RÄNTEBÄRANDE SKULDER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2011	2010	2011	2010
Kortfristig del av långfristig lån från kreditinstitut	82	82	-	-
SUMMA	82	82	-	-

NOT 24. UPPLUPNA KOSTNADER/FÖRUTBETALDA INTÄKTER

Mkr	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2011	2010	2011	2010
Upplupen kostnad, balanskraft	388	672	388	672
Upplupen kostnad, primärreglering	26	17	26	17
Upplupna kostnader, effektreserv	14	26	14	26
Upplupen kostnad, energikreditering	42	42	42	42
Upplupen kostnad, överföringsförluster	143	144	143	144
Upplupen kostnad, störningsreserv	7	5	7	5
Transitkompensation	48	37	48	37
Upplupna personalkostnader	29	41	29	41
Upplupna anläggningshyror	17	12	17	12
Upplupna underhållskostnader	16	16	16	13
Upplupna beredskapskostnader	19	31	19	31
Upplupna kostnader, naturgas	4	4	4	4
Upplupna kostnader, övrigt	26	13	19	9
Förutbetalda Telekomintäkter	10	14	10	14
Förutbetalda intäkter, övrigt	0	4	0	3
SUMMA	789	1 078	782	1 070

NOT 25. EVENTUALFÖRPLIKTELSER

Svenska Kraftnät och dess dotterbolag är inte part i några rättsliga materiella förfaranden som kan leda till negativt resultatpåverkan av väsentlig art, enligt Svenska kraftnäts bedömning.

NOT 26. FRAMTIDA HYRESÅTAGANDEN

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2011	2010	2011	2010
Inom ett år	270	221	343	294
Senare än ett år men inom fem år	637	632	781	848
Senare än fem år	482	545	482	545
SUMMA	1 389	1 398	1 606	1 687

Avtalade framtida leasingavgifter förfaller till betalning enligt ovan. Samtliga hyresavtal är operationella leasingavtal. Beloppen för affärsverket omfattar även förpliktelser mot dotterbolaget Svenska Kraftnät Gasturbiner AB.

07. FÖRSLAG TILL RESULTATDISPOSITION

Statens andel av balanserade vinstmedel uppgår till 4 168 Mkr, varav årets resultat utgör 610 Mkr.

Av affärsverkets fria egna kapital på 3 916 Mkr, varav årets resultat utgör 545 Mkr, föreslås att i enlighet med utdelningspolicyn 378 Mkr avsätts för utdelning och att överskottet balanseras i ny räkning.

Styrelsen föreslår att affärsverkets resultat- och balansräkning samt koncernens resultat- och balansräkning fastställs för år 2011.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter samt myndighetens och koncernens ekonomiska ställning.

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Sundbyberg den 17 februari 2012

Bo Källstrand
ORDFÖRANDE

Anna-Stina Nordmark-Nilsson
VICE ORDFÖRANDE

Mikael Odenberg
GENERALDIREKTÖR

Christer Samuelsson

Karin Stierna

Björn Carlsson

Bo Normark

Sture Törnström
PERSONALFÖRETRÄDARE ST

Sara Jonsson
PERSONALFÖRETRÄDARE SÄCO

08. REVISIONSBERÄTTELSE FÖR AFFÄRSVERKET SVENSKA KRAFTNÄT

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN

Riksrevisionen har reviderat årsredovisningen med koncernredovisningen för Affärsverket Svenska Kraftnät för 2011, daterad 2012-02-17.

MYNDIGHETSLEDNINGENS ANSVAR FÖR ÅRSREDOVISNINGEN

Det är myndighetsledningen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning med koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt förordningen (SFS 2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt i enlighet med instruktion, regleringsbrev och övriga beslut för myndigheten. Myndighetsledningen har också ansvar för den interna styrning och kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning med koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

REVISORNS ANSVAR

Riksrevisionens ansvar är att uttala sig om årsredovisningen med koncernredovisningen på grundval av sin revision. Riksrevisionen har utfört revisionen enligt International Standards of Supreme Audit Institutions för finansiell revision. Denna standard kräver att Riksrevisionen följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen med koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen med koncernredovisningen samt om ledningen i sin förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att

bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen med koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna styrningen och kontrollen som är relevanta för hur myndigheten upprättar årsredovisningen med koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild. Syftet är att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte att göra ett uttalande om effektiviteten i myndighetens interna styrning och kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i myndighetsledningens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen med koncernredovisningen.

Riksrevisionen anser att de revisionsbevis som har inhämtats är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för uttalandet.

UTTALANDE

Enligt Riksrevisionens uppfattning ger årsredovisningen med koncernredovisningen en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Affärsverket Svenska Kraftnät och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2011 och av dess resultat och finansiering för året enligt förordningen (SFS 2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, instruktion, regleringsbrev och övriga beslut för myndigheten.

Ansvarig revisor Henrik Söderhielm har beslutat i detta ärende. Uppdragsledare Ulrika Meyer har varit föredragande.

Henrik Söderhielm, Ulrika Meyer

STYRELSEN

Bo Källstrand
ORDFÖRANDE

Född 1949, tillträdde 2009.
Landskövding i Väster-
norrlands Län.
Övriga styrelseuppdrag:
Ordförande Sjunde AP-fonden och
ledamot i Kungl. Ingenjörsveten-
skapsakademien, avd V Elek-
troteknik.

**Anna-Stina
Nordmark-Nilsson**
VICE ORDFÖRANDE

Född 1956, tillträdde 2004.
VD och ägare i Regina AB.
Övriga styrelseuppdrag:
Ledamot, Diös Fastigheter AB,
Svea Skog AB, Goodtech AB,
Softronic AB, Feelgood AB
och Landsbyggsakademin.

Mikael Odenberg
GENERALDIREKTÖR

Född 1953, tillträdde 2008.
F.d. statsråd.
Övriga styrelseuppdrag:
Ledamot i regeringens kris-
hanteringsråd, Arbetsgivar-
verkets styrelse Totalförsvarets
chefsgrupp, Kungl. Krigsveten-
skapsakademien, avd. V samt
Kungl. Ingenjörsvetenskapsakad-
emiens näringslivsråd.

Christer Samuelsson

Född 1954, tillträdde 2001.
VD och Partner, Trinovo
Sensa AB.

Karin Stierna

Född 1970, tillträdde 2007.
Kommunstyrelseledamot
i Strömsund.

Björn Carlsson

Född 1952, tillträdde 2010.
CEO Ackkärrs Bruk och
konsult i Investment Banking.

Bo Normark

Född 1947, tillträdde 2010.
VD Power Circle AB.
Övriga styrelseuppdrag:
Ledamot i Energiutvecklings-
nämnden vid Statens energimy-
ndighet och ordförande i UP Kraft
vid samma myndighet.

Sture Törnstam

ARBETSTAGARREPRESENTANT
ST
Född 1947, tillträdde 2007.

Sara Jonsson
ARBETSTAGARREPRESENTANT
SACO

Född 1982, tillträdde 2010.

ADRESSER

Svenska Kraftnät, huvudkontor

Box 1200, 172 24 Sundbyberg
Besöksadress: Sturegatan 1
Tel: 08-475 80 00 Fax: 08-475 89 50
www.svk.se E-post: registrator@svk.se
Fakturaadress: Svenska Kraftnät
Box 306, 830 23 Hackås

Svenska Kraftnät, Halmstad

Region Syd
Box 819, 301 18 Halmstad
Besöksadress: Kristian IV:s väg 3
Tel: 08-475 80 00
Fax: 035-12 17 31, 035-12 83 65

Svenska Kraftnät, Sollefteå

Nipan 51, 881 52 Sollefteå
Tel: 0620-78 76 10 Fax: 0620-121 46

Svenska Kraftnät, Sundsvall

Region Nord
Box 603, 851 08 Sundsvall
Besöksadress: Erstagatan 2
Tel: 060-19 57 00 Fax: 060-19 57 09

Elforsk AB

Olof Palmes gata 31, 101 53 Stockholm
Tel: 08-677 25 30 Fax: 08-677 25 35
www.elforsk.se

Kraftdragarna AB

Norra Seglångatan 15, 721 32 Västerås
Tel: 021-17 04 80 Fax: 021-17 04 85
www.kraftdragarna.se

Nord Pool Spot AS, huvudkontor

P.b. 121, NO-1325 Lysaker, Norge
Tel: (+47) 67 10 91 00 Fax: (+47) 67 10 91 01
www.nordpoolspot.com

STRI AB

Box 707, 771 80 Ludvika
Tel: 0240-795 00 Fax: 0240-150 29
www.stri.se

Svenska Kraftnät Gasturbiner AB

Box 1200, 172 24 Sundbyberg
Besöksadress: Sturegatan 1
Tel: 08-475 80 00 Fax: 08-475 89 50

SwePol Link AB

Box 1200, 172 24 Sundbyberg
Besöksadress: Sturegatan 1
Tel: 08-475 81 77 Fax: 08-37 50 39
www.swepollink.se

Triangelbolaget D4 AB

Box 26, 237 21 Bjärred
Tel: 0706-64 04 19 Fax: 046-29 28 11
www.triangelbolaget.se

FOTO

Johan Fowelin (landskap)
Peter Knutson (porträtt)
Håkan Flank (porträtt)

ILLUSTRATION

Hampus Ericstam

TRYCK OCH REPRO

Danagårds Grafiska
Ödeshög, Mars 2012

UPPLAGA

2000 svenska

